2538

BOBEDRE

NORGES LEDENDE INTERIØRMAGASIN

TILBAKE TIL
1970-TALLET
OMTENKSOMT RENOVERT HUS

FERIEBOLIG MED
UTSIKT OVER
OSLOFJORDEN

XXXL
LYS
+
ALLE DE
ANDRE FINE
NYE LAMPENE

STORT
HØSTNUMMER

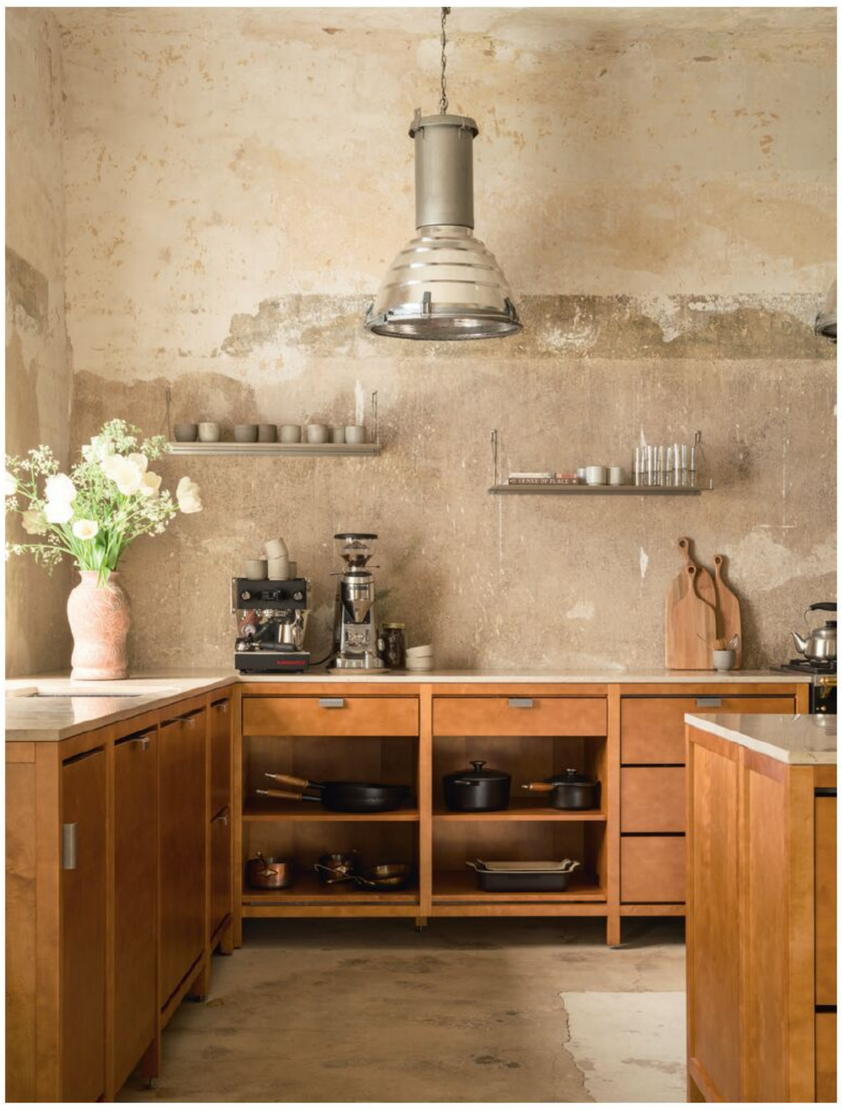
BØLGENDE ARKITEKTONISK VIDUNDER
Pulveriserte skjell blir til lamper
MØT IKONET PETER SAVILLE
Besøk Eileen Grays drømmehus

HJEM/HYTTE
BC | 134 | 010 | kr 119,95
7 023069 201341 54009

NYTT TIL KJØKKENET

27 IDEER TIL DITT NYE KJØKKEN • LE CREUSET FYLLER 100 ÅR
• DESIGNSTJERNENS KJØKKEN OG SÆREGNE LEILIGHET

Giovanni Pascoli
SENSE OF PLACE

FRAMA Modules by Kvänum

Vi blandet vår begeistring for treverk og tradisjonelt håndverk sammen med FRAMAS rene og minimalistiske stil. Nå står vårt felles kjøkken støtt på egne ben, FRAMA Modules by Kvänum.

KVÄNUM

BERGEN · OSLO · TØNSBERG

kvanum.com/no

STUDIO KVÄNUM

DRAMMENSVEIEN 123, OSLO
+47 22 04 85 25. STUDIOKVANUM.NO

Let your mind wander

Beneath the transparency of fragile greens, light finds a way.
A stunning view with endless hidden details.

BERGEN Illums Bolighus, Strandgaten 20 • Berle Møbler & Interiør, Fantoftvegen 16C. BODØ Løwini, Stormyrveien 8. BÆRUMS VERK Verket Interiør AS, Verksgaten 18-20. FØRDE Atle Naustdal AS, Naustdalsvegen 5. FREDRIKSTAD Domino Interiør, Storgata 6. GJØVIK Kiil InteriørDesign AS, Huntonstranda 5. HAUGESUND Inside Interiør AS, Int. Ark. Reidun Fjære, Haraldsgata 185. KRISTIANSAND Møbelgalleriet, Skippergata 3 • Olivias Hus, Markens Gate 9. OSLO Aword AS, Fridtjof Nansens vei 5B A • Länna, Karenlyst Allé 7 • Illums Bolighus, Haakon VIIs gate 10 • Illums Bolighus Glasmagasinet, Stortorvet 9 • Tannum Møbler AS, Drammensveien 130. SANDNES DFU, Huset Vårt, inng. Eidsvollgata. SKIEN Møbelgalleriet, Bedriftsveien 96. STAVANGER Møbelgalleriet AS, Nedre Strandgate 89. TROMSØ Hos Haakon, Storgata 82. TRONDHEIM Berge Interiør, St. Olavgate 10 • Rom Til Rom AS, Olav Tryggvasonsgate 42. ØLEN Ølen Møbel, Dreganesveien 2. ÅLESUND Møbler & Miljø AS, Moa Park 8

eilersen.eu

Modell Aton • Sofa 285 x 109 cm • Design Jens Juul Eilersen • Stoff Curl 38 • Pris som vist fra kr. 85 056,-

eilersen®
since 1895

Hallvarsson & Halvarsson

dux.no

ROLL OVER, KARIN

KARIN 73 with its matching stool is as cool as ever. Building on its comfortable 70's vibe, it's been revived as a contemporary statement piece. Hand stitched cushions in a variety of fabrics, leather or suede on a chrome plated frame on castors. Easy to place, easy to move.

MAKE ROOM FOR A CLASSIC

Strai
KJØKKEN
ETB. 1929

Norsk håndverkshistorie siden 1929

I snart 100 år har vi hatt fokus på kvalitet og håndverk.
Vi designer kjøkken, bad og garderober for alle livets faser, enten du foretrekker det klassiske og elegante eller det moderne og stilrene.

strai.no

Tilbudet gjelder fra 1. september 2025 til 28.februar 2026

FRITZ HANSEN

ÆGGET™

Designet av Arne Jocobsen, 1958

Designet av Arne Jacobsen som en skulpturell oase der ro og nærvær smelter sammen, står Egget™ i dag som et tidløst ikon innen dansk design. Velg din foretrukne polstring og motta en matchende fotskammel uten ekstra kostnad – nøye tilpasset for å perfeksjonere både komforten og opplevelsen.

SPESIALTILBUD:
KJØP ÆGGET™ OG FÅ MED EN FODSKAMMEL

Finn din versjon hos en av våre butikker:

AWORD OSLO, FRIDTJOF NANSENS VEI 5B - tlf: 231 97 800
TANNUM OSLO, DRAMMENSVEIEN 120 - tlf: 231 15 390
SE MER PÅ AWORD.NO

MØBLER OG MILJØ ÅLESUND, MOA PARK 8 - tlf: 701 46 640
HAUKAAS STAVANGER, MADLAKROSSEN 25 - tlf: 515 99 740
MØBELGALLERIET STAVANGER, NEDRE STRANDGATE 89 - tlf: 515 10 290

Scala Bad

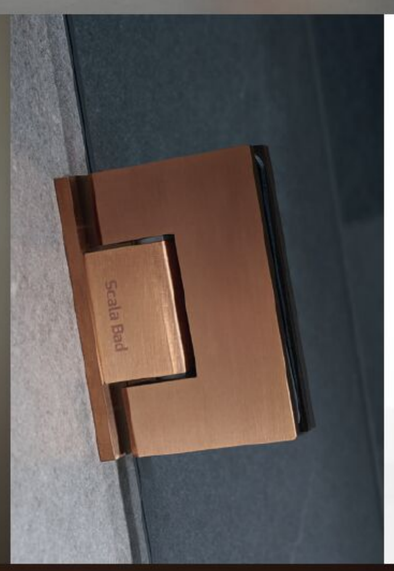
DESIGN

COMO - et hav av muligheter!

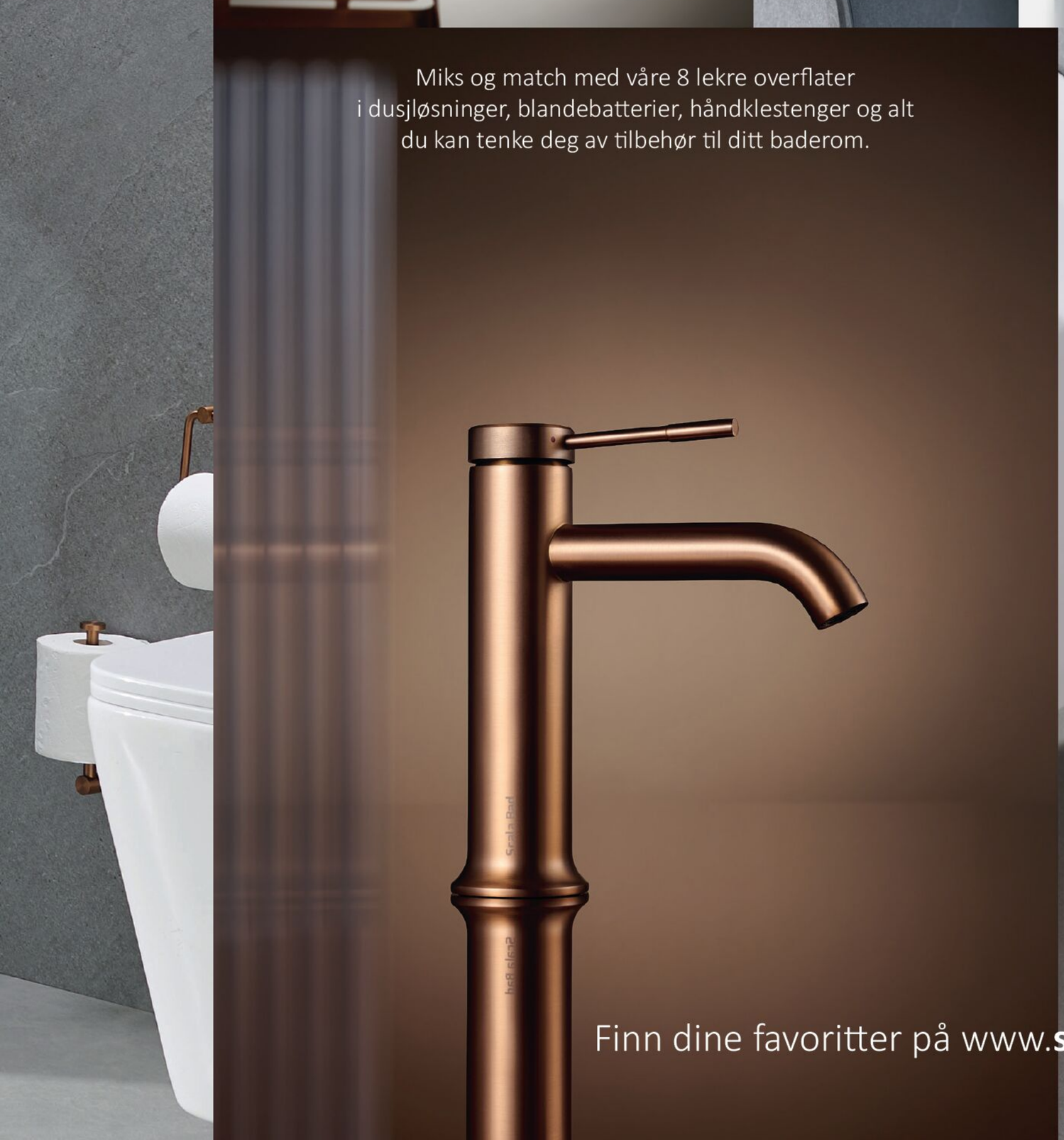
COMO baderomsmøbel har nå 6 x serier. Bytt / varier farger så ofte du vil! Se vårt store utvalg av Speil med lys til baderommet.

Miks og match med våre 8 lekre overflater
i dusjløsninger, blandebatterier, håndklestenger og alt
du kan tenke deg av tilbehør til ditt baderom.

Finn dine favoritter på www.**scalabad.no**

@drommekjokkenet

HVERDAGSGLEDE

DRØMME™ KJØKKENET

I Ballingsløv har vi bygd drømmekjøkken siden 1929.

Ballingslöv®

Oppdag nyhetene fra Bohus Exclusive by Storm Storm. Kolleksjonen, som kun selges hos Bohus, kjennetegnes av naturlige materialer, rene linjer og en subtil eleganse.

Luksus er å leve enkelt, omgitt av ting som føles ekte. Skap rom du vil være i, ikke bare se på.

Storm Storm

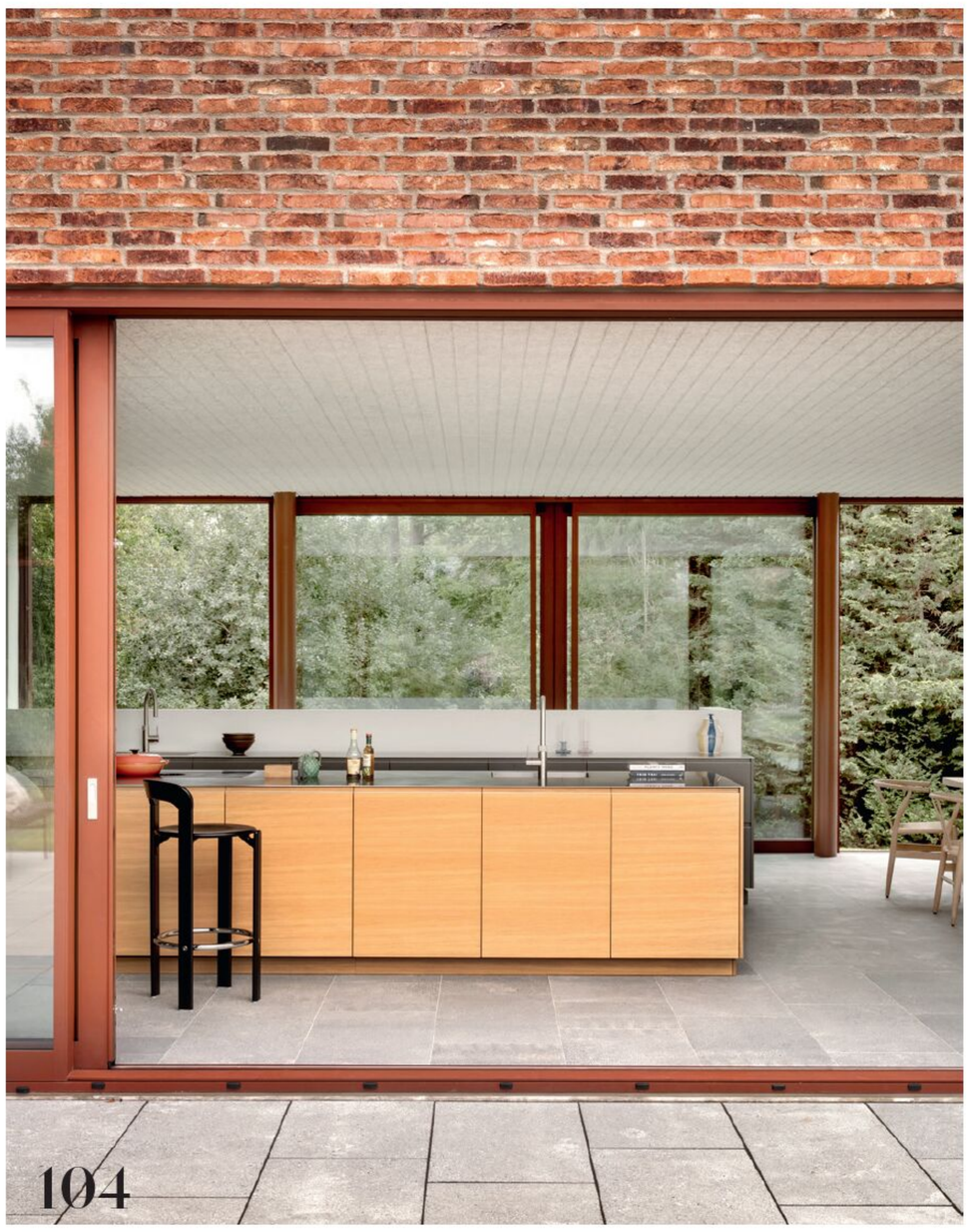

Bohus

FOR DE TUSEN HJEM

INNHOLD

BO BEDRE / ***OKTOBER 2025***

AKKURAT NÅ

28 \ DESIGNNYHETER
Vi viser deg det siste og beste fra designverdenen.

35 \ KURATERT
Stylist og trendekspert Per Olav Sølvberg deler sin egen inspirasjon fra design-, kunst- og arkitekturscenen.

36 \ KONKURRANSE
Vinn lenestolen Bug, designet av Bly Studio, for Eilersen. Et møbel utviklet med et klart mål – minst mulig klimabelastning.

42 \ FRA OSLO MED KJÆRLIGHET
Da Northern så dagens lys i Oslo i 2005, fantes det knapt en håndfull lokale produsenter som satset på norsk design.

48 \ INNREDNING
Vi byr på tre ulike innredningskonsepter med farger, teksturer, materialer og objekter du kan la deg inspirere av.

INSPIRASJON

54 \ Å VEVE KULTUR
Peter Saville er en av verdens mest kjente grafiske designere, best kjent for sine ikoniske plateomslag for blant andre Joy Division og New Order.

62 \ FREDFULL FAVORITT
Da den siste sjønære tomten kom til salgs i en av Oslofjordens idylliske kystbyer, var det bare å gripe muligheten.

74 \ I ETT MED LANDSKAPET
Sydøst for Melbourne i Australia, på halvøya Mornington, har arkitekt Michael Leeton skapt et arkitektonisk mesterverk.

104 \ I DIALOG MED OMGIVELSENE
Eva Kristine Brørup og Stefan Valbæk er arkitektene bak en villa som forholder seg til arkitekturen i området rundt og trekker naturen med inn.

PÅ COVERET
Forsidebildet er tatt av Peter Kragballe.

we take pride in every detail

Tiger Armchair GM 4106 Muted Moss | Design: Henrik Lehm
RO Dining Table GM 3720 Solid | Design: Hans Sandgren Jakobsen

Forhandlere **Arendal** Barbu Interiørhus **Bergen** Berle Møbler & Interiør **Bærum** Verket Interiør **Førde** Atle Naustdal **Hamar** Kreativ Interiør **Harstad** Ness & Lind **Haugesund** In Design **Kongsberg** Møbel-Design **Kristiansand** Møbelgalleriet **Moss** Møbelgalleriet **Oslo** Aword, Länna **Sandefjord** Tinnies Hus **Sandnes** DFU **Skien** Møbelgalleriet Telemark **Stavanger** Møbelgalleriet **Tromsø** Forma studio, Hos Haakon **Trondheim** Berge Interiør **Voss** TeBe Interiør **Ålesund** Møbler & Miljø.

Naver Collection is proudly produced in Denmark by Gramrode Møbelfabrik and Aksel Kjersgaard. Known for classic craftsmanship combined with innovative design.

114 \ ET MODERNISTISK MESTERVERK
Siden det modernistiske ikonet Eileen Gray fikk oppført villaen E-1027 på den franske rivieraen i 1929, har huset vært vitne til mye dramatikk.

130 \ TILBAKE TIL FREMTIDEN
Arkitektparet Leif Birger Jensen og Grethe Gottlieb bygget i 1975 et visjonært hus.

142 \ LYS, LUFT OG ET STORBYLIV I BALANSE
Designer Anne-Marie Buemann bodde allerede i Nordhavn sammen med ektemannen da de kjøpte ny leilighet i samme område med utsikt ut over sjøen.

TEMA

94 \ MED LYSETS HASTIGHET
På dagens designmesser er det én produktkategori som skinner sterkest – nemlig belysning.

152 \ RENE LINJER
Kongacph har designet et kjøkken som – både i funksjon og uttrykk – er like mye et møbel som en oppfordring til å la egen personlighet komme til syne.

156 \ STILLE LUKSUS I HVERDAGEN
Innred kjøkkenet med stål, tre og myke farger, og få et sofistikert og tidløst uttrykk.

166 \ SMELTEDIGEL FYLLER 100 ÅR
En gryte fra franske Le Creuset varer livet ut, du kan nesten ikke ødelegge den.

170 \ PRESISJON PÅ MENYEN
Hvitevarer skal gjøre hverdagen enklere og mer velfungerende, og produsentene jobber hele tiden med å forbedre teknologien.

172 \ ØNSK HØSTEN VELKOMMEN
En liten smak av det høsten har å by på. Her får du sesongens meny.

FASTE SIDER

26 \ VELKOMMEN

178 \ NESTE NUMMER

179 \ REDAKTØRENS FAVORITTER

poggen pohl

Poggenpohl Studio Oslo as
Lysaker Brygge 35
1366 Lysaker
+47 67104320
post@poggenpohl.no
www.poggenpohl.no

POGGENPOHL.COM

BO BEDRE

ANSVARLIG REDAKTØR
Erik Rimmer

REDAKTØR
Tonje Madsen
tonje.madsen@bobedrenorge.no

ART DIRECTOR
Stine Kirchheiner, stine@bobedre.dk

HENVENDELSER TIL REDAKSJONEN
BO BEDRE
bo-bedre.no
Besøksadresse: Vibes gate 17, 0356 Oslo

Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for manuskripter, bilder og illustrasjoner som ikke er bestilt.
Magasinet må kun siteres med tydelige kildehenvisninger. Gjenbruk av redaksjonelt stoff tillates kun etter avtale.
Redaksjonelt stoff fra BO BEDRE må ikke brukes i ervervsøyemed.

KUNDESERVICE
Henvendelser knyttet til abonnement rettes til vår
kundeserviceavdeling.

kundeservice.com
Tlf.: 23 06 87 16
Personlig service: mandag–fredag kl. 8–18.
Se abonnementsbetingelsene på www.kundeservice.com

ABONNEMENT
Kundeservice besvarer henvendelser vedrørende abonnement, innbetalinger,
adresseendringer, vervinger, tidligere utkomne numre m.m.
Oppgi alltid abonnementsnummeret ditt ved alle henvendelser. Du finner
abonnementsnummeret på girokortet.

Nytt abonnement bestilles hos kundeservice.
Abonnementsprisen er 84,95 kr per utgave.

BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER
Personopplysninger som angis ved oppretting av abonnement, behandles i henhold til retningslinjene
for personvern, som du kan lese på www.bonnierpublications.com/personvernpolitikk

PRODUKTSJEF, MARKED
Cecilie Berg-Sonne, cecilie.berg-sonne@bonnier.dk

ANNONSESALG
Markedssjef: Cecilie Konterud
cecilie.konterud@bonnier.no, tlf. 480 30 499
magasiner.no

BO BEDRE UTGIS AV

©Bonnier Publications International AS
Postboks 543, 1411 Kolbotn, Norge
Trykk: Stibo Complete
ISSN: 1503-6472

Miljømerket trykksak 5041 0004

BONNIER
Publications International

PRODUKTNYHET

Opplev

UNDERCOVER

Oppdag den perfekte kombinasjonen av innovasjon og eleganse, med vår revolusjonerende induksjonstopp Undercover.

Undercover monteres integrert i utvalgte benkeplater av Dekton. Lag mat direkte på benkeplaten, det eneste som er synlig er de fire induksjonspunktene i sølv, og dampen fra matlagingen din.

Skann QR-koden
for å lese mer!

RØROS®
HETTA

roroshetta.no

Knuste skjell

Det var ingen kø sist jeg var der – Firenze var, på grunn av korona, nesten tom for turister. Helt fantastisk, rent egoistisk sett, i en tid hvor stadig flere besøker de samme stedene. Ja, til og med i Skandinavia må enkelte hovedsteder nå innføre restriksjoner for turister som for første gang prøver seg på sykkel, eller som går i fjellet – som i Norge, der det denne sommeren nærmest har vært kø opp mot fjelltoppene, og antallet redningsaksjoner har skutt i været.

Men tilbake til Firenze. Kunstgalleriet Uffizi, midt i renessansebyen, rommer mange skatter. For meg er «Venus' fødsel», malt rundt 1486 av Sandro Botticelli, den største. Bildet, også kjent som «Den skumfødte Venus», har sarte farger og et sensuelt motiv som fremheves av at det er malt i tempera – en teknikk der kunstneren bruker eggeplommer og pigmenter i malingen. Vi ser Venus stige opp av et skjell – antagelig verdens mest berømte. Og siden venusskjell i en pasta vongole er blant mine favorittretter – og skjell faktisk er noe av det mer bærekraftige du kan spise – er det ekstra morsomt at kjærlighetsgudinnen Venus' fødsel i et kamskjell også kan være et symbol på en ny retning for design.

Som du kan lese i dette nummeret, kan skjell være veien å gå for de virkelig kreative. Designduoen Russo Betak forteller at de, etter å ha prøvd ulike materialer, eksperimenterte med skjell de fikk fra en lokal fiskerestaurant. Skjellene ble vasket, tørket og knust før de ble blandet med biopolymerer. Designerne oppdaget at hver type skjell har sine egne egenskaper, som kan brukes på forskjellige måter. De fant også ut at skjell er fantastiske lysspredere og derfor perfekte til å lage lamper av. Hele 99 prosent av et skjell består av kalsiumkarbonat – en krystallinsk struktur som reflekterer lyset når det treffer. Russo Betak viser nye veier – hurra for det.

Kan alger, ålegress og muslingskall bidra til den grønne omstillingen i byggebransjen? Alt tyder på det. Flere forskere og utviklere tester nå slike materialer. Den mangfoldige verdenen av marine naturprodukter, og de unike egenskapene de har, kan på sikt bli et alternativ til mer konvensjonelle byggematerialer – som isolasjon, plater og gulv.

Velkommen til årets største utgave, der vi presenterer vårt utvalg av lamper og belysning som kan gjøre hjemmene våre enda bedre – tenk stort. Vi har også valgt ut boliger med gode kjøkken-allrom. Jeg håper de inspirerer.

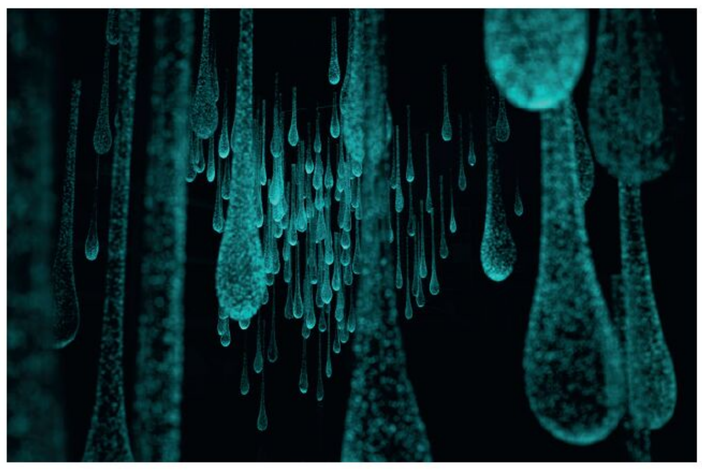
I sommer besøkte jeg selv Le Creuset i Nord-Frankrike. Reisen dit var utfordrende, med et av de kraftigste uværene jeg har opplevd, men opplevelsen av å se hvordan et av kjøkkenets virkelig gode redskaper blir til – formet av flytende jern – var verdt turen. En tung jerngryte varer livet ut. Det er en tanke forskere og utviklere alltid bør ta med seg.

I neste nummer ønsker vi BO BEDREs nye redaktør, Caroline Krager, velkommen til denne plassen.

God høst!

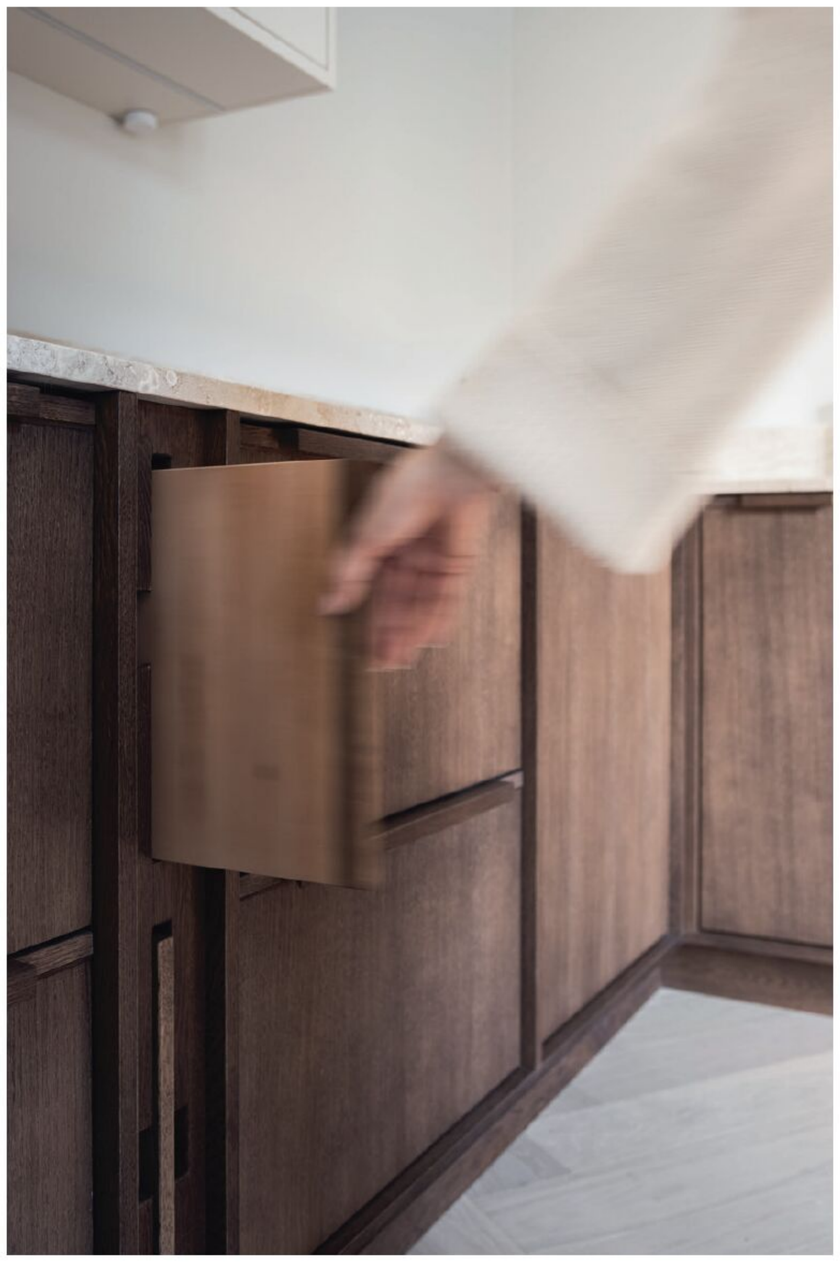

ERIK RIMMER *SJEFREDAKTØR*

HØSTENS VIKTIGSTE utstilling «KUNST·HÅND·VERK» åpner 19. september på Nasjonalmuseet i Oslo. Utstillingen utforsker kunsthåndverk på 2000-tallet. Her kan publikum oppdage nyskapende verker av mer enn 90 internasjonale og norske kunstnere, som Bouke de Vries (Nederland), El Anatsui (Ghana), Maria Bang Espersen (Danmark), Rui Sasaki (Japan), Yinka Shonibare (Storbritannia), Irene Nordli (Norge) og Máret Ánne Sara (Norge). Utstillingen vises fra 19. september 2025 til 1. februar 2026.

Akkurat som du vil ha det.

Det handler ikke bare om å fylle rom med møbler – det handler om å skape et uttrykk som er like unikt som deg. Våre plassbygde løsninger er nøye tilpasset dine behov og ønsker, og kombinerer funksjonalitet med estetisk finesse. En investering i kvalitet, tidløst design og varig verdi.

Shape Møbelstudio

shapemobelstudio.no

Risveien 7D, Oslo, Tel. 911 38 988

DESIGNNYHETER

HI LO – HØY KOMFORT, LAV HOLDNING

Få norske designere har tegnet flere sofaer det siste tiåret enn Anderssen & Voll – og med den erfaringen i ryggen kan det trygt fastslås at de vet en ting eller to om hvordan man sitter godt. Med Hi Lo for &Tradition tar de komforten enda et hakk videre – bokstavelig talt. Den nye modulsofaen har en lav, nesten hvilende høyde og en rygg som strekker seg oppover i en omsluttende C-form, med et sete som nærmest løfter deg inn i hvilestilling. Hi Lo lanseres i moduler som kan stå alene – perfekt i små hjem eller som skulpturell lounge – eller settes sammen til større konfigurasjoner. Og best av alt? Den føles like god som den ser ut. Pris fra 21 445 kr.

Lavt klimaavtrykk – lang levetid er mottoet bak det nye sofabordet BUG i eik fra Eilersen. Bordet kommer flatpakket. Designen er signert Bly Studio. Ca. 7950 kr.

KOLLEKSJONEN DRIFT LINE har hentet inspirasjon fra Japan og er designet av Norm Architects for Linie Design. Det håndknyttede teppet i 100 % ull fås i flere størrelser.

Lise Vester er en av Danmarks nye, fremadstormende designere. Hun er kjent for sitt modige og eksperimenterende formspråk, og hennes Dream View Bench i børstet stål er nå en del av Muutos nye kolleksjon. Finnes i to størrelser, fra ca. 48 000 kr.

DEN LILLE RUNDE

Petit Rond Series er det franske navnet på en ny kolleksjon fra Frama. Stolene og krakkene er lette og enkle – og med et særpreg som gjør dem spesielle. Serien er laget i børstet, rustfritt stål og tåler å stå ute. Sete i stål eller skinn. Design Troels Grum-Schwensen. Fra 4770 kr.

VINYLPLATENE ER TILBAKE
– og med dem de ikoniske platespillerne, og blant dem igjen Beosystem 3000c fra B&O. Det er et håndlaget lydsystem der den legendariske platespilleren Beogram 3000 fra 1985 får nytt liv sammen med de moderne Beolab 8-høyttalerne. Systemet produseres i et opplag på 100 individuelt nummererte sett. Ca. 300 000 kroner.

ELVANG, KJENT FOR sine vakre pledd, har hatt stor suksess i sine samarbeider med dyktige designere. Senest Inga Sempé med kolleksjonen Carte Postale, som kommer i seks unike fargekombinasjoner. Laget av resirkulert alpakkaull. 2299 kroner.

Ekte schwung

og 70-tallsnostalgi preger Gubis relansering av den buede og komfortable Poltrona Tria Lounge Chair, designet av Carlo De Carli i 1973. Her rotting med skinnsete. Fra 22 999 kroner.

OSLO-BASERTE STUDIO SLØYD står bak den nye dørmatten Måne for Heymat – en taktil nyhet inspirert av månen på dag-himmelen. De nedfelte flatene og skrå linjene gir matten et skulpturelt uttrykk og en rolig tilstedeværelse i inngangspartiet. Utført i 100 % resirkulert PET tåler den både vær og bruk, inne og ute. Pris 2200 kr.

LETT OG ELEGANT

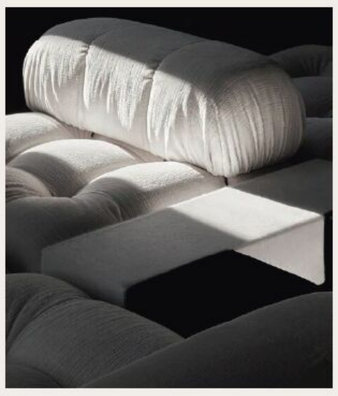
Malte Gormsen er en av Danmarks mest anerkjente møbelsnekkere og imponerer stadig med elegante møbler av ypperste kvalitet. Blant hans siste prosjekter er sofaen MG112, designet av Space Copenhagen. Sofaen leveres som to- eller treseter, og tidligere er det lansert en loungestol samt en spisestol med og uten armlener. Møblene produseres i eik eller bøk med papirgarn, og putene trekkes i skinn eller lin. Under produksjonen er samarbeidet mellom designere og håndverkere tett, og i over 25 år har Malte Gormsen produsert spesialdesignede møbler og løsninger som alle bærer preg av en kompromissløs tilnærming til håndverket. Toseters sofa fra ca. 65 000 kr. Foto: Magnus Omme.

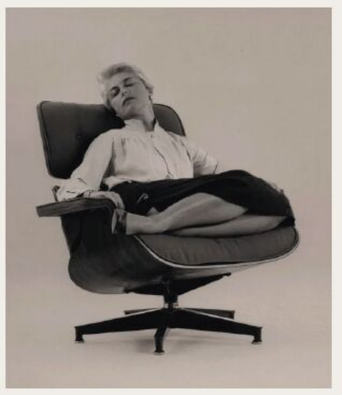

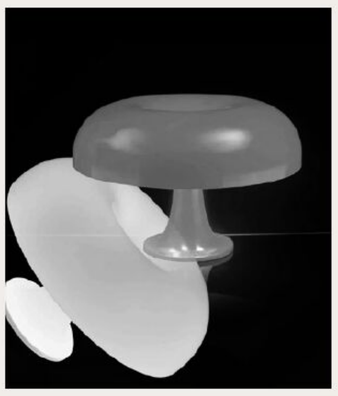

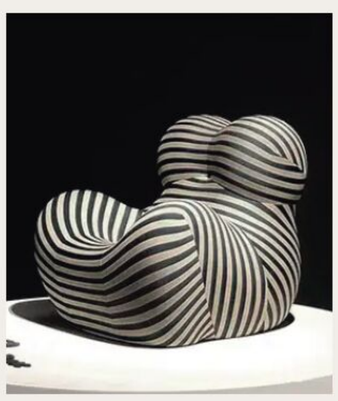

Kvalitet har aldri vært tilfeldig.
60 år med håndplukket design.

I 1965 åpnet Expo Nova dørene for første gang.
60 år senere brenner vi fortsatt for å tilby det beste av design.
Våre erfarne spesialister hjelper deg å skape rom som varer.

Oslo Verkstedveien 1, 0277 Oslo tlf +47 23 13 13 40 expo-nova.no
Bergen Edvard Griegs vei 1, 5059 Bergen tlf +47 55 70 70 47

EXPO NOVA

NORSK DESIGN

AMERIKANSK NOSTALGI MØTER NORSK FINESSE

Den norske designduoen Anderssen & Voll står bak Arcata – en ny loungestol for amerikanske Davis Furniture. Her møtes varm mid-century-nostalgi og skandinavisk klarhet i en loungestol med myke kurver, åpen favn og solid base i eik eller valnøtt. Et møbel med karakter som passer like godt i hotellobbyen som i stua. Serien inkluderer også en treseter for dem som liker å dele komforten. Pris fra 28 650 kr.

NORSK DESIGN

TEKSTIL SOM PROTEST. Under 3daysofdesign i København 2025 viste Kristine Five Melvær frem kolleksjonen Textile Vessels – en serie tekstile eksperimenter bygget rundt gjenbrukte keramikk-objekter. Her fungerer keramikken som skjelett for vevede og konstruerte tekstilformer, laget av silke, ull og overskudds-materialer fra Melværs egne Røros Tweed-design. Hvert objekt er håndlaget i studioet hennes i Oslo, i samarbeid med praktikant Thea Emilia Stjernberg Vågen, og fremstår som en stille protest mot overforbruk – og som en hyllest til tid, håndverk og forvandling. Foreløpig ikke satt i produksjon.

bulthaup takes care of the details so that
you can enjoy a harmonious environment.

We design the environment for your moments. Visit us in Oslo.
Kathrine and Tove look forward to speaking with you.

L+B STUDIO as, lema + bulthaup, elisenbergveien 11, 0265 oslo
tel +47 23131330, oslo.bulthaup.com, instagram.com/bulthaup_oslo

bulthaup
oslo

FINSK FUSJON

To internasjonalt kjente finske designhus, Artek og Marimekko, har gått sammen om en ny møbelkolleksjon som lanseres i september. Kolleksjonen er en del av Arteks 90-årsjubileum, der selskapet har valgt å samarbeide med kreative partnere om spesialutgaver av velkjente møbelklassikere. Artek + Marimekko-kolleksjonen består av et utvalg Aalto-møbler som kombinerer Marimekkos grafiske uttrykk med Arteks legendariske og banebrytende måte å bøye tre på. Utgangspunktet er Maija Isolas arkitektoniske Arkkitehti-mønster for Marimekko – nå tolket på Alvar Aaltos møbeldesign i bjørk. Dette er første gang Artek og Marimekko samarbeider om en «limited edition»-kolleksjon. Fra ca. 5000 kr.

1

2

PER OLAV SØLVBERG

Bergen-baserte
Per Olav er stylist,
konsulent, foredragsholder
og trendspotter.
@perolavsolvberg

KURATERT

Per Olav Sølvberg viser deg morgendagens fenomener innen design, arkitektur, kunst og mote – ***så du alltid er oppdatert på det siste.***

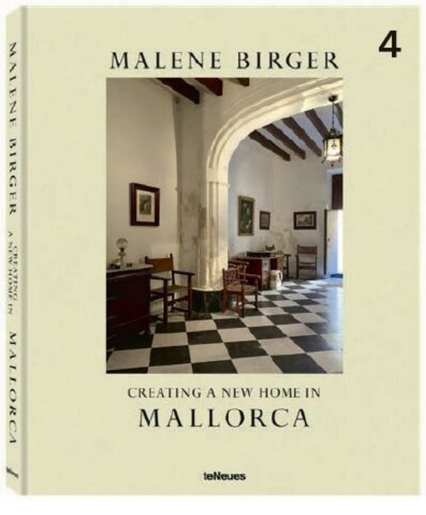
Tekst PER OLAV SØLVBERG *Foto* PRODUSENTENE

3

5

4

1. HAY X EMMA KOHLMANN – LA PITTURA. HAY gjør alltid noen spennende samarbeid, og denne gangen har de slått seg sammen med den amerikanske kunstneren Emma Kohlmann. Resultatet er La Pittura – en håndmalt keramikkserie med tallerkener, boller, kanner og vaser, produsert på Sri Lanka. Fargene og mønstrene er hentet direkte fra Kohlmanns håndtegnede univers og gjør hverdagsserviset til små kunstverk. @hay

2. KAY BOJESEN – NØKKELRING MED IKONISK APE. Kay Bojesens klassiske ape er nå lansert som nøkkelring – perfekt til nøklene eller som dekor på vesken. Den bare 3 cm høye figuren er laget i vakkert oljet FSC®-sertifisert teak og limba, med en justerbar lærreim og nøkkelring i gulltone. Selv i miniatyr bærer den med seg den lekne arven fra Bojesen, som siden 1922 har gjort dansk design både personlig og tidløst. Ikke helt min greie, men jeg tenkte kanskje noen av dere ville like denne nyheten. @kaybojesen

3. WOOLRICH OUTDOOR LABEL – HØST/VINTER 2025. Woolrich Outdoor Label har lansert lookbook for høst/vinter 2025, fylt med friluftsinspirerte plagg som fungerer like godt i byen som i naturen. Her finner du alt fra fiskervester og dunvester til vindjakker, fleecegensere og bukser med brede snitt – krydret med ruter, mange lommer og D-ringer. Fargepaletten blander jordnære toner med spreke innslag av rosa, lyseblått og neongrønt. Selv om dette ikke er helt min stil, vet jeg at noen av dere elsker denne typen funksjonell mote med karakter. @woolrich.outdoorlabel

4. MALENE BIRGER – CREATING A NEW HOME IN MALLORCA. De som kjenner meg vet at jeg elsker Mallorca og drar dit så ofte jeg kan. Derfor var det ekstra inspirerende å bla gjennom Malene Birgers nye bok, der hun tar oss med til solfylte Felanitx og viser hvordan et 600 m² stort, historisk hus – forlatt i over 40 år – har fått nytt liv. I samarbeid med fotograf Jean-Marie Del Moral dokumenterer hun prosessen fra forfall til et harmonisk hjem, der middelhavssjarm møter moderne eleganse. @malenebirgers_world

5. FRAMA – CITY GUIDES. Jeg elsker å reise, og nå har jeg et virkelig hot tips! FRAMA reiser også mye, og på nettsiden deres deler de nå reisetips til noen av verdens mest spennende byer. Her finner du anbefalinger, historier og små innblikk i FRAMAs univers – perfekt for deg som liker å kombinere design, kultur og gode opplevelser når du er på tur. @ framacph

VERDI
CA. 36 750 KR.

VINN

LENESTOL MED LAVT KLIMAAVTRYKK

Med lenestolen Bug, designet av Bly Studio, introduserer Eilersen et møbel utviklet med et klart mål – minst mulig klimabelastning. Hver eneste komponent, materiale og detalj er valgt for å redusere klimaavtrykket – uten at det går på bekostning av komfort, kvalitet eller estetikk. Bug er resultatet av et kompromissløst fokus på miljø og lang levetid, kombinert med Eilersens velkjente sans for komfort og godt håndverk. Stolen leveres flatpakket og er enkel å montere, transportere og vedlikeholde – noe som reduserer belastningen gjennom hele verdikjeden. Materialene er valgt med tanke på lav ressursbruk og høy holdbarhet.Møbelet kan tas fra hverandre, noe som gjør det lett å resirkulere eller reparere. Delene kan dessuten byttes ut enkeltvis, noe som forlenger levetiden ytterligere. Navnet Bug viser ikke bare til stolens formspråk – en myk kjerne omsluttet av en beskyttende form – men også til naturen selv. Insekter er ofte de første tegnene på at et økosystem er i bedring, og nettopp den tanken ligger til grunn for hele konseptet: å forbedre møbelprodukter gjennom bevisste valg.

Denne måneden kan én heldig leser vinne lenestolen Bug – til en verdi av 36 750 kr.

Konkurransen blir avsluttet fredag 17. oktober 2025, og vinnerne avgjøres ved trekning mandag 20. oktober 2025 og kontaktes per e-post. Vinnere vil også bli publisert på bo-bedre.no/konkurranser.

OM BLY STUDIO

Bly Studio består av designerne Eva Fly og Anne Brandhøj – begge utdannet møbeldesignere fra Det Kongelige Akademi i København. Med en felles forkjærlighet for form, funksjon og materialforståelse har de samarbeidet siden studietiden og designet møbler med både karakter og kvalitet. Ambisjonen til Bly Studio er å forene funksjonalitet med et sterkt estetisk uttrykk. Møblene deres kjennetegnes av tydelige former, gjennomarbeidede detaljer og materialer som spiller sammen – ofte med tre som utgangspunkt, kombinert med elementer som polstring og metall. Bly Studio er et sted der ideer får lov til å vokse – med blikk for detaljer, respekt for materialet og en ambisjon om å skape møbler som både gjør inntrykk og gjør en forskjell.

Northern

OSLO — SINCE 2005

Northern lighting

Tradition Floor Lamp

6990 NOK

CELEBRATING 20 YEARS · 2005 – 2025 · From Oslo with Love ·

Northern
OSLO — SINCE 2005

Arendal Avenyen lys — **Asker** Ask Interiør — **Bodø** No14 / Bodø Elektro — **Bærum** Brødrene Kolstad / Verket Interiør **Drammen** Hus & Hage — **Hamar** Kreativ Interiør — **Harstad** Ness & Lind — **Haugesund** Hus i Nord — **Molde** Mifo — **Oslo** Illums Bolighus / Pur Norsk / Aword / Konstabel — **Sandnes** DFU møbler — **Skien** Guntor Interiør **Stathelle** Rogn Belysning & Interiør — **Tromsø** Hos Haakon — **Trondheim** Værness Elektrisk — **Ålesund** Møbler & Miljø — **Nettbutikker** Lightup.no / Glassoginterior.no / Christiania-belysning.no

northern.no

Skap *vakre rom* med våre beste malinger

Fargene vi omgir oss med påvirker hvordan vi føler oss i hverdagen. I det nye fargekartet **Soulful Spaces** finner du råd om hvordan du kan kombinere farger og maling for å skape et hjem som gjenspeiler hvem du er og hva du verdsetter.

Supermatt!

Skap en elegant atmosfære med supermatt maling av høyeste kvalitet. Helmatte overflater gir en rik og fløyelsmyk tekstur, uten lysrefleksjon, som løfter omgivelsene.

LADY Pure Color er vår aller vakreste maling – med et mykt, luksuriøst uttrykk. Den supermatte finishen har god slitestyrke og sikrer et resultat som holder seg vakkert – lenge.

Malerens favoritt til tre og panel

Markedets beste maling til panel, lister, dører og detaljer. **LADY Supreme Finish** har suverene påføringsegenskaper og gir en jevn, ekstremt slitesterk overflate. Velg mellom fire ulike glansgrader – Pure Matt harmonerer godt med våre vakre matte veggmalinger, mens silkematt, halvblank og superblank gir spennende kontraster.

Colour Design by LADY

I fargekartet **Soulful Spaces** presenterer vi 24 utvalgte farger for 2026, delt inn i tre ulike temaer. Det nye fargekartet gir deg inspirasjon og kunnskap til å skape unike rom med personlighet og særpreg.

Nytt fargekart!

Finn en autorisert
forhandler i nærheten av
deg på CARLHANSEN.COM

Flagship Store, Oslo
Drammensveien 126
0277 Oslo

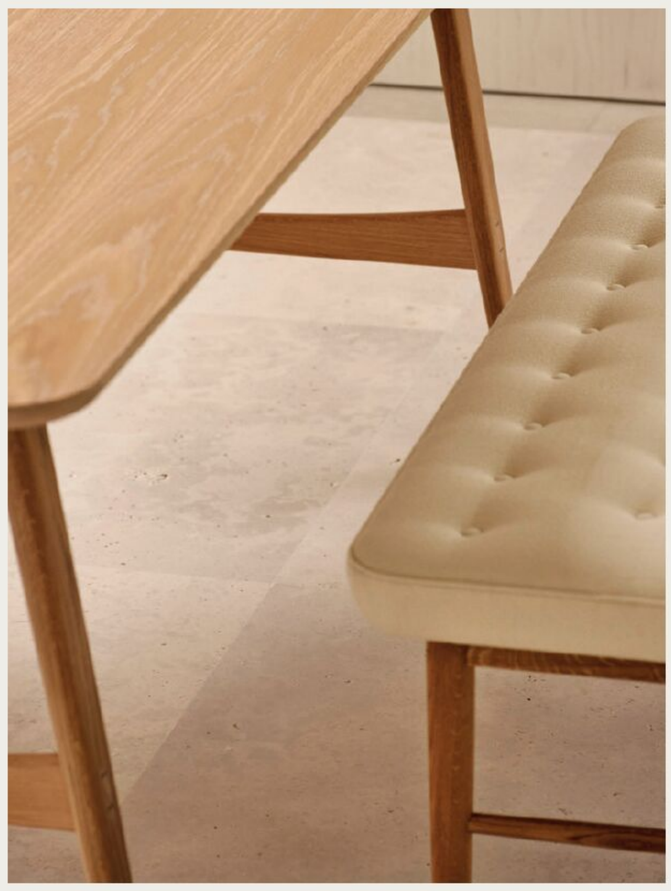

Novelties

Børge Mogensen 1950
Vilhelm Lauritzen 1945

GATHERING SPACES

Skulpturert treverk og grasiøse linjer som innbyr til gode samtaler. Den nye VLA75S Foyer Bench og BM1160 Hunting Table kombinerer tidløst håndverk med dempet eleganse. Et gjennomtenkt design som passer både til større rom og mer intime settinger, med rene linjer og myke tekstiler som samler mennesker og skaper minner som varer.

BY APPOINTMENT TO
THE ROYAL DANISH COURT

CARL HANSEN & SØN

FRA OSLO MED KJÆRLIGHET

Da Northern så dagens lys i Oslo i 2005, fantes det knapt en håndfull lokale produsenter som satset på norsk design. I dag, to tiår senere, regnes Northern som en sentral drivkraft bak norsk designs internasjonale gjennombrudd. Vi har tatt en prat med Ove Rogne, medgründer og daglig leder i Northern, om hvordan det hele begynte – og hvor veien går videre.

Tekst **TONJE MADSEN**

GEM-SERIEN, designet av Meike Harde, lanseres nå også som 3-seter. Sofaen har den samme karakteristiske silhuetten – med dype seter, myke kurver og en lett tilbakelent holdning – i en størrelse som passer de fleste hjem.

SNOWBALL-LAMPEN av Trond Svendgård var det første produktet Northern lanserte. Nå relanseres klassikeren i portabel versjon – som både bord- og gulvlampe – med oppladbart batteri, soft-touch dimmer og frihet til å brukes både inne og ute. **MED 2025-KOLLEKSJONEN** åpner Northern et nytt kapittel. Den bygger videre på verdiene som alltid har stått sentralt: ærlige materialer, varige uttrykk og design med tydelig idé – skapt for å tilføre karakter og klarhet til hverdagslige rom. Vev-stolen, designet av David Ericsson, er en personlig favoritt for Ove Rogne. Med sete i håndflettet papirsnor og en enkel stålramme har den et mykt og imøtekommende uttrykk – og en letthet som gjør den like praktisk som vakker.

Hva husker du best fra oppstartsårene – hvordan begynte det hele?

– Det var først og fremst en tid preget av entusiasme, energi og masse lekenhet. Fra første stund fikk vi ekstremt mange henvendelser, både fra arkitekter og designere, som tydelig hadde ventet lenge på at det skulle komme en norsk produsent, forteller Rogne.

Det viste seg å være et perfekt tidspunkt. Northern traff en nerve i et landskap som manglet både infrastruktur og selvtillit. På denne tiden var det få som løftet frem norske formgivere. Snowball, lampen som ble Northerns første lansering, kom med en klar signatur: Bauhaus-geometri i ny nordisk drakt – og ble umiddelbart fanget opp både nasjonalt, men også av pressen i både Sverige og Tyskland.

– Vi var utrolig heldige med at den ble en suksess. Hadde det ikke skjedd, hadde vi antakelig ikke eksistert i dag, sier han.

Den gang var belysning nærmest et eget fagfelt, forbeholdt lysforhandlere og spesialbutikker. Interiørbutikker hadde sjelden godt lampeutvalg, og Northern forsto tidlig at det handlet om mer enn å lage lamper – det handlet om å forme rom og fortelle historier. Dette ble nøkkelen inn i en ny generasjon interiørbutikker som åpnet i Oslo midt på 2000-tallet.

– Vi skjønte at lys ikke bare var funksjon – det var en del av helheten. Det handlet om design, stemning og historiefortelling. Det var det som gjorde at vi først kom inn hos butikker som Eske Interiør og Jane Doe på Bislett, som den gang var en populær interiørbutikk, men som i dag er nedlagt, og etter hvert Illums Bolighus. Samtidig visste vi at vi måtte nå ut over Norges grenser dersom vi skulle overleve. Vi kunne ikke leve av å selge to lamper i uka i en liten interiørbutikk på Bislett, sier han og ler.

Eksportdrømmen førte dem bokstavelig talt på vei. De satte seg i bilen med Snowball i bagasjerommet og kjørte til Stockholm for å oppsøke butikkene fysisk. En noe dristig og uortodoks strategi, vil kanskje noen si – men den speilet energien som preget Northern i oppstartsårene: å ta sjanser og vise at de mente alvor. ▶

Nyhet!

FOTO: ALICE J. STYLING: JOFORMA

SE MER AV VÅRE NYHETER

Vedums klassiske stil tolket av Josefine Svensson Eklund og Maria Sundberg Holm hos Joforma.

Naturlig omsorg fra Vedum

I Vedum i Västergötland har vi produsert interiør i over hundre år. I designduoen Joformas klassiske tolkning har miljøene fått en tidløs klassisk stil som flørter med det unge og moderne. Besøk en av våre utstillinger eller forhandlere så forteller vi deg mer om våre nyheter - og vår naturlige omsorg for hele hjemmet.

VEDUM

Svenskproduserte møbler siden 1919.

TRADITION-SERIEN fra Morten & Jonas utvides i 2025 med tre nye tilskudd: en skulpturell gulvlampe, en karaktersterk bordlampe og en lineær pendel.

– De syntes sikkert vi var kjemperare, sier Rogne og ler, – men de tok den inn, så det funket åpenbart, sier han og fortsetter:

– Vi ville lage en kjent merkevare fra Norge. Ambisjonen var å bruke design som virkemiddel og basere kolleksjonen på samarbeid med dyktige formgivere. På den tiden var majoriteten av lampene på markedet laget i rustfritt stål, ofte kombinert med hvite glasskjermer. Vi ønsket å introdusere større variasjon – med nye materialer som tekstil, munnblåst glass og laminert tre – og utforske et bredere spekter av formuttrykk.

Hvordan vil du beskrive kjernen i Northern sin designfilosofi i dag?

– Kjernen for oss handler om funksjonalitet i kombinasjon med en estetikk som er nedtonet, men tydelig. Det skal ikke rope – det skal være stille og selvsikkert. Det er kanskje noe genuint norsk med det, sier Rogne.

Og det er nettopp denne tankegangen som preger den nye kolleksjonen. Her finner vi både friske retninger og gjennomtenkte videreføringer av eksisterende serier – et uttrykk for troen på at godt design ikke bare er aktuelt i øyeblikket, men varer. Snowball, som var starten på alt, relanseres nå i portabel utgave – et tydelig testament til at god form tåler tidens tann.

–Det er en hyllest til at vi har klart å skape noe som fortsatt føles relevant og en bekreftelse på at tidløs design alltid har en plass.

Flere serier, som Tradition og Glint, har blitt utvidet. Hvordan jobber dere med å videreutvikle suksessfulle produkter?

– Med Glint testet vi over hundre ulike varianter før vi i det hele tatt begynte å lage prototyper. Vi prøvde ulike farger, mønstre, størrelser og materialer. Det var et enormt utviklingsarbeid, forteller Rogne.

Selv om resultatet kan fremstå enkelt i butikkhyllen, er prosessen bak alt annet enn det. Den krever finesse, tålmodighet og vilje til å prøve og feile – og en tro på at godt design vokser frem over tid, snarere enn raske nyheter.

– Vi er kompromissløse, men samtidig tro mot det opprinnelige uttrykket. Det er kanskje det som er det mest krevende – å fornye uten å miste sjelen i det vi har skapt.

Hvilken rolle spiller nordisk identitet i det dere skaper?

– Den spiller en sentral rolle i alt vi gjør, og det føles helt naturlig for oss å knytte oss til og formidle den kulturen og tradisjonen vi er en del av. Vi står støtt i den nordiske tradisjonen – i idéen om gode materialer, funksjonell utforming og en estetikk som er rolig og tidløs. For oss er det viktig at nordisk design utvikler seg, endrer seg og fornyes i takt med tiden. Mange av verdiene vi jobber med – ærlighet i materialvalg, enkelhet og varighet – deles i dag av designmiljøer verden over, og nordisk design har fått en sterk posisjon internasjonalt. Vi holder fast ved det som føles ekte og troverdig, men er åpne for å tolke det på nye måter.

Hva ser du som Northern sin største styrke i dagens designlandskap?

– Vi er en av få møbel- og belysningsprodusenter med base i Oslo, og det gir oss både en tydelig identitet og en lokal forankring. Samtidig har vi bygget opp et nettverk av forhandlere i over 50 land – og mange av dem har vi samarbeidet med i 15–20 år. Det tar tid å bygge den typen tillit. Det er det som gjør at vi får vise frem det vi skaper – og at vi blir værende i markedet, også når tidene svinger.

Hvordan ser du for deg at Northern vil utvikle seg de neste 10 årene?

– Jeg håper vi fortsetter å holde den balansen vi har nå – mellom å være relevante og tilgjengelige, og samtidig ha en tydelig identitet. Vi skal ikke bli mainstream, men vi skal heller ikke havne i en for smal nisje. Det handler om å lage produkter folk faktisk vil leve med – ting som får plass i hverdagen, men som også har karakter. Design som er varig, men aldri kjedelig.

Til slutt – har du et personlig favorittprodukt fra 2025-kolleksjonen?

– Jeg synes Vev-stolen kombinerer det som har vært fingeravtrykket vårt med noe nytt. Den er leken, men også moderne og minimalistisk. Og så har den et eget uttrykk og utstråler varme og noe mykt – den ligner ikke på noen annen stol jeg har sett. Det er sjeldent.

I 2005 satte Northern lyset på norsk design. I 2025 er de fortsatt med på å forme det. ■

C A R O L A K A S T M A N

“The European Tour - The Bridges” (oil on canvas, 200 x 200 cm, NOK 120 000 + 5 % BKH-avg.)

Carola Kastmans oljemalerier pulserer av energi, følelser og originalitet. Kunstneren fra Stockholm har oppnådd stor internasjonal suksess med sitt unike og kompromissløse uttrykk. Samlere over hele verden investerer i hennes kunst og tiltrekkes av den rå skapergleden og evnen til å berøre. For Carola Kastman er kunsten like livsnødvendig som å puste.

Fra 4. til 19.oktober kan du oppleve en storslått soloutstilling med Carola Kastman på CUBE8 gallery i Fredrikstad. Salgsutstillingen blir en unik mulighet til å oppleve hennes kraftfulle kunst på nært hold, for aller første gang i Norge.

Toldbodbrygga 1
1606 Fredrikstad
+47 45 00 74 72
gallery@cube8.no
cube8gallery.no

CUBE8 gallery

FØDT PÅ NY

En god natts søvn kan gjøre underverker. Tilfør soverommet nyanser av mint – fargen virker både beroligende og oppfriskende – og kjenn hvordan du våkner med ny energi.

1

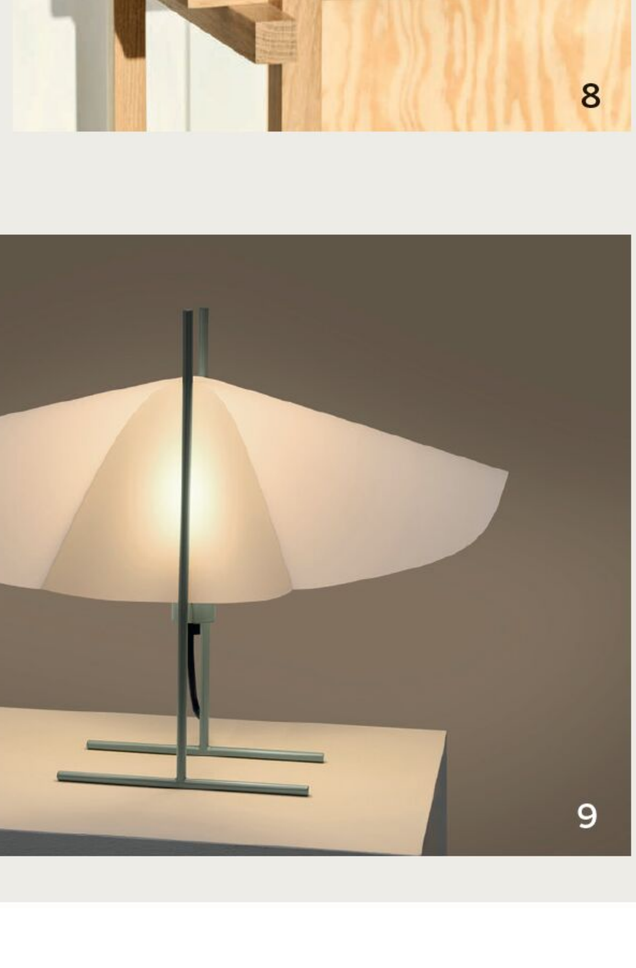

2

3

4

5

6

8

7

9

1. KRAKK, Stool 60, ennå ikke prissatt, Artek + Marimekko. **2. PUTETREKK,** bombullspoplin, 490 kr, Magniberg. **3. KRAKK,** Pioneer Stool, av Maria Bruun, 9070 kr, Fredericia. **4. SENGERAMME,** Auronde i fargen Pastille Green utviklet av Teklan, fra ca. 13 725 kr, Auping. **5/6. MALING,** Jupiter og Subra, Wibo Natura, fargeprøve 0,5 liter, 75 kr, Miljømal. **7. LAMPE,** Solae, oppladbar, design Cecilie Manz, ennå ikke prissatt, Fritz Hansen. **8. LAMPE,** Parade, oppladbar, design Viola Heyn-Johnsen og Jonas Trampedach, 2949 kr, Hay. **9. BORDLAMPE,** CHO, av Ernst / Bartholin Jensen, 3777 kr, Motarasu.

Scandtap Harmonized

Designet for å sette stilen på badet.
Scandtap Harmonized er en serie servant- og termostatbatterier for innbygging fra Scandtap Bathroom Concepts. Serien forener tidløs minimalistisk formgivning med høy komfort og solid vannsikkerhet bak veggen. Slank utforming i robust rustfritt stål, som gir et lett, stilrent og luftig inntrykk.

Samtlige modeller fås i den børstede finishen Original, den polerte finishen Classic, samt PVD-overflatene Sand, Amber, Shadow, Black, Rust, Scrap og Coal.

scandtap.com

Håndkletørker: Steel Cozied 1 Amber, **Termostatbatteri:** Steel Harmonized 2x Amber

SCANDTAP
BATHROOM & KITCHEN

1

2

3

4

EKSKLUSIV RO

Med mørkt tre, sandtoner og nyanser av hvitt får soverommet en sanselig, rolig eleganse som innbyr til en god natts søvn.

1. KLESSKAP, pris på forespørsel, Garde Hvalsøe. **2. SIDEBORD,** Cece, brent eik, ennå ikke prissatt, Sofacompany. **3. HODEPUTER,** Patent Fibre, 1160 kr, Georg Jensen Damask. **4. DAGSENG,** BM0865 av Børge Mogensen, 26 206 kr, Carl Hansen & Søn. **5. NATTBORD,** Larsen, eikefiner, 6749 kr, Westwing Collection. **6. PUTE,** Linen, 2050 kr, BoConcept. **7. SKUFFEMODUL,** Relief, 20 490 kr, String Furniture. **8. SKJENK,** Delphi, High Cabinet, ca. 146 000 kr, Giorgetti. **9. LAMPE,** Dawn, 6189 kr, BoConcept. **10. SOVEROMSINNREDNING** fra New Works.

5

6

7

8

9

10

stringfurniture.com

string®

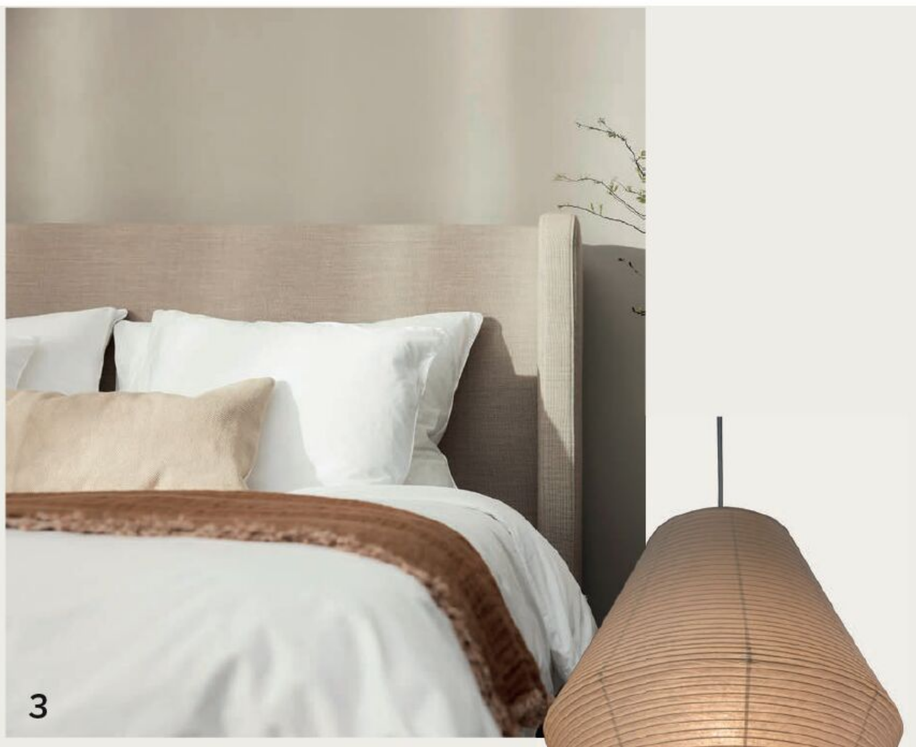
Modern since 1949

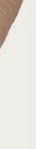
THOUSANDS OF NEW COMBINATIONS YET TO BE DISCOVERED

1

2

3

4

5

6

7

8

KLASSISK SOM KLINT

I 1938 presenterte Kaare Klint sin Kuleseng, som var formgitt etter kroppens proporsjoner. Bli inspirert av stilen og innred soverommet med treverk og stripete tekstiler for tidløs komfort.

1. DUFTLYS, Ama Candle, 1105 kr, Harriet Allure. **2. NATTBORD,** Kuben, lakkert eikefiner, 6249 kr, Ferm Living. **3. SENG,** Supreme, kontinentalseng, fra 70 999 kr, Jensen. **4. LAMPE,** Tama Pendant, designet av Toshiyuki Tani, 7930 kr, Motarasu. **5. SENG,** Windsor med hodegavl, furu, fra 7599 kr, Westwing Collection. **6. KULESENG,** design Kaare Klint, lages på bestilling, Carl Hansen & Søn. **7. SUSTAINABLE COMFORT,** ny sengeserie fra DUX, pris på forespørsel. **8. PENDEL,** Hut, bambuspapir, 889 kr, Ledvance. **9. PUTE,** Råbjerg, 1199 kr, FDB Møbler. **10. SENGERAMME,** Curved, design Studio 0405, ca. 34 900 kr, Rye.

9

10

LAGA I SOGN

Når du vel Linn Bad, vel du ikkje berre eit praktisk baderomsmøbel.

Du vel ein bit av Sogn, ein bit av den norske handverkstradisjonen,
og ein bit av naturen som har forma oss gjennom generasjonar.

LINNBAD® / –frå Vik i Sogn i 50 ÅR 1975–2025

Miljøfyrtårn®

Grønt Punkt Norge

Kortreist norsk design og produksjon. Besøk oss på www.linnbad.no

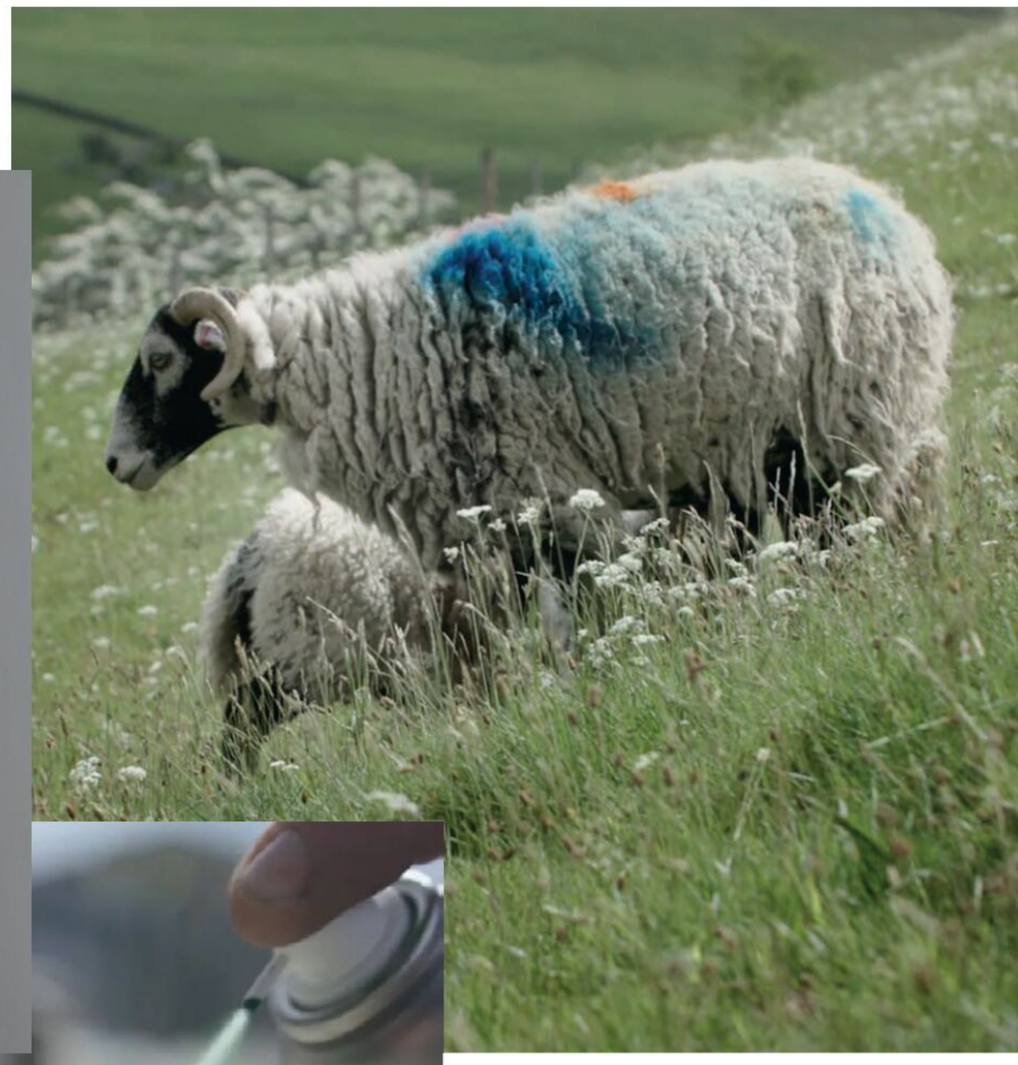

Å VEVE KULTUR

Peter Saville er en av verdens mest kjente grafiske designere, best kjent for sine ikoniske plateomslag for blant andre Joy Division og New Order. I over 20 år har han samarbeidet med det danske tekstilmerket Kvadrat og vært en nøkkelperson i selskapets transformasjon til å bli en av verdens største tekstilprodusenter. I 2021 tok samarbeidet form som kolleksjonen Technicolour, som nå utvides med 30 nye farger. BO BEDRE har snakket med daglig leder for Kvadrat, Anders Byriel, og med Peter Saville om samarbeidet og om kunst som strategi.

Tekst **TRINE JØRCK**

PETER SAVILLE er grafisk designer, kunstner og kulturskaper – og har vært konsulent for Kvadrat i over 20 år. Han står bak kolleksjonen Technicolour, som er inspirert av et barndomsminne fra somrene i Wales, der han så bønder som spraymerket sauene sine. Han tenkte – hva om fargen ikke ble vasket av, men fikk bli med inn i stuen? Ideen førte til at fargene ble vevd inn i garnet, for å gi stoffet et mer levende og dypt fargespill. Tekstilet er laget av ull fra britiske får og bearbeidet fra start til slutt ved fabrikken Wooltex i Huddersfield, nær Manchester – byen Peter Saville kommer fra.

Peter Saville er en levende legende. Om du ikke drar kjensel på navnet, har du helt sikkert sett noen av hans ikoniske design – som de hvite radiobølgene på svart bakgrunn, omslaget til Joy Divisions *Unknown Pleasures* fra 1979, som fikk legendestatus etter at vokalist Ian Curtis tok sitt eget liv. Eller omslaget til New Orders Power, *Corruption and Lies* fra 1983, eller et av de utallige andre omslagene han har laget for Roxy Music, Peter Gabriel og Wham!. Kanskje kjenner du ham fra motebransjen, der han har samarbeidet med alt fra Jil Sander, John Galliano og Yohji Yamamoto til Christian Dior, Stella McCartney og Calvin Klein.

Siden 2004 har han også vært kreativ leder for byen Manchester, og i over 20 år har han samarbeidet tett med tekstilprodusenten Kvadrat – et samarbeid som har vært viktig for selskapets internasjonale suksess.

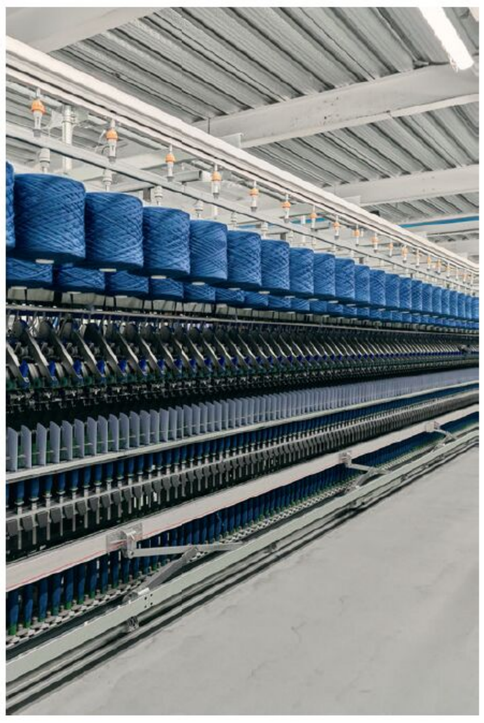
– Da jeg kom til Kvadrat for 20 år siden, hadde vi ambisjoner om å forandre oss. Vi ville ha impulser utenfra som kunne hjelpe oss videre. Vi fant frem til det vi mente var de sterkeste profilene innen grafisk design, og endte med fem kandidater – Peter Saville var en av dem, forteller Anders Byriel, og fortsetter: – Vi ønsket at han skulle hjelpe oss å finne en ny retning. Peter, som er kjent for å si det som det er, sa at vi var «stuck in the 80ies» og visuelt sett stod stille. Hans klare beskjed var at dersom vi ville ha et internasjonalt gjennombrudd, måtte vi ikke bare fornye vår visuelle identitet, men også tenke større. Han lanserte ideen om at vi ikke bare skulle være en tekstilprodusent, men en premissleverandør. Vi skulle bygge et designmiljø og en subkultur, der alle vi jobbet med måtte være mennesker som levde og åndet for design og kultur.

Det ble starten på samarbeidet med internasjonale designere som Patricia Urquiola, Raf Simons, Alfredo Häberli og Thomas Demand. Hvert andre eller tredje år inviterte de fem kuratorer til å velge 20–25 lovende designere, som Kvadrat deretter inngikk samarbeid med. Ambisjonen var å hele tiden jobbe med de beste og mest kreative og visjonære i verden.

Samarbeidet med Peter Saville ble derfor ikke bare et oppdrag om å lage en ny visuell identitet, men et langvarig partnerskap som dreide seg om kunst, kultur og tidsånd – og hvordan være den som setter trendene.

– Vi jobber alltid med flere retninger samtidig. Én er samarbeidet med dyktige designere som naturlig nok former profilen vår. En annen er kunsten, der vi kontinuerlig jobber med ulike kunstnere og institusjoner. Og så er det kulturen i bedriften, som fra 2009 til 2019 vokste fra 400 til 1000 ansatte. Vi har en regel om at alle team to ganger i året skal ut og oppleve kunst- og kulturinntrykk sammen, sier Anders Byriel og fortsetter:

– Jeg anser Peter som en konsulent. Han forstår den kreative konteksten, og fanger tidsånden bedre enn de fleste. Han er en tenker, en pioner, som alltid vet «what's next». Han har en helt spesiell følsomhet og er alltid i forkant av kulturelle strømninger. ▶

et tekstil som ingen andre kan lage maken til, forteller Byriel om de 30 nye fargene møbelstoffet nå lanseres i.

For Byriel handler Kvadrat alltid først og fremst om et kvalitetsprodukt laget av de beste materialene. Men de emosjonelle lagene er også viktige – hvordan tekstilet kommuniserer og oppfattes av forbrukeren.

– Et produkt oppleves på mange nivåer. Først er det det taktile – hvordan det føles og ser ut. Så er det veven og innfargingen av ullen, hvor vi jobber mye med å skape dybde i fargespillet. Et stoff kan se grønt ut på avstand, men på nært hold ser du nyanser fra ulike tråder som gir liv og dybde. Og så er det historien bak, hvor materialene kommer fra, og designerens visjon. Som Peter påpeker, har dagens forbruker blitt flinkere til å lese nyanser og fange opp detaljene vi legger inn i en kolleksjon. Derfor har mitt mantra alltid vært at man ikke skal undervurdere forbrukeren.

Selv om du ikke kjenner historien bak en design, kan du likevel sette pris på den – spontant og følelsesmessig. Er et produkt fantastisk, er det som regel fordi noen har tenkt gjennom hver detalj. I denne kolleksjonen finner du det ypperste innen materialer og håndverk, videreutviklet og forbedret gjennom århundrer ved fabrikken Wooltex i Huddersfield, kombinert med design av Peter Saville i samarbeid med vår designsjef, Stine Find Osther, forteller Anders Byriel.

Technicolour-kolleksjonen går tilbake til Peter Savilles barndom og somrene på landet i Nord-Wales. Han husker hvordan sauer ble spraymerket i sterke farger – for å holde styr på hvilke dyr som tilhørte hvilken bonde, eller hvilke som var vaksinert. For Saville ble dette spiren til ideen han kaller «Rural Graffiti» – en merkelig blanding av det urbane og det landlige, som senere ble utgangspunktet for kolleksjonen.

Møbelstoffet, som nå lanseres i 30 farger, er utviklet ut fra ti grunnfarger, inspirert av hvordan farger justeres digitalt. Det gjenspeiler også hans bakgrunn som grafisk designer og måten han har jobbet med farger på digitalt. Fem av fargene er de tradisjonelle merkefargene man bruker på sauer: oransje, blå, grønn, gul og magenta. Disse er blandet med fire nøytrale nyanser – svart, brun, lys og beige – og den naturlige fargen til ubleket ull. Ut fra dette har man utviklet hele fargespekteret. Saville liker tanken på at måten tekstilet er laget på, ligger innvevet i designet.

– Jeg liker når et produkts karakter og estetikk springer ut av hvordan det er laget. Det er lett å skille interiør fra virkeligheten utenfor. Jeg mener – det er sjelden man setter seg i en stol og tenker på en sau. Men med Technicolour er fargesystemet, produksjonsprosessen og arven synlig i stoffet og forteller hvor det egentlig kommer fra, sier han.

At kolleksjonen heter Technicolour gir seg nesten selv – en referanse til primærfargene man sprayer på sauer. Men det er også navnet på både et selskap og en filmteknikk, og jeg mistenker at det ligger flere lag bak navnevalget. Så jeg spør hva ordet betyr for ham.

– Technicolour er et merkenavn som beskriver en måte å lage film på. For meg er ordet uløselig knyttet til filmkunst og -historie. Det er en egen fargetone, med en vintage-romantikk som minner om tidlige Hollywoodfilmer. Og så er det selvfølgelig dette med spraymaling på sauer. Jeg googlet det og leste alt jeg kom over. På engelsk kalles disse merkene «Smit Marks» – et gammelt, nesten bibelsk uttrykk. Langt nede i googlesøket kom han over den spøkefulle kommentaren: What are all these Technicolour Sheeps doing in this field? – og slik ble arbeidstittelen Technicolour til – og den ble værende.

Ideen om å omsette fargemerkingen av sauer til en konkret kolleksjon ble gjort i samarbeid med Kvadrats kreative direktør Stine Find Osther.

– Hvordan kolleksjonen har utviklet seg fra den opprinnelige ideen, er svært teknisk. Stine har faktisk utviklet en helt ny metode, der hun skaper fargene ved å veve dem frem. Fargene oppstår gjennom måten ullen blandes på, og det gir et helt spesielt liv i stoffet. De er ikke rene, ensfargede nyanser – men noe som etterligner naturen. En eng er ikke bare grønn. Havet er ikke bare blått. En stein er ikke bare grå. Alt består av mange forskjellige nyanser. Derfor føles disse fargene så naturlige og levende, sier Peter Saville.

Om øyeblikket da han så stoffet for første gang, forteller han:

– Det tok meg tilbake til min første idé og deretter til barndommen. Fullstendig. Jeg visste ikke at Stine hadde jobbet så mye med det. Hun ventet til hun følte at hun hadde noe å vise meg. Det var genialt. Tenk at noen har satt ideen din ut i livet! Hos Kvadrat sier de at det er et Peter Saville-tekstil, men det er like mye Stines. Jeg kunne aldri ha gjort det uten hennes kunnskap. Hun tok idéen om å blande fargene man merker sauer med og ullens naturlige nyanser – et konsept fra den grafiske verden – og gjorde noe helt nytt med det.

Jeg spør også ham, slik jeg spurte Anders Byriel, om han tror kunden oppfatter prosessen og historiene som ligger vevet inn i dette tekstilet.

– Technicolour-tekstilet bærer med seg mange elementer, assosiasjoner og historier. Men når alt kommer til alt, er det sluttresultatet som teller. Hvis noen synes dette er et flott materiale som føles godt, og som passer på en stol, en sofa eller i et rom, så er hensikten oppnådd. Historien er ikke viktigere enn hvor den tar deg, avslutter Peter Saville. ■

KOLLEKSJONEN Technicolour er utviklet i tett samarbeid med designsjef Stine Find Osther hos Kvadrat. Hun har «oversatt» Peter Savilles idé om å blande de sterke fargene som brukes til å merke sauer, med ullens naturlige nyanser, og ut fra dette komponert 30 nye farger. I stedet for å farge garnet, vever de fargene i hverandre – det gjør tekstilet mer levende og gir det mer dybde, og fargespillet ligger nærmere det man finner i naturen.

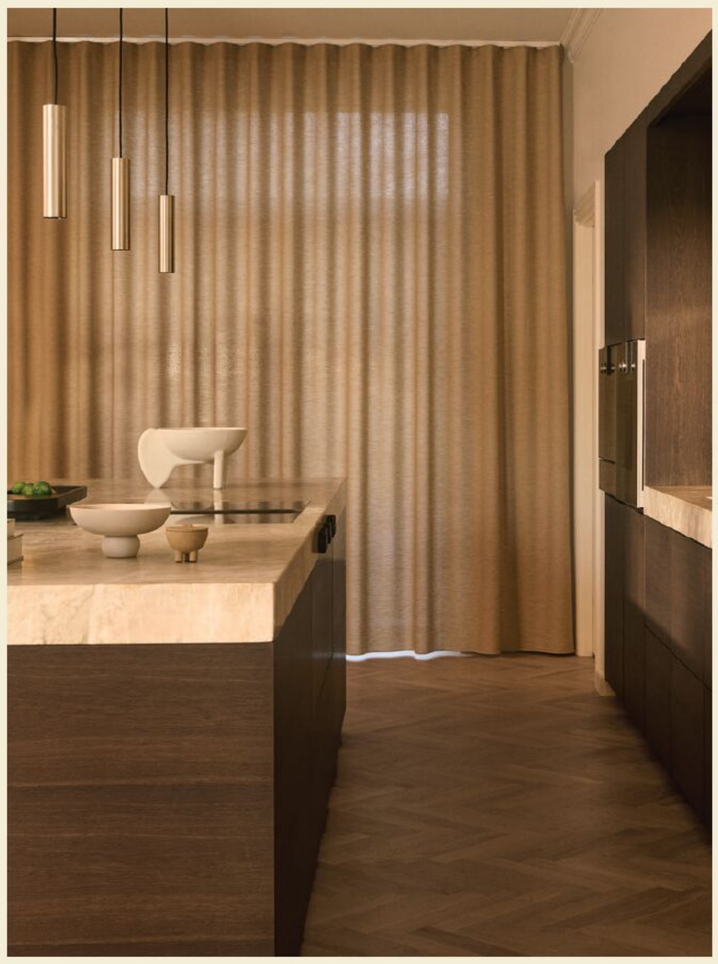

Opplev håndverket – i showroom eller på multiform.no

"Kjøkkenet mitt er et sted hvor jeg jobber med naturlige ingredienser – en rolig sone for kreativitet og nærhet."

– Stella N. Kanaan, Hudpleieformulator & Grunnlegger, Naughty Alchemist

I et kjøkken fra Multiform får naturlige materialer ny form og funksjon. Treverk, godt håndverk og nøye gjennomtenkte løsninger skaper ikke bare et vakkert uttrykk, men også en varighet og rytme som holder over tid.
Alt er laget med omtanke – også det du ikke legger merke til ved første øyekast. Her handler det ikke om design for syns skyld, men om balanse mellom funksjon, materialfølelse og ro i uttrykket.

MULTIFORM

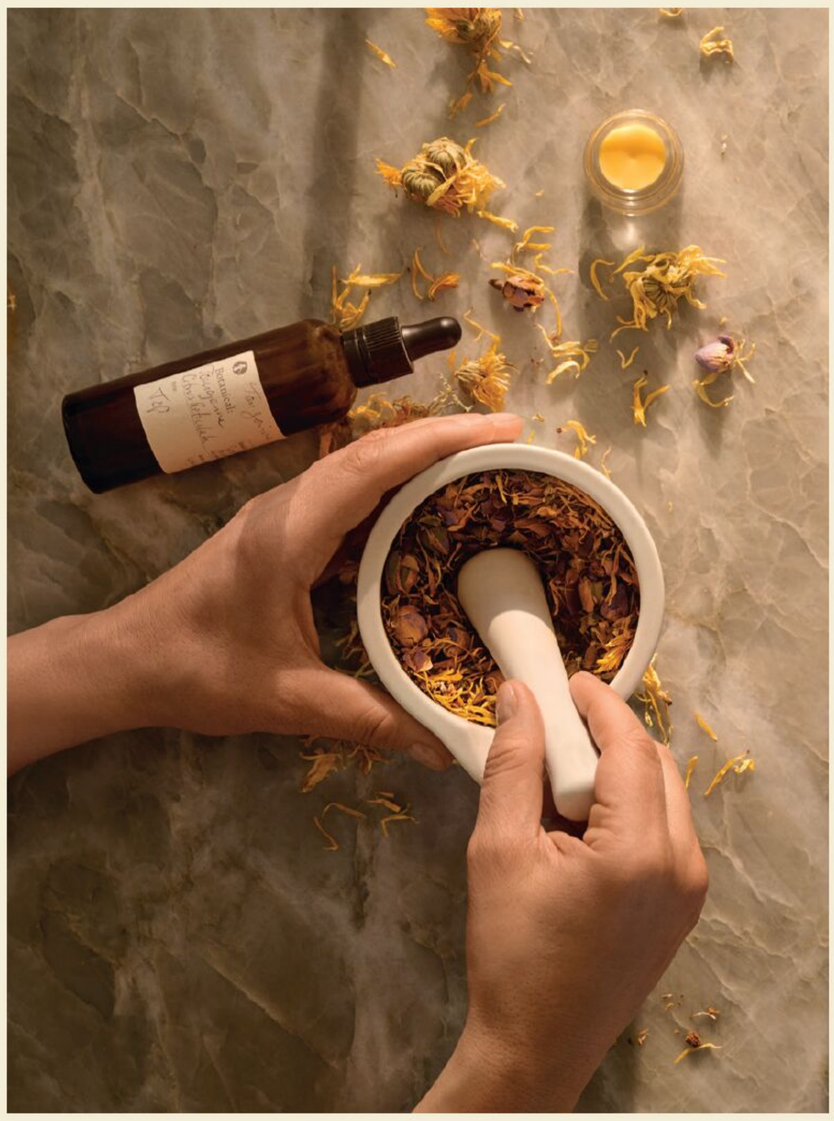

Et kjøkken kan være en ramme. Eller et sted å tenke klart og skape nytt.

Hos Multiform formes hvert kjøkken av erfarne håndverkere, der materialvalg, presisjon og finish går hånd i hånd. Hver flate, hver detalj og hver bevegelse er vurdert med nøyaktighet – slik at helheten henger sammen, både visuelt og praktisk.

Det handler ikke bare om form, men om bevisste valg som gjør hverdagen enklere og mer meningsfull. Når omgivelsene støtter det du gjør, føles selv små ting lettere.

MULTIFORM

CRAFTED FOR CONNOISSEURS

FREDFULL FAVORITT

Da den siste sjønære tomten kom til salgs i en av Oslofjordens idylliske kystbyer, var det bare å gripe muligheten.

Tekst **MARIANNE HEEN JOHNSGÅRD** Foto **EINAR ASLAKSEN**

FERIEHUSET LIGGER HØYT OPPI en skråning i kystidyllen Son, med sjø og båtliv tett innpå. En glassgang binder soverom og den sosiale delen av huset sammen, og har en dør som leder ut til atriet mellom de to fløyene. Terrakottaflisene i gangen og kjøkkenområdet tilfører det ellers lyse, nordiske interiøret en rustikk, lun følelse og er et praktisk valg i et sommerhus der det gjerne er mye bevegelse mellom ute- og inneområdet.

ENTREEN SETTER TONEN for resten av interiøret med terrakottafliser, lyse vegger og kassetthimling i eik – elementer som vi finner igjen i allrommet én etasje opp. Trappen er designet av Alex Ark spesielt for dette prosjektet. **MOTSTÅENDE SIDE: STUEN LIGGER ET NIVÅ** ned fra kjøkkensonen og har panoramautsikt mot Oslofjorden. Her er det tre på gulvet i stedet for fliser; en diskret måte å signalisere at man går over i en annen sone. Sofaen er IKEA-klassikeren Söderhamn, sofabordet er kjøpt brukt på Finn og vegglampen er fra Zara Home.

– Det er fint å komme hit. Stille, mye lys, luft og sjø, så her kommer jeg raskt i fokus, sier interiørarkitekt Renate Alexandersen.

Vi er på hennes hjemmebane – nærmere bestemt feriehuset i Son, der Alex Arks gründer og kreative leder reiser så ofte hun kan, både for å slappe av sammen med familien og for å jobbe konsentrert.

– Jeg bruker det som hjemmekontor, og innimellom tar jeg også en dag fri, midt i uken, og drar hit for å hvile. Ellers bruker vi huset mye i helgene; vi har venner her, så det er mye sosialt. Barna finner også roen når de kommer hit. Vi bor ganske kompakt i hverdagen, så her har vi mer plass, sier Alexandersen, som bor i Oslo, en halvtimes kjøretur unna.

– Vi fikk mulighet til å kjøpe tomten gjennom gode venner i nabohuset. Det var den siste ubebyggede tomten nær sjøen, og en sjelden mulighet.

Bygningen følger det sterkt skrånende terrenget ned mot fjorden. Den 150 kvadratmeter store boligen, som var ferdigstilt i 2022, består av en underetasje samt en hovedetasje med to fløyer som bindes sammen av en glassgang, slik at det skapes et atrium mellom de to husdelene. Lengst bak, på tomtens mest private del, ligger soverommene, mens de sosiale sonene vender ut mot sjøen og omgivelsene.

– Stue og kjøkken, der vi samles som familie og med venner, måtte ligge mot utsikten. Og med tanke på både omgivelsene og gjennomlyset som vi ønsket skulle være uhindret, måtte det bli en åpen løsning mellom de to sonene, sier Alexandersen.

Prosjektet er et samarbeid mellom Alex Ark og Langfeldt Wessel arkitekter. Sistnevnte har stått for søknad, plassering av huset og tegninger basert på brief og innspill på utforming av atrium og balkong. Selv har Alexandersen hatt ansvar for materialer, design av interiør og detaljer.

– Det er i utgangspunktet en utfordrende tomt som er smalest i front. Jeg synes arkitekt Kristine Wessel gjorde en god jobb med å likevel få til et atrium – det er uteplassen vi bruker aller mest. Atriet oppleves som privat og skjermet og slipper dessuten dagslys inn i rommene rundt.

– Utsikten gjør at det føles som å være i trekronene. Samtidig gir eikehimlingen lunhet og terrakottagulvet tyngde og jording.

Kassetthimlingen i den sosiale delen fører tankene både til eldre atriumhus og 1920-tallet, to stilperioder som Renate Alexandersen synes har kvaliteter som gjør seg både i klassiske og moderne rom.

– Med slette flater på vegg og ellers nokså minimalistisk interiør er himling en fin flate som kan gi varme og taktilitet, uten at det går på bekostning av lyset, forklarer hun.

Det er en fin harmoni mellom husets eksteriør og interiør. Innvendig preges rommene av terrakottafliser, lunt treverk og marmor sammen med lyse vegger, mens fasaden består av gul teglstein, gyllent panel, murpuss og bronsefargede detaljer på blant annet vindusrammer og rekkverk.

At det er lagt ned mye tid og omtanke i huset, er enkelt å se. Å ha seg selv som klient har vært en positiv erfaring, forteller Alexandersen som beskriver det som et kreativt og morsomt prosjekt å gjøre sammen med ektemannen. Nå nyter de resultatet i fullt monn.

– Mannen min og jeg begynte å spille tennis etter vi fikk dette stedet, det er en utendørs tennisbane like ved på toppen av svabergene, så vi spiller om morgenen og innimellom på kvelden om sommeren. Og vi har i perioder isbadet om morgenen – planen er å ta det opp igjen nå som den kalde årstiden er i anmarsj. ■

KJØKKENET ER ROMSLIG OG VELUTSTYRT med en kjøkkenøy som gjør matlaging til en sosial ting. Kjøkkeninnredningen er en kombinasjon av IKEA-moduler og spesialsnekkeri av kjøkkenøya og den åpne løsningen foran vinduene. Benkeplatens røde marmor henter opp terrakottaflisenes farge og binder interiøret av ulike elementer sammen, noe vi også ser i hvordan kjøkkenfrontenes lyse treverk gjentas i kassettaket av eik. Den gjennomførte materialbruken skaper en rolig stemning i rommet.

UTSIKTEN FÅR SPILLE HOVEDROLLEN i allrommet og rammes fint inn av avlange vinduer som leder oppmerksomheten til den generøse takhøyden. Å ha sprossede vinduer var et klart valg helt fra starten av – det rammer vakkert inn utsikten. Barstolene og det ovale spisebordet i eik er kjøpt brukt på Finn, mens stolene i bøk er fra Ton. Pendellampen over bordet er Boston fra House Doctor. Både i stuen og på kjøkkenet er det lette rullegardiner i bambus fra Color & Co.

TERRASSEN I FORKANT av underetasjen ligger en trapp opp fra garasjen på gateplan. Rekkverkets stramme design er ikke uten likhetstrekk med vindusrekken i stuen en etasje opp og er designet av Renate Alexandersen. **DEN SAMME TYPEN** tredekke som er brukt på terrassen, er også brukt i atriet, der utemøbler i Hays Palissade-serie inviterer til å slå seg ned. **MOTSTÅENDE SIDE: SOVEROMSFLØYENS GANG HAR STORE GLASSPARTIER** på siden som vender ut mot atriet, og når skyvedøren åpnes opp på godværsdager, viskes overgangen mellom ute og inne ut.

DEN SKANDINAVISKE STILEN FORTSETTER PÅ BADET, der store fliser i travertin er brukt på gulvet og den ene veggen. Servantskapet er en kombinasjon av IKEA og Superfront, og på veggen henger et gammelt speil med bronsefarget ramme og vegglampen Teti fra Artemide. **MOTSTÅENDE SIDE: OGSÅ SOVEROMMET ER NORDISK ENKELT,** med vegger i en lun beige nyanse samt himling og møbler i tre. Bordlampen er Cestita fra Santa & Cole, mens pendellampen er fra Foscarini.

MED SINE BUER og kuppelformede arkitektur glir boligen naturlig inn blant åsene som omgir den.

I ETT MED LANDSKAPET

Sydøst for Melbourne i Australia, på halvøya Mornington, har arkitekt Michael Leeton skapt et arkitektonisk mesterverk som ser ut som det alltid har ligget der – samtidig som det har noe kunstferdig og nesten eventyrlig over seg.

Tekst **ANNA BISAZZA** Foto **LISA COHEN / LIVING INSIDE**

Før huset kom, var det bare bølgende åser med utsikt mot Western Port Bay, sør for Melbourne – solbrente sletter om sommeren, våte jorder om vinteren og kraftige stormer året rundt. Midt i dette værharde landskapet ble arkitekt Michael Leeton, medeier i det prisbelønte Melbourne-baserte firmaet Leeton Pointon Architects, presentert en tomt av en oppdragsgiver som hadde en tydelig visjon: Han ønsket å bygge et landsted for flere generasjoner – lyst, funksjonelt og tett knyttet til landskapet.

Leeton brukte god tid på å bli kjent med tomta – han vandret rundt for å finne de beste utsiktspunktene og forstå hvordan vinden beveget seg. Alt for å finne det helt riktige stedet å plassere huset. På grunn av skogbrannfare måtte det ligge et godt stykke unna skogkanten. Siden eiendommen i tillegg skulle fungere som gårdsbruk, ble vinranker og beitende kveg også tatt med i planleggingen.

Tomta hadde verken strøm eller vann, så prosjektet ble også en mulighet til å tenke selvforsyning: Tre dammer ble anlagt for å samle regnvann, og solcellepaneler ble diskré integrert i arkitekturen.

– Det var mange hensyn som handlet om infrastruktur, ikke bare arkitektur. Derfor startet vi med en overordnet plan og jobbet oss deretter ned i detaljene, forklarer Leeton.

Huset måtte være solid nok til å tåle vær og vind i generasjoner fremover, så materialene ble valgt med tanke på holdbarhet. Samtidig var det viktig å bygge bærekraftig. Mursteinene er gjenbruk, og ved å sprøyte på betongen ble avfallet mindre enn med vanlig støping.

Selv om huset er nytt, føles det gammelt – som om det har vokst opp av bakken, og ikke bare blitt plassert der. Kuplene er inspirert av arbeidet til den italienske arkitekten Dante Bini, og i samarbeid med lokale entreprenører eksperimenterte teamet til Leeton med nye byggeteknikker for å skape de myke, organiske formene.

– Grunntanken var at huset skulle føles som en liten landsby som hadde vokst frem over tid. Man begynner med ett hus, så kommer det et nytt ved siden av, og etter hvert oppstår små, intime rom mellom dem – en rytme av trange passasjer og åpne plasser, forklarer Leeton.

De avrundede veggene er nøye plassert – ikke bare for å forme rommene inne, men også for å skape uteplasser som er behagelige å oppholde seg i året rundt. Huset måtte fungere, og det skulle føles godt å være der – enten man er kun to eller mange samlet i familieselskaper.

– Utfordringen var å unngå følelsen av å gå inn i et stort, tomt skall, forteller han. Men med hjelp fra min mangeårige samarbeidspartner, interiørarkitekt Allison Pye, klarte vi å skape en følelse av intimitet – også i de største rommene – med varme, taktile møbler. Eierne elsker å sitte ved peisen, selv når det bare er de to.

I tillegg til peisstuen finnes det flere naturlige samlingspunkter i huset – som rundt den romslige kjøkkenøya eller ute i det overbyggede rommet mellom stue- og spisekuppelen. Men kanskje viktigst av alt er den naturlige flyten i huset – og hvordan det, uansett hvor du befinner deg, hviler en ro over rommene som inviterer til å senke skuldrene og bare være. ■

FARGENE FRA HAGEN gjenspeiles i de abstrakte maleriene inne. Verkene ble valgt ut i samarbeid mellom arkitekt Michael Leeton, eierne og kunstkonsulent Sarah Ritson. Det krevde mange galleribesøk før de rette kunstverkene kom på veggen. **MOTSTÅENDE SIDE: FOR Å BALANSERE** kjølige materialer som betong, marmor og glass, er interiøret myket opp med tekstiler, polerte gipsvegger og varme tregulv. Resultatet er et hjem som føles både åpent, nært og menneskelig.

FRA SPISESTUEN har de utsikt over landskapet og inn mot den store stuen med peis – et av eiernes favorittrom. **MOTSTÅENDE SIDE: EN AV BOLIGENS** mest karakteristiske detaljer er rekken av store, runde takvinduer, inspirert av Pantheon i Roma. Som her i det romslige kjøkkenet, der den store skulpturelle kuppellampen Moon, designet av David Groppi, henger over kjøkkenøya.

DET LANGE BORDET, omgitt av Cassina 412 Cab-stoler, vitner om at huset er bygget for å samle mange gjester. Det avlange rommet åpner seg mot de øvrige kuppelformede delene av boligen – og nettopp her oppstår landsbyfølelsen, med små hus og intime rom som dannes mellom bygningene.

OVERALT FINNES DET HYGGELIGE steder der man kan nyte utsikten, jobbe – eller bare trekke seg litt tilbake. Det er en fin balanse mellom store, åpne rom med plass til mange, og mindre, mer intime soner.

KONTRASTEN MELLOM rå betong og myke, organiske former er gjennomgående og nøye planlagt. Det merkes særlig på soverommet, der et vegg-til-vegg-teppe gir rommet en lun og innbydende atmosfære. **FRA DET ENE BADET** har man utsikt mot åsene og det åpne landskapet utenfor. **MOTSTÅENDE SIDE: FLERE STEDER I HUSET** – som på dette badet – er interiøret inspirert av farger fra naturen utenfor.

DE BUEDE FORMENE fortsetter ute – selv bassenget er sirkelformet.
MOTSTÅENDE SIDE: STAUDEHAGEN er designet av Paul Bangay Landscape og speiler naturens rytme gjennom året. Om vinteren ligger hagen i dvale før den våkner til liv igjen om våren – med et mangfold av vekster som blomstrer og endrer uttrykk i takt med årstidene.

FOGIA

"Kern lets the material speak for itself"
Explore the new table series by Monica Förster for Fogia.

ALTA Kry Interiør ASKER Ask Interiør BÆRUMS VERK Et Hjem BERGEN Berle Møbler & Interiør, Expo Nova FØRDE Marias Hus FREDRIKSTAD Domino Interiør, Galleri Mimosa GEILO Annekset Interiør HAMAR Kreativ Interiør HARSTAD Ness & Lind HEMSEDAL Hemsedal Møbler HAUGESUND In Design KONGSBERG Møbeldesign KRISTIANSAND Grindberg møbler, Møbelgalleriet MOSS Møbelgalleriet OPPDAL Lev Vakkert OSLO Expo Nova, Kollekted By, Pur Norsk, Eske Interiør SANDNES Dfu Møbler AS STATHELLE Rogn Belysning og Interiør SKIEN Guntor Interiør, Møbelgalleriet STAVANGER Haukaas, Møbelgalleriet TRONDHEIM Berge Interiør TROMSØ Hos Haakon TØNSBERG Poulsson Interiørtekstil ÅLESUND Møbler & Miljø AS

Russo Betak er et nytt stjerneskudd på den danske designscenen. Vi møtte dem til en samtale om starten på designkarrieren og deres ønske om å forene maskin, menneske og natur. Med sjelden nysgjerrighet, kunstnerisk ambisjon og vilje til forandring byr de på en tilnærming som er både nyskapende og tradisjonsbevisst. Den første kolleksjonen deres er en serie lysende objekter laget av pulveriserte skjell og skrevet ut på en selvbygget 3D-skriver.

Tekst **TRINE JØRCK** Foto **JASON IDRIS ALAMI**

BINDELEDD MELLOM DET KLASSISKE OG DET NYSKAPENDE

Russo Betak er en designduo bestående av brasilianske Stefannia Russo og danske Søren Betak. Vi møter dem i studioet deres i København. Her deler de historien sin for aller første gang – en fortelling som for oss er ny, men som for dem har vært virkelighet i mer enn ti år.

De traff hverandre da de jobbet for SPACE10, og de visste raskt at de ville jobbe kreativt og profesjonelt som par. Nøyaktig hva fant de først ut senere.

Sammen dro de til Portugal, der Søren tok en master i skulptur ved universitetet i Lisboa. Stefannia – som i tillegg til å være grafisk designer har en bachelor i kommunikasjon fra UNI i USA og en master i Social Entrepreneurship – jobbet som konsulent og rådga bedrifter om investeringer i sosiale tiltak, med særlig vekt på bærekraft. Det var nettopp i Lisboa at tankene om eget designstudio ble sådd.

– Under studiene jobbet jeg med 3D-utskrift og begynte å lure på om man kunne bruke skriveren på en annen måte. Vi fant ut at man faktisk kan bygge sin egen 3D-skriver, og det ble startskuddet for det vi driver med i dag, forteller Søren.

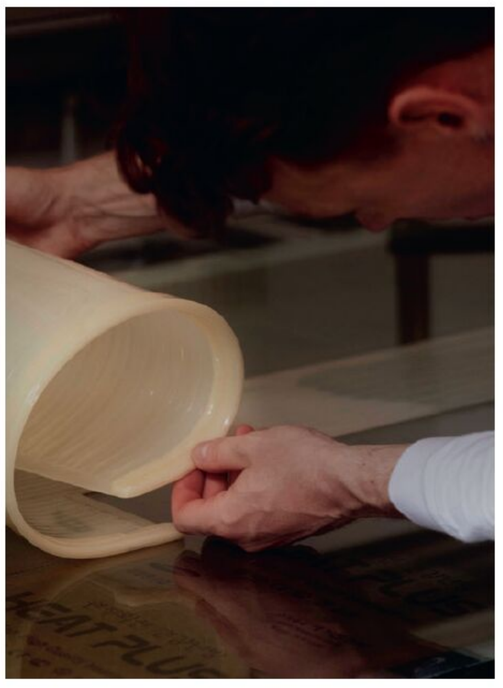
Begge har alltid vært veldig fascinert av møbeldesign, så det var naturlig å utforske hvordan 3D-utskrifter kunne brukes til nettopp dette.

– I de mange samtalene våre om hva god design egentlig er, og hva som inspirerer oss mest, har vi ofte endt opp med 50- og 60-tallet. Altså modernistisk design. Vi kom frem til at det som interesserer oss, er å bruke nåtidens teknologi, innovasjon og materialer til å skape noe nytt. Vi så en mulighet til å forene klassisk håndverk og 3D-utskrifter – men alltid med utgangspunkt i vår egen tid, forklarer Søren. Han trekker parallellen til gullalderen for dansk design, der nysgjerrigheten på nye teknologier gikk hånd i hånd med solid håndverk. ▶

RUSSO BETAK er et nytt navn på den danske design-scenen. I studioet på Nørrebro eksperimenterer de med å skrive ut i 3D og utvikle nye materialer. **MOTSTÅENDE SIDE: PENDELEN** som ble vist under 3daysofdesign, er laget av pulveriserte skjell blandet med biopolymerer og formet med maskiner duoen selv har bygget.

GJENNOM UTALLIGE EKSPERIMENTER har Russo Betak oppdaget at skjell sprer lys på en helt spesiell måte – takket være sin krystallinske struktur. Samtidig gir de ulike skjelltypene forskjellige fargetoner i materialet. Duoen jobber særlig med østersskjell, blåskjell og kamskjell. **I EN AV LAMPEDESIGNENE** skriver de ut en flat form som de deretter ruller for hånd. Her møtes natur (materiale), maskin (3D-skriver) og håndverk (rullingen) – som er selve essensen i parets designpraksis. **MOTSTÅENDE SIDE: DE HAR BYGGET EN HÅNDDREVET** maskin som former lampen mens materialet fremdeles er varmt og formbart.

▶ Russo Betak nøyer seg ikke med å bruke de teknologiene og materialene som er tilgjengelige – de utfordrer dem også og flytter grensene for hva som faktisk er mulig.

– 3D-utskrift er en teknologi innen digital produksjon. Til sammenligning er for eksempel laserskjæring eller CNC-fresing en subtraktiv metode, der man fjerner materiale til formen står igjen. Det skaper mye avfall. 3D-utskrift er derimot en additiv metode, der man bygger lag på lag til man har en form. Men også denne teknikken har sine begrensninger ettersom den stort sett bruker plast, og vi bestemte tidlig at vi ikke ønsker å arbeide med plast, forteller Stefannia.

For å kunne lage design som både respekterte de klassiske møbeltradisjonene og samtidig var basert på bærekraftige materialer, måtte de utvikle både maskiner og materialer selv. Så under oppholdet i Lisboa begynte Søren å lære seg robotteknikk, maskinteknikk og programmering – alt for å kunne bygge sin egen 3D-skriver.

– Senere flyttet vi til Rotterdam, og der oppdaget vi at det å bygge egne maskiner faktisk er vanlig praksis i Nederland. Det er også en av grunnene til at mange av de store 3D-skriverne kommer nettopp derfra. Nederland er et sentrum for denne typen teknologi, og det å være omgitt av folk som bygger sine egne systemer, fikk fart på vår egen prosess, forteller Søren.

– Og så la vi til vårt eget preg på teknologien, supplerer Stefannia.

– Mange som jobber med 3D-utskrift, arbeider vertikalt. Vi var mer interessert i å jobbe horisontalt. Vi er inspirert av modernismen, da man eksperimenterte med formstøpt kryssfiner og formbøyd tre. Vi ønsket å jobbe flatt og skape formen etterpå, slik at det blir et samarbeid mellom menneske og maskin.

– Mange av ingeniørene som var rundt oss i Rotterdam, tenkte også utelukkende teknisk, legger Søren til.

– Vi kommer fra et helt annet sted, en mer kreativ og eksperimenterende verden, og måtte lære det tekniske underveis. Vi har en mer leken og utforskende tilnærming, og derfor har vi virkelig testet grensene for hva disse teknikkene kan brukes til. Som designer mener jeg at det ikke bare handler om å bruke verktøyet på enkleste måte, men også om å stille spørsmål og utfordre mulighetene det byr på.

Etter utforskningen av det tekniske kom neste steg – materialene.

– Vi brukte rundt to år på å utvikle skriveren vår, og deretter startet en lang fase med utforskning av forskjellige materialer. Det åpnet seg en helt ny verden for oss, forteller Stefannia.

– Vi visste allerede at vi ikke ville jobbe med petroleumsbasert plast, altså materialet som benyttes i de fleste 3D-skrivere. Vi hadde lest om å blande biopolymerer med bioavfall og visste at det var mulig, men vi hadde aldri prøvd det selv. Så vi bestemte oss for å se hva vi kunne finne rundt oss – og teste det.

De første forsøkene kom fra venner som drev kaffebrenneri. Kafferester ble til nytt materiale. Deretter fulgte avfall fra en algefarm, sagflis fra et snekkerverksted – og til slutt skjell fra en lokal fiskerestaurant.

– Hver kveld dro vi dit og hentet skjell – mest østers, blåskjell og kamskjell. Vi tok dem med hjem, vasket, tørket og knuste dem, til vi satt igjen med et fint pulver som vi blandet med biopolymerer, fortsetter hun.

– Vi oppdaget at ulike skjellarter har forskjellige egenskaper, noe som åpner for ulike muligheter i designen. Dessuten fungerer skjell utrolig godt som lysspredere. De består nesten bare av kalsiumkarbonat, en krystallinsk struktur som gjør at lyset reflekteres når det treffer. Det er perfekt til lamper, supplerer Søren.

Det er lett å merke at både Søren og Stefannia er helt oppslukt når de snakker om erfaringene de har gjort seg underveis. De understreker at dette selvfølgelig ikke er ny kunnskap for en kjemiker, men for dem handler det om å kaste seg inn i prosessen, forstå den og erfare selv hvorfor et materiale oppfører seg som det gjør.

– Det er nettopp i undersøkelsene, forskningen og eksperimentene vi finner den største gleden. Vi blir begge helt oppslukt av prosessen. For oss er det en oppdagelsesreise, der selve prosessen viser vei. Da vi oppdaget ▶

Som designer mener jeg at det ikke bare handler om å bruke verktøyet på enkleste måte, men også om å stille spørsmål og utfordre mulighetene det byr på. Søren Betak

LAMPEN PELIKAN er laget av tre ulike skjelltyper – fra venstre: kamskjell, østers og blåskjell.

▶ mulighetene i skjell, ble vi begge umiddelbart forelsket i materialet og visste at vi måtte lage noe av det, forteller de. Skjellene ble utgangspunktet for Russo Betaks første design: en lampekolleksjon som til nå består av tre modeller i tre ulike farger. Fargene kommer fra den naturlige pigmenteringen i de forskjellige skjellene.

– Østersskjell har en grønn undertone fra algene som fester seg til overflaten. Kamskjell er stort sett hvite, mens blåskjell får sin karakteristiske farge fra koraller som vokser på skallet. Det er med andre ord skjellene selv som gir designen farge, forklarer paret.

I starten sto de selv og skrubbet skjell fra en lokal restaurant i Rotterdam. I dag får de pulveriserte skjell levert fra en bedrift i Normandie, som har bygget en virksomhet ut av å samle inn og behandle de enorme mengdene med skjell som blir igjen etter franske skalldyrretter. Dermed kan Søren og Stefannia bruke tiden på å utvikle nye design, og de er langt fra ferdige med å eksperimentere.

– Vi vil fortsette å utforske nye materialer – det er en stor del av det vi driver med, forteller de.

– Drømmen er å bygge opp et bibliotek av materialer og farger, basert på naturlige pigmenter og avfall. Nylig testet vi med oker, og vi vil gjerne videreutvikle materialer laget av rester fra tre. Nå som vi er tilbake i Danmark, kunne vi godt tenke oss å samarbeide med møbelprodusenter som jobber med tre, og se hvordan rester fra produksjonen deres kan brukes i ny design. Vi er inspirert av de store danske designerne, og det ville være fantastisk å skape noe nytt av restmaterialene fra arbeidet deres.

Ambisjonen stopper ikke ved egne design. Russo Betak ønsker også å utfordre selve bransjen. I Nederland er det mye innovasjon og nytenkning, med et sterkt fokus på mulighetene som oppstår med ny teknologi. Det som mangler er ofte anerkjennelsen av klassisk og tradisjonelt design. I Danmark er det motsatt: Her finnes en dyp respekt for håndverk, detaljer og materialforståelse, mens innovasjon tillegges mindre vekt. Duoen drømmer om å bygge bro mellom fordelene ved de respektive landene.

– Nå som vi er i Danmark, vil vi gjerne finne ut hvordan vi kan bidra, hvem vi kan samarbeide med og hva nytt vi kan tilføre. I Nederland pusher designskolene veldig på for at man som designer skal være innovativ og nyskapende, og vi elsket å være del av det miljøet da vi var i Rotterdam. Det ga oss en enorm energi – en energi vi gjerne vil ta med oss hit, forteller Søren.

– Det er utrolig mye talent her, men det er fremdeles rom for forbedring. Det er ikke like mye innovasjon. Vi er fantastiske på grunnformen – alt er gjennomtenkt, detaljene presise, materialene forstått. I Nederland går de gjerne rett på teknologien og glemmer ofte de grunnleggende verdiene. Så jeg føler at vi er – eller i det minste ønsker å være – resultatet av et møte mellom de to verdenene.

Russo Betak er et helt ferskt navn – mindre enn ett år gammelt. Likevel har de allerede rukket å høste internasjonal anerkjennelse, og fremtiden ser lys ut for den visjonære duoen.

– I februar lanserte vi vårt første lysobjekt, Pelikanen, på Designbiennalen i Rotterdam. Der var vi en del av i This is Us-utstillingen, og det var stort å stille ut side om side med internasjonale navn som Sabine Marcelis og Jonas Lutz. Samtidig skilte vi oss ut ved å være de eneste som viste et tradisjonelt designobjekt med en klar funksjon – en lampe som lyser. Det er tydeligvis blitt ganske unikt å være tradisjonell, sier paret med et smil.

Utstillingen i Rotterdam åpnet nye dører. Kort tid senere ble de invitert til den prestisjetunge Collectible Design i Brussel, og senere fikk de presentere et nytt arbeid under The Sound of Material på 3daysofdesign i København – der BO BEDRE møtte dem første gang.

– Vi har så vidt begynt, og likevel har responsen vært enorm. Vi har kommet lenger enn vi noen gang kunne forestille oss. Etter noen år med stillstand på research-fronten har det gitt oss et skikkelig løft. Det er utrolig inspirerende å se at interessen er der – og at designene våre kan treffe på flere nivåer, sier de.

– Designlærere og -forskere vi har møtt, har fremhevet den tekniske kompleksiteten, mens andre bare lar seg rive med av uttrykket og stemningen. Begge deler er like viktige for oss.

Målet er å finne den rette balansen mellom å skape design som er tidløs, men som likevel overrasker med noe helt nytt.

– Når vi utvikler et nytt produkt, ønsker vi å skape design med karakter – en gjenstand som forteller en historie, men uten å rope så høyt at man blir lei av den. Designen skal ikke være så ekstremt at den mister relevans etter kort tid. Den skal være noe du kan leve med, der du stadig oppdager små detaljer du setter pris på, forteller paret, som aldri ser ut til å stå stille.

Når vi spør om hva de arbeider med nå, er det ikke småtteri.

– Vi videreutvikler både materialene, maskinene og designene våre. Samtidig jobber vi med prosjekter som skalerer opp designen – installasjoner som kanskje til og med kan inngå i det offentlige rom. Det føles som om alt vi har jobbet med i årevis, begynner å bære frukt. Og det føles godt å være tilbake i Danmark. Vi kjenner at vi kan bidra med noe nytt, samtidig som vi trekker på den danske designarven som inspirerer oss så sterkt. Målet er å være et bindeledd mellom det klassiske og det nyskapene – ikke for å erstatte det ene med det andre, men for å bygge videre på noe som allerede har en sterk posisjon, forteller de. ■

NEW RUG COLLECTION INGRID ICON

REIMAGINING AN ICON

A woven rug design that feels like home and celebrates 135 years of design, craftsmanship and quality.

Visit Kasthall.com or one of our premium retailers to discover more beautiful rugs.

KASTHALL

MALMÖ STORE STOCKHOLM STORE MILAN SHOWROOM NEW YORK SHOWROOM

LYSETS MED HASTIGHET

På dagens designmesser er det én produktkategori som skinner sterkest – nemlig belysning. Vi har samlet nyhetene som **BEGEISTRER** mest, der **TEKNOLOGI** og **INNOVASJON** åpner for fantastiske former og uttrykk. Lampedesignerne er blant de mest nyskapende – og de våger å ta sjanser for å overraske og inspirere. Enten er lampene **KJEMPESTORE** eller **KNØTTSMÅ**. De utforsker materialer og leker med former – sansene bombarderes av inntrykk, og det er en kamp mellom lys og skygge. Det er retro med glimt i øyet – og futurisme på kanten av det mulige. Bli med på en lysende oppdagelsesferd og opplev **STOR, STØRRE, STØRST, KRONEN PÅ VERKET, FOR HYGGENS SKYLD, OPPLADBARE** og **LYS I RØR**. Kanskje finner du noe som fanger blikket ditt?

Tekst og utvalg **SUSANNE HOLTE**

STOR, STØRRE, STØRST

Noen av sesongens nye lamper kommer i XXXL – både i størrelse og uttrykk. LED-teknologien har gitt designerne nye muligheter, og de tar i bruk materialer og former vi ikke har sett før. Det kom tydelig frem under designmessen 3daysofdesign i København, der vi så flere imponerende lysinstallasjoner. Hos Nuura hadde man skapt et rom hvor besøkende kunne slappe av og ta en pause (4). Københavns Snedkerlaug hadde også tenkt nytt. Her møtte man de dyktige designerne og håndverkerne bak Egeværk, som for lengst har markert seg internasjonalt – i skjæringspunktet mellom kunst og håndverk (3). En annen stor opplevelse var Flos-utstillingen hos Martin Asbæk Gallery, der Erwan Bouroullecs ekstraordinære konsept Maap vakte begeistring. Ved hjelp av et formbart, papiraktig materiale og magneter lar han publikum være med på å forme lampen (7).

2

4

3

6

5

7

1. NEDERLANDSKE MOOOI er kjent internasjonalt for sitt dristige og overraskende design, som lysekronen Luminora, der designer Cristina Celestino lar geometri møte poesi. Laget av fleksible LED-rør og fås i to størrelser. Fra ca. 17 500 kr. **2. ILLUSIO ER** et modulært system fra italienske Paolo Castelli. Fra ca. 41 500 kr. **3. SKOVLYS** (skogslys) er en håndformet lysskulptur i menneskehøyde, laget i douglasgran. Designet av Egeværk. Pris på forespørsel. **4. MED UTGANGSPUNKT** i Sasi-kolleksjonen, designet av Rick Tegelaar, skapte Nuura en unik lysskulptur til 3daysofdesign. Den originale Sasi-lampen fås fra 4999 kr. **5. INGEN OVER** og ingen ved siden av Ingo Maurer når det gjelder fantasifulle lamper laget av gjenkjennelige elementer. Lampen Jasna Kuchnia er satt sammen av fem hvite porselenstallerkener, bakgrunnsbelyst med en LED-stripe. Legg merke til fyrstikken på den nederste tallerkenen. Ennå ikke prissatt. **6. PÒTA** er en lysekrone fra Catellani & Smith, og fås i to størrelser. Fra ca. 25 500 kr. **7. MAAP** er en uortodoks og organisk lysinstallasjon som du kan forandre formen på, designet av Erwan Bouroullec for Flos. Enkel og kompleks på én gang. Ennå ikke prissatt.

1

2

3

4

5

1. **LYSEKRONEN BONNET** er designet av Space Copenhagen for &Tradition. Skjermene kan vendes, slik at de lyser både opp og ned. Fra 21 445 kr.
2. **DIX BOUGIES** Petit lysekrone, designet av Studio Odile Decq for Luceplan. Ca. 18 000 kr. 3. **LUNARIA PENDEL**, designet av Studio Niruk for Bolia. 7999 kr per pendel. 4. **MARU** av Kristian Sofus Hansen og Tommy Hyldahl for 101Cph. Fra 3795 kr per pendel. 5. **TAKLAMPEN STOCKHOLM**, designet av Nike Karlsson for Ikea. 1995 kr. 6. **FRAGMENTS** er designet av DECHEM Studio for Bomma. Hvert enkelt fragment minner om en edelstein, men er laget av resirkulert glass. Fra ca. 9600 kr per enhet. 7. **ASTERIA MULTI** lysekrone i titan, designet av Alberto og Francesco Meda for Foscarini. Ennå ikke prissatt. 8. **LAMPEC**, en radikal og moderne lysekrone, designet av Thierry Dreyfus for DCWéditions. 40 610 kr. 9. **KONGLEN** 480, design Poul Henningsen for Louis Poulsen. 117 000 kr. 10. **TULIP** er en ny pendel fra Higham Copenhagen. Bak designet står Steen Higham & Bastian Higham. Fra ca. 6100 kr. 11. **KRYSTALLKULER**, pendler med tre til syv kuler, fås i flere farger, Glassverk. Fra 16 189 kr. 12. **KANTARELL** Pendant, designet av den norske designeren Falke Svatun for New Works. Kommer i svart eller nikkel og i to størrelser.

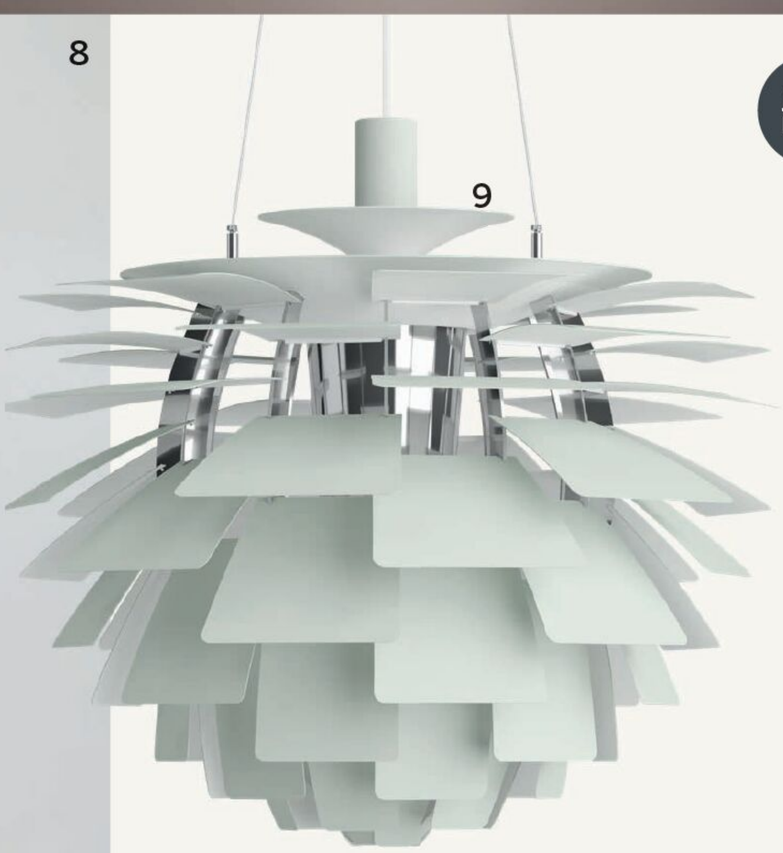
KRONEN PÅ VERKET

Lysekronen kan vekke assosiasjoner til tidligere tider, men forbindelsen til herskapelige spisestuer og barokke slott er for lengst historie. I dag er de voluminøse lampene blitt stilmarkører – de kan være midtpunktet i et minimalistisk interiør eller gi en klassisk stil særpreg. Dagens lysekroner er ofte et møte mellom skulptur og funksjonelt lys. For at lampen skal komme best mulig til sin rett, bør du ta hensyn til rommets størrelse og uttrykk. En overdådig modell kan tilføre dramatikk i et enkelt interiør, mens en mer dempet variant passer perfekt over kjøkkenøya. Heng den lavt for å skape en intim atmosfære – eller høyt for en luftig og åpen følelse. Bruk lysekronen som et naturlig blikkfang, og kompletter med vegg- eller gulvlamper. Husk lysets fargetemperatur, og velg lamper som kan dimmes.

6

7

8

9

11

10

12

FOR HYGGENS SKYLD

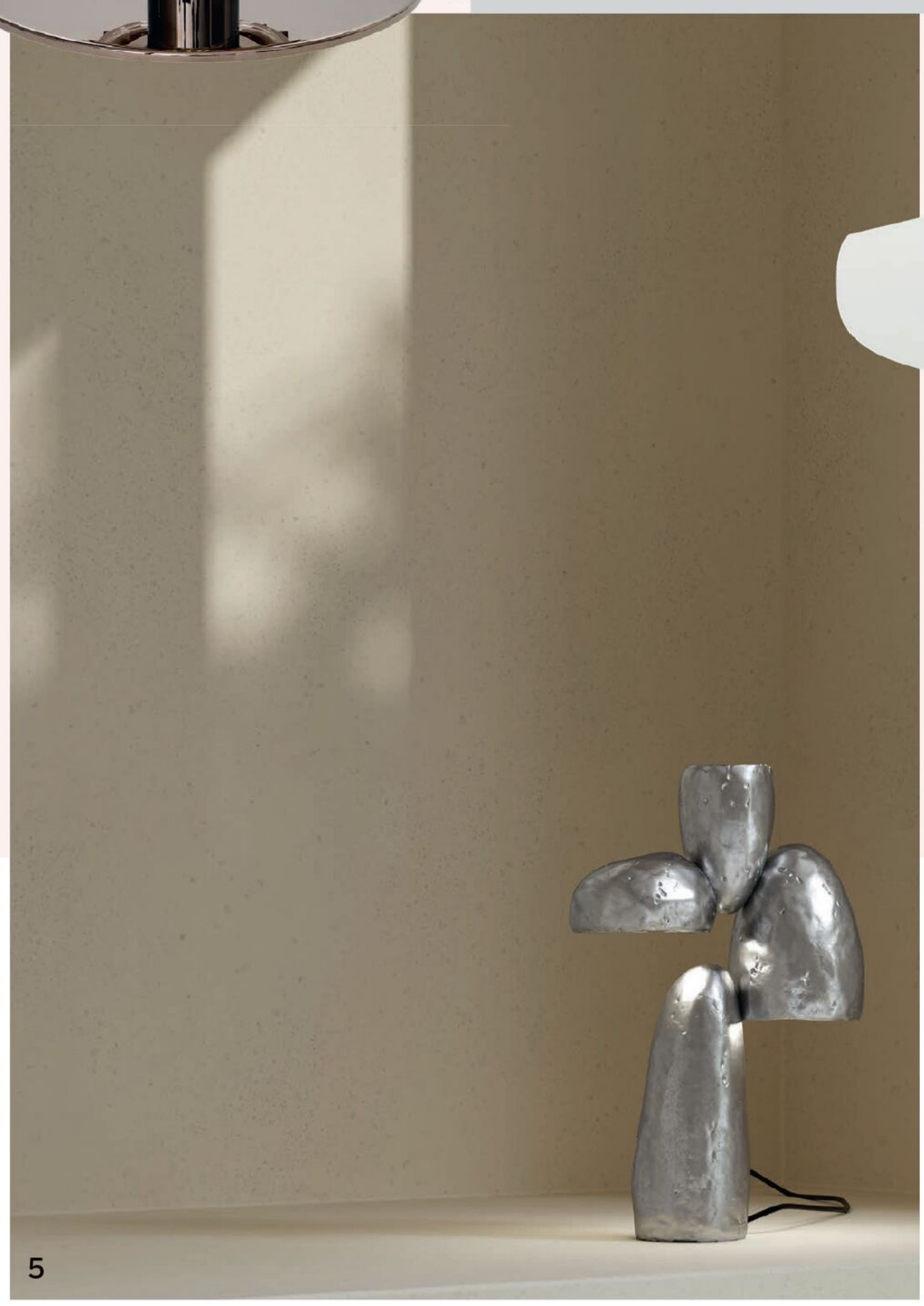
Lys har mange funksjoner, men god belysning dreier seg ikke bare om å se godt – det er også et spørsmål om følelse. Med riktige lamper kan du tilføre interiøret trivsel og atmosfære. Lun stemningsbelysning er en viktig del av lag-på-lag-lyssetting, der ulike typer belysning – tak- og vegglamper, pendler, gulvlamper og spotter – til sammen skaper en harmonisk helhet. Materialene spiller ofte hovedrollen: skjermer i rispapir, tre, tekstil, matt eller farget glass gir et dempet og varmt lys som virker beroligende. Effekten kan forsterkes med justerbar fargetemperatur og pærer som kan dimmes. Tenn heller flere små lamper enn én stor. Sett lys i vinduskarmen, og plasser lampene slik at lyset faller mykt.

1

2

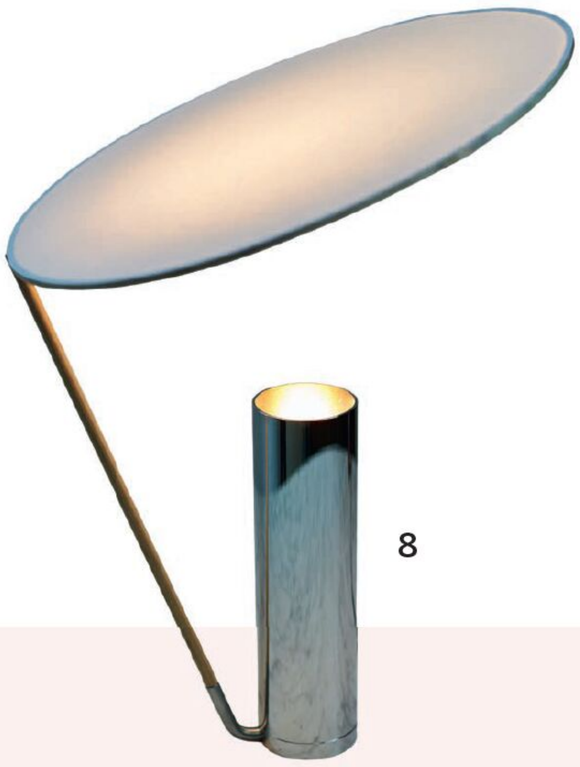

3

4

5

6

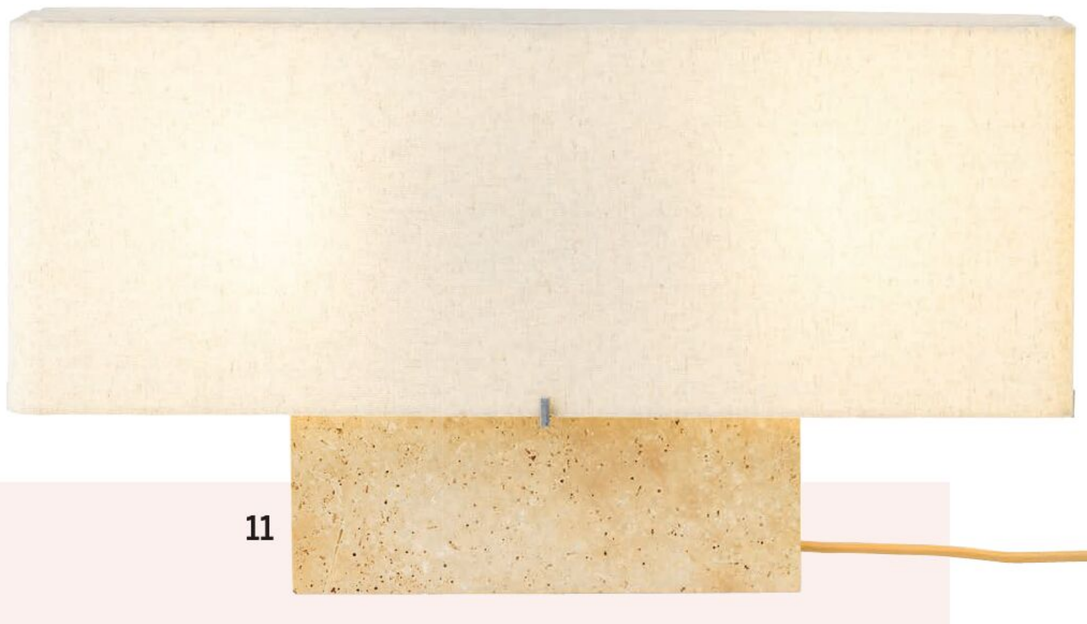

7

8

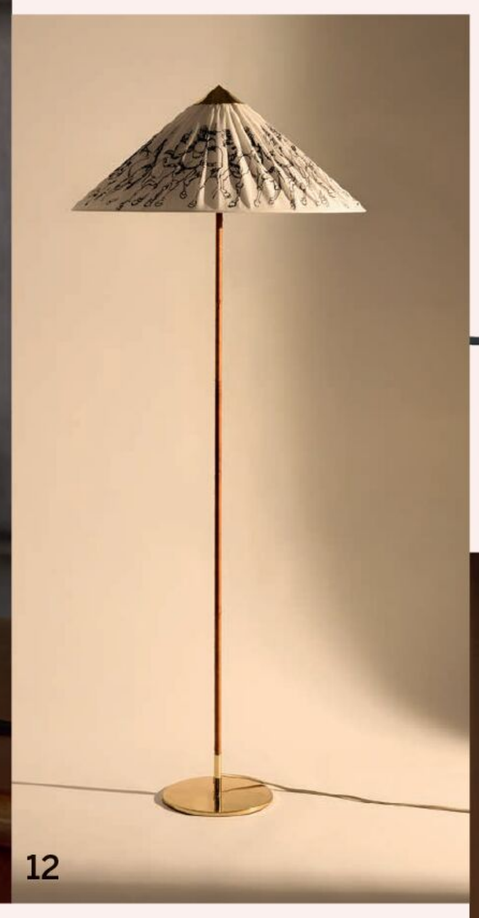
10

11

9

12

13

14

NORSK DESIGN

16

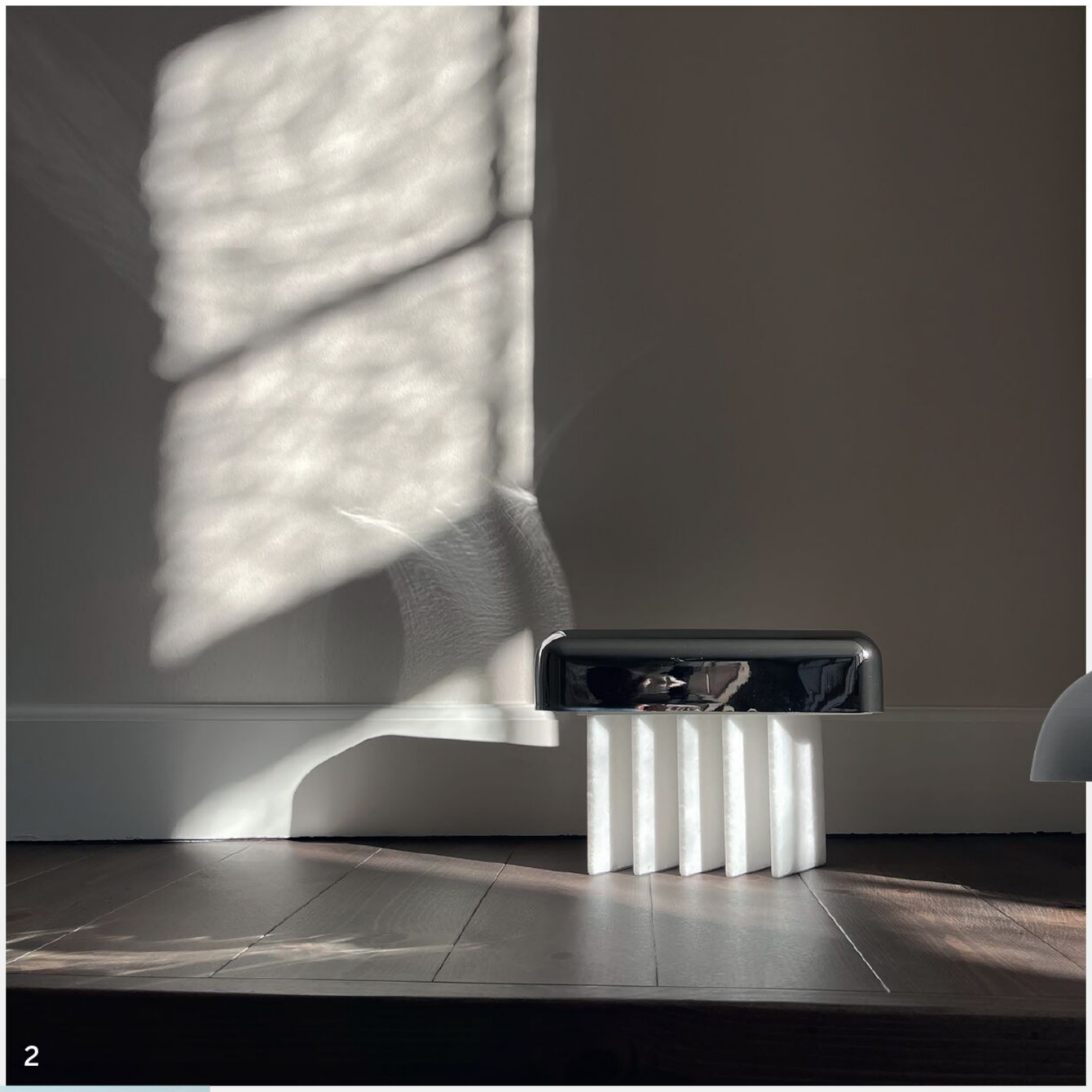
15

NORSK DESIGN

1. ARTIST BORDLAMPE designet av Bønnelycke MDD for Design for the People. Rustfritt stål eller svart. 2299 kr. **2. IN THE SUN TABLE** designet av Dominique Perrault & Gaëlle Lauriot-Prevost for DCWéditions. 4379 kr. **3. UPGLAS** Flow bordlampe. Designet av Luca Nichetto for Astep. Laget av resirkulert Murano-glass. Ca. 23 900 kr. **4. RYFF WALL LAMPE** designet av GamFratesi for Lyfa. Ca. 6400 kr. **5. SCARABEI** fra Giopato & Coombes. Laget i aluminium. Pris ved forespørsel. Møller Rothe. **6. CHO-LAMPEN** fra Motarasu. Kommer nå med bein av terrakotta. Designet av Ernst /Bartholin Jensen. 3777 kr. **7. CASSAVA** gulvlampe designet av Lars Vejen for here&after. Fra 3700 kr. **8. BLUE SKIES** designet av Michael Anastassiades. Ca. 20 800 kr. **9. TOPAN** bordlampe designet av Verner Panton i 1959, relanseres nå av &Tradition. Fås i flere høyder. Fra 3700 kr. **10. DOMO** Table Lamp designet av Joe Colombo i 1965, relansert av Karakter Copenhagen. 6450 kr. **11. NONNA** Table Lamp designet av Krøyer-Sætter-Lassen for Audo Cph. To størrelser, fra 4695 kr. **12. GARRO ÉDITIONS 9602** Special Edition av Paavo Tynell og Henry Moore for Gubi. 16 999 kr. **13. APEX BORDLAMPE** designet av John Tree for Hay. 1449 kr. **14. TRADITION** gulvlampe, designet av den norske designduoen Morten & Jonas for Northern. 4990 kr. **15. BORDLAMPE 4006** fra Hadeland Glassverk. Fra 9875 kr. **16. LUNA PURA PORTABLE,** design Axel Meise for Occhio. Ca. 10 400 kr.

1

2

3

4

5

6

7

1. BLOSSI TABLE Mini designet av Sofie Refer for Nuura. 2599 kr. **2. BEETLE PORTABLE** fra 101Cph. 7795 kr. **3. LAMPEN L25** designet av Lars Vejen for here&after med oppladbart batteri og innebygget dimmer. Fra ca. 4000 kr. **4. TREZZI BORDLAMPE** fra Design for the People. 1899 kr. **5. PORTOFINO** bærbar lampe designet av Valerio Sommella for Nemo Lighting. Fra 2325 kr. **6. NANDO BORDLAMPE** fra Ilva. Ca 1110 kr. **7. NOOTE 200** portable designet av GamFratesi for Lyfa. 2599 kr. **8. COMO** SC53 lampe designet av Space Copenhagen for &Tradition. Fra 2299 kr. **9. MAYFAIR** Mini designet av Diego Fortunato for Vibia. 4250 kr. **10. PANTON WIRE** bordlampe designet av Verner Panton for Verpan i en ny bærbar versjon. Finnes i fire farger. 6095 kr. **11. DEN KLASSISKE** Ball-lampen nå også i oppladbar versjon. Frandsen. Ca. 2100 kr. **12. LIUM PORTABLE** designet av Johannes Lindner for Gejst. Tre farger pluss krom. Ca. 2400 kr.

OPPLADBARE

Dropp ledningen og flytt lampen dit du trenger lys. Med oppladbare, trådløse lamper får du full frihet – og nå er et perfekt tidspunkt å slå til, for utvalget har aldri vært større. På bare noen få år har de blitt en naturlig del av mange hjem. De kombinerer estetikk, fleksibilitet og funksjon – og passer perfekt til en moderne livsstil der frihet og bevegelighet står høyt. Lampene kan plasseres i vinduskarmer og på hyller der det ikke finnes stikkontakter. De kan bli med ut på terrassen som stemningsbelysning, fungere som et sjarmerende alternativ til stearinlys på bordet – eller lyse opp nattbordet, helt uten ledningsrot.

8

9

10

11

12

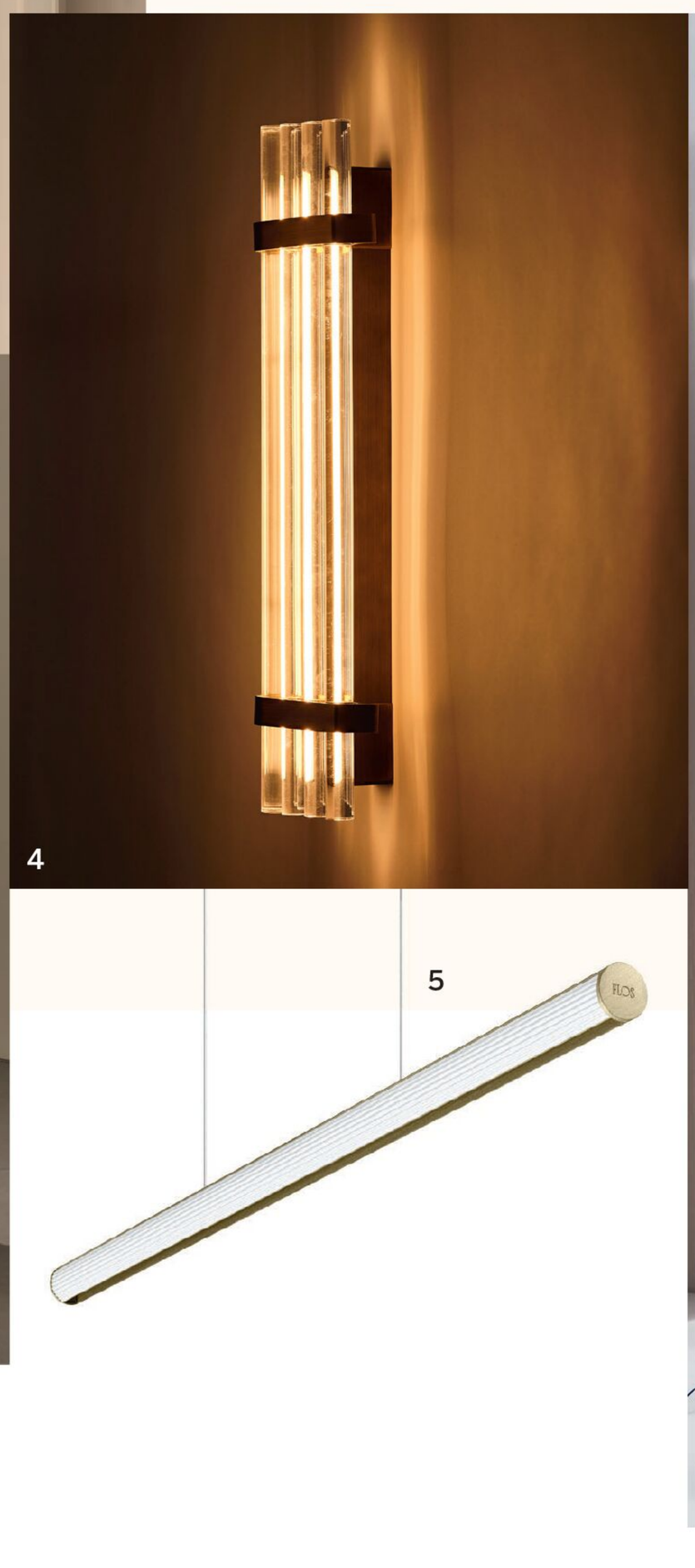
LYS I RØR

Er du gammel nok, husker du kanskje lysrørene med det kalde neonlyset som blinket et par ganger før de slo seg på. Denne typen lamper fantes på kontorer, i fabrikker – og i enkelte kjøkken. Det industrielle uttrykket har inspirert dagens designere til å utforske lys i rør på nytt – men nå i helt nye former. Nå handler det om LED-rør i varme toner. Det iskalde utgangspunktet er blitt til moderne lysinstallasjoner som fanger oppmerksomheten. Rørene kan monteres på veggen i geometriske mønstre og brukes både loddrett og vannrett for å fremheve arkitekturen. Det finnes også mange varianter av frittstående rørlamper – eller lamper som henger i vaiere og svever som skulpturer.

2

1

3

4

5

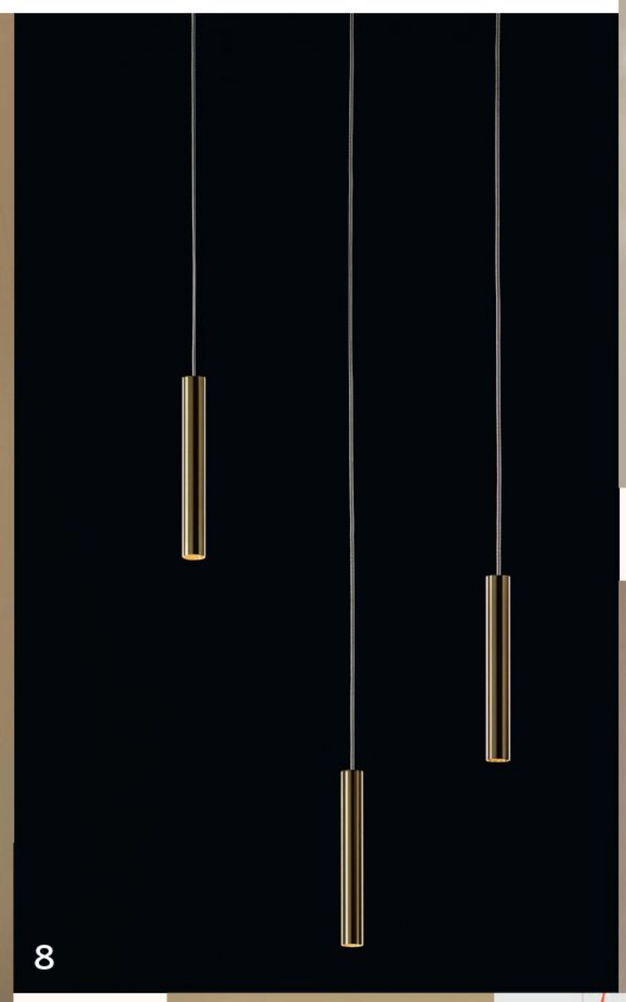

6

9

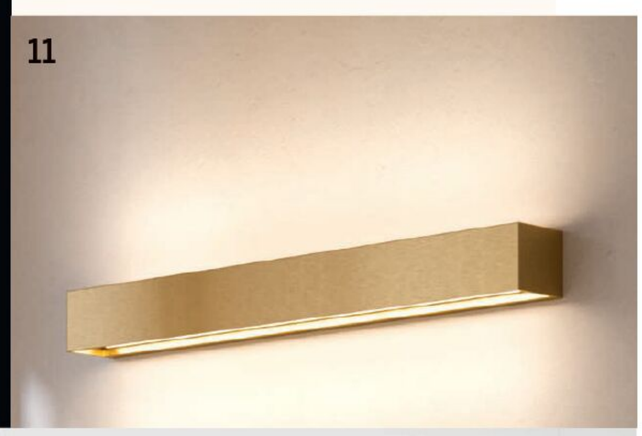
7

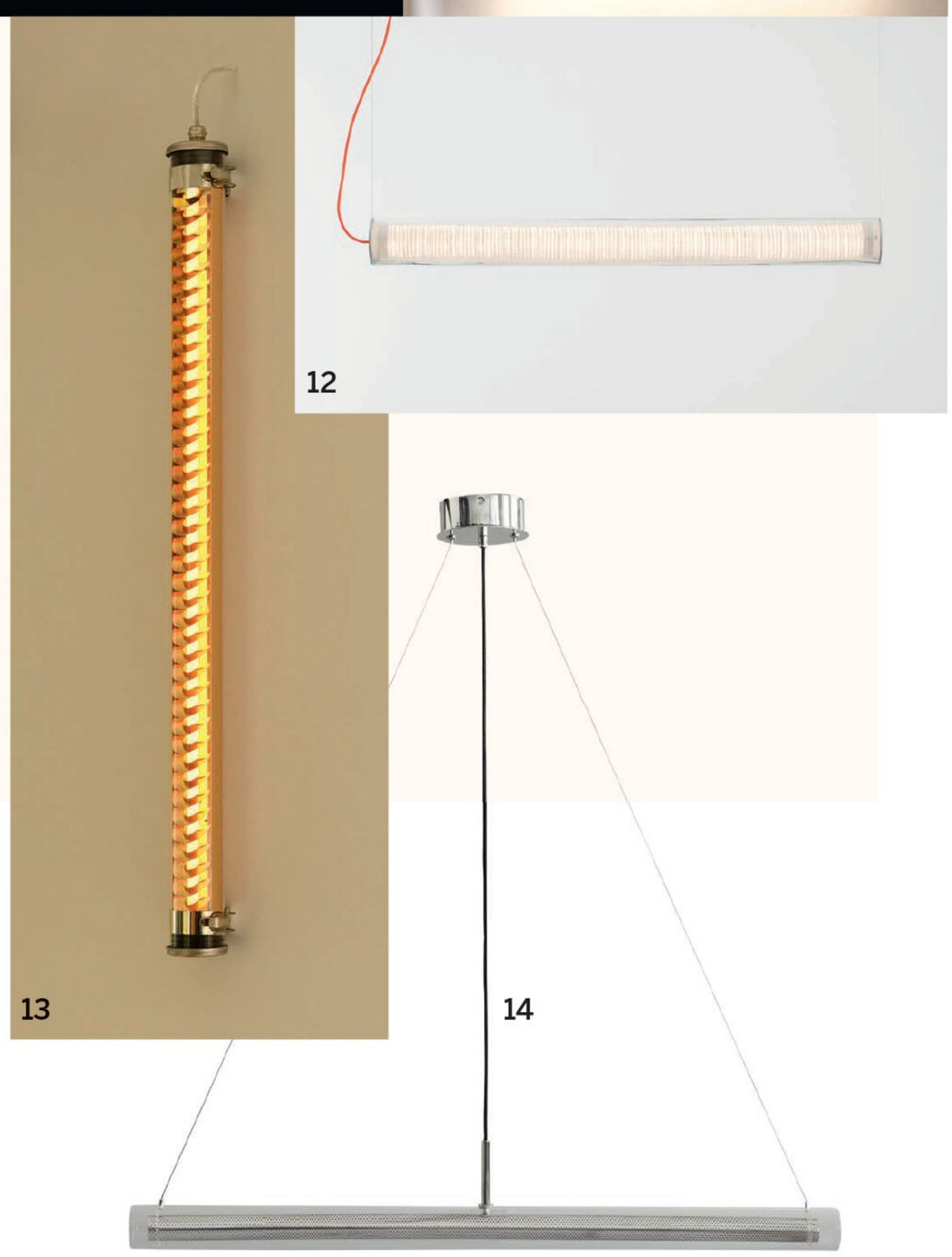
8

10

11

12

13

14

1. PARS er er modulært system fra Anour. Laget i onyx – et naturmateriale som gjør hver lampe unik. Som vist ca. 33 500 kr. **2. PLEXI LAMP** designet av Angelo Mangiarotti i 1962 og relansert av Karakter Copenhagen. Ca. 2700 per rør. **3. LUCE SFERICA** er designet av Ronan Bouroullec for Flos, inspirert av såpebobler. Kommer i tre lengder. Ennå ikke prissatt. **4. SEAGULL** vegglampe designet av Thierry Dreyfus for DCWéditions. 10 029 kr. **5. GLOWING TRACK** Suspension 1200 fra Flos er et fleksibelt system med utallige muligheter. Pris på forespørsel. **6. TA-KE 2** gulvlampe designet av Michael Anastassiades. Ca. 36 800 kr. **7. DY TABLE LAMP** designet av Studio Khachatryan. Ca. 100 000 kr. **8. BEAM LIGHTING** fra Bomma. Ca. 3750 kr per pendel. **9. NALUM** designet av Sebastian Hepting for Ingo Maurer, inspirert av bølger og surfere. Vist første gang i Milano. Ennå ikke prissatt. **10. MIB** fra Design for the People. 1099 kr. **11. LINEA VEGGLAMPEN** er en nyhet fra Light-Point. Designet av Nital Patel og Ronni Gol. Kommer i tre størrelser og fem fargevarianter. Fra 2700 kr. **12. CRIOSFERA** Suspensione er designet av Giulia Foscari. Artemides. Ca. 29 000 kr. **13. ELGAR** er en tidløs vegglampe fra Sammode. Fra ca. 11 150 kr. Møller & Rothe. **14. FRAME PENDANT** er designet av Kristian Sofus Hansen & Tommy Hyldahl for 101Cph. Fås også som vegglampe. Ca. 7800 kr.

Eva Kristine Brørup og Stefan Valbæk er arkitektene bak en ny villa som ligger i et godt etablert boligstrøk i Gentofte, nord for København. De har tegnet et hus som forholder seg til arkitekturen i området og trekker naturen med inn.

Tekst **MARLENE TOLDBOD JAKOBSEN** Foto **PETER KRAGBALLE**

I DIALOG MED OMGIVELSENE

TOMTA HAR ET FALL på halvannen meter fra veien og mot parken ved Kildeskovshallen, og huset følger terrenget. Valbæk Brørup Arkitekter har brukt murstein fra Wienerberger i fargen Red Shade, og vinduer med aluminiumsrammer er fra en lokal leverandør.

I STEDET FOR bare å bruke området bak halvveggen som gjennomgang, har arkitektene tegnet et lite intimt rom mellom kjøkkenet og stuen. **MOTSTÅENDE SIDE: BÅDE UTE OG INNE** er det brukt en kalksteinsflis som heter Vincent Cor. Flisene er 60 centimeter lange og ligger i løpende lengder. Kjøkkenet er fra Reform og barkrakken fra Hay.

Beslutningen om å rive huset som opprinnelig sto på tomta, ble tatt før Valbæk Brørup Arkitekter kom på banen – de fikk med andre ord starte med blanke ark. Det betød imidlertid ikke at de kunne tegne hva som helst. Nabolaget er veletablert, preget av solid 1930- og 40-tallsarkitektur, og på den ene siden av huset ligger Kildeskovshallen, et idrettsanlegg som regnes som et av de vakreste eksemplene på dansk etterkrigsarkitektur – omgitt av en frodig park.

– Det nye huset henter inspirasjon fra området, både i formspråk og materialvalg. De røde mursteinene, som går igjen i gata, er ett eksempel. Vi har også latt oss inspirere av funksjonalismen – med forskyvninger i volum og takvinkler, og ved at huset er bygget over to etasjer, forklarer Eva Kristine Brørup og Stefan Valbæk.

– Men aller viktigst er hvordan huset forholder seg til landskapet rundt. Den store kvaliteten ved tomta er utsikten mot øst – mot parken ved Kildeskovshallen. Det var helt avgjørende for oss at huset skulle åpne seg i den retningen. Særlig i andre etasje får man følelsen av å bo midt i parken.

For å forsterke kontakten med parken trakk arkitektene huset lenger inn på tomta. De valgte en T-formet planløsning, som samtidig skaper en skjermet, indre hage og gårdsplass. Hadde huset ligget nærmere veien, ville man gått glipp av den vestvendte hagen – som i dag er en naturlig forlengelse av det store kjøkken- og allrommet som har skyvedører på begge sider. Overgangen mellom inne og ute er sømløs, blant annet fordi det er brukt samme stein på gulvene inne og ute på terrassen.

Planløsningen er klassisk, med barnerom, gjesterom og hovedsoverom i andre etasje, og oppholdsrom samlet på bakkeplan, men det er særlig de store vindusflatene og markante hjørnevinduene som gjør at huset skiller seg fra resten av nabolaget.

– Det handler om hvordan man opplever rommet, sier arkitektene. Når rom åpner seg i hjørnene, skjer det noe mentalt – det bryter den tunge følelsen et stort, firkantet hus ofte gir. Vi har brukt løsningen overalt hvor det har vært mulig – på barnerommene, soverommet, i stuen og entreen. Samtidig gir det et vakkert lys – et helt vanlig rom får plutselig noe ekstra når det har et hjørnevindu.

Vindusrammene er i aluminium, både ute og inne. Utenfra framstår de slanke og lette, i kontrast til de kraftige murveggene. Inne trer det okkerrøde metallet tydelig frem mot de hvite veggene. Vindusflatene går helt opp til taket og slipper både himmelen og dagslyset langt inn i rommene. Om morgenen filtreres sollyset gjennom trekronene i parken. Når man kommer hjem, har lyset beveget seg – og da er det terrassen på vestsiden som frister.

Dette er et hus som speiler årstidene. Det skifter uttrykk med lyset og lever i takt med dagens rytme. ■

ARKITEKTENE KALLER DETTE for «terommet». Her er man en del av det sosiale rommet, men likevel litt for seg selv. Man sitter nær vinduet, med utsikt mot hagen og parken i øst. Kurvstolene er fra Sika-Design, krakken fra Hay brukes som bord, og lampen er Akari A3 fra Vitra. Maleriet i bakgrunnen er av David Utzon.

HELE FØRSTE ETASJE er felles sosiale soner med åpne planløsninger og utganger til terrasser og hage. Her spiseplassen med Wegners Y-stoler.

THE KINFOLK GARDEN

TRE TAKVINDUER slipper dagslyset inn i gangen i andre etasje, og her er det eik på gulvet i stedet for stein. **MOTSTÅENDE SIDE: DEN ØSTVENDTE STUEN** er også et sosialt rom, men det er mer privat enn det store allrommet– fordi det bare åpner seg mot nordøst gjennom et hjørnevindu. I og med at rommet ligger en god meter lavere enn kjøkkenet, har det også ekstra takhøyde. Stolen til venstre er fra Hay, den til høyre fra Vitra, mens krakken er PK33, designet av Poul Kjærholm.

UTENFOR KAN MAN SKIMTE idrettsanlegget og parken tomta grenser til. Stolen, bordet og teppet er fra Hay. **MOTSTÅENDE SIDE: VINDUENE I ANDRE ETASJE** vender i forskjellige retninger, noe som gir rommene ulike uttrykk. Ett soverom har utsikt mot gaten, mens de to andre vender mot parken. Felles for dem alle er at de orienterer seg mot omgivelsene.

ALLE ROMMENE I ANDRE ETASJE har utsikt – også badet, hvor man ser mot parken fra badekaret. **SERVANTSKAPET** er av eik og har vask og benkeplate i Corian, mens armaturen kommer fra Vola. Tannbørsteholderne er fra Hay. **MOTSTÅENDE SIDE: DE STORE VINDUENE** som går helt til taket, bidrar til lette inntrykket av den ellers så bastante, firkantede bygningen.

ET MODERNISTISK MESTERVERK MED EN MØRK FORTID

© National Museum of Ireland

Siden det modernistiske ikonet Eileen Gray fikk oppført villaen E-1027 på den franske rivieraen i 1929, har huset vært vitne til mye dramatikk: Misunnelse fikk Le Corbusier til å male på veggene, nazistene brukte det som skytebane, en eier ble skutt – og senere tok hjemløse over. I dag er villaen renovert og åpen for besøkende.

Tekst og foto **JULIE VÖGE**

EILEEN GRAY lot seg inspirere av Le Corbusier, som var en venn av Jean Badovici, kjæresten hennes. Hun tok til seg Corbusiers fem arkitektoniske prinsipper for moderne arkitektur – søylekonstruksjon, åpen planløsning, fri fasade, horisontale vindusbånd og flatt tak med terrasse – men gjorde dem til sine egne ved å tilføre varme og komfort.

Egentlig var det helt tilfeldig at jeg i fjor sommer endte opp i en ferieleilighet bare en kort spasertur fra den irske arkitekten og designeren Eileen Grays berømte villa E-1027 på den franske rivieraen. Noen måneder tidligere hadde jeg søkt etter vakre, lite besøkte strender ved Middelhavet – og da dukket Plage du Buse opp: en liten bukt ved Roquebrune-Cap-Martin, nær grensen til Italia, med utsikt mot Monaco i det fjerne. Da jeg takket ja til leiligheten, begynte jeg å lese meg opp på området – og oppdaget at helt innerst i bukta lå villaen jeg gjennom årene hadde sett på bilder og i lærebøker om design og arkitektur.

Villaen med det spesielle navnet E-1027 var på mange måter forut for sin tid – med sitt feminine blikk på modernismen og sine flerfunksjonelle møbler. Den har også bidratt til å sikre Eileen Grays plass i design- og arkitekturhistorien.

Dagen etter at jeg kom, bestilte jeg en rundtur. I mellomtiden gikk jeg ned de mange trappetrinnene til den nesten folketomme stranden og svømte utover mot klippene ved foten av eiendommen der huset ligger. Et øyeblikk glemte jeg det helt – for jeg kom på at det var her, ved disse klippene, at Le Corbusier ble funnet død en augustmorgen i 1965. Han hadde fått et hjerteinfarkt under et morgenbad. Hadde også han ligget her og sett opp mot Eileen Grays mesterverk? Eller nøt han synet av sine egne bygg, plassert rett bak villaen?

Feministisk blikk på modernismen

For å forstå hvordan Le Corbusier ble en del av historien om E-1027, må vi litt tilbake – eller se *Eileen Gray and the House by the Sea*, en film som kombinerer fiksjon og dokumentar, og som forteller om dramaet som utspilte seg etter at Le Corbusier første gang besøkte huset.

På slutten av 1920-tallet var han, sammen med Walter Gropius, sentrale skikkelser innen modernismen. Ifølge flere kilder skal han ha blitt sjalu på Grays evne til å tilføre den stramme modernistiske stilen varme – gjennom egne tekstildesign til gulv og møbler, og skodder som kunne trekkes for de store vinduene. På terrassen i andre etasje hengte hun blå seil som solskjerming – et maritimt innslag som brøt med Le Corbusiers idé om at moderne arkitektur skulle preges av åpne, rene flater både ute og inne. Jeg kommer straks tilbake til Le Corbusiers sjalusi – men først: Hvordan ble E-1027 egentlig til?

Historien bak E-1027

Eileen Gray ble født i 1878 i det irske aristokratiet, men tilbrakte det meste av oppveksten i London. Faren var landskapsmaler, så veien inn i det kreative var kort. Allerede som 18-åring begynte hun på kunstskolen Slade School of Fine Art i London, og senere dro hun til Paris, der hun studerte både tegning og japanske lakkteknikker. Hun fikk raskt suksess med egne design, blant annet lakkede skjermvegger med geometriske mønstre inspirert av den nederlandske De Stijl-bevegelsen. Samtidig jobbet hun med interiør for byens borgerskap, og i 1923 åpnet hun galleriet Galerie Jean Désert med egne design.

På et tidspunkt ble hun kjæreste med den rumenskfødte arkitekten og kritikeren Jean Badovici. I 1926 kjøpte han to tomter i Roquebrune-Cap-Martin og ba Eileen Gray tegne et sommerhus for dem. Tre år senere sto E-1027 ferdig. Det var hit Jean Badovicis venn Le Corbusier kom på besøk – og som han senere, i brev til Gray, uttrykte svært stor begeistring for.

Noen år senere var forholdet til Jean Badovici over, og hun hadde gått videre til et nytt prosjekt i en nærliggende by. Badovici beholdt villaen, og Le Corbusier var ofte innom. Ifølge historiene var han så misunnelig på arkitekturen at han prøvde å sette sitt eget preg på huset – blant annet ved å male åtte store veggmalerier uten å ha fått tillatelse fra Gray.

Han kjøpte også tomter bak huset, der han oppførte sin berømte hytte, Le Cabanon, samt fire små enheter kalt Unités de Camping, som i dag også er en del av kulturminneområdet Cap Moderne. Le Corbusier ble nærmest besatt av E-1027, og hans fysiske tilstedeværelse – i form av veggmalerier og nabobygg – gjorde at mange helt frem til 1960-tallet feilaktig trodde at det var han og Jean Badovici som hadde tegnet huset.

Forfall og fornyelse

Men det noen kanskje vil kalle Le Corbusiers vandalisering, var ikke det eneste E-1027 måtte tåle. Under andre verdenskrig brukte tyske soldater huset som målskive. Senere, da legen Peter Kägi arvet det etter Marie-Louise Schelbert – som hadde kjøpt huset av Badovici – gikk det virkelig galt.

Kägi var narkoman og solgte unna nesten alle Grays originale møbler for å finansiere avhengigheten. Han arrangerte beryktede og fuktige fester, og det hele endte med at han i 1996 ble drept av to gartnere han skyldte penger.

Etter drapet ble huset tilholdssted for hjemløse, som tagget ned veggene og lot forfallet fortsette. Først på slutten av 1990-tallet grep franske myndigheter inn. I utgangspunktet ønsket de å ta vare på Le Corbusiers veggmalerier – men etter hvert forsto fagfolk hvilken arkitektonisk perle E-1027 faktisk er, og hvilken betydning Eileen Gray har for designhistorien. Huset ble restaurert, de originale møblene rekonstruert, og i dag står E-1027 på UNESCOs verdensarvliste – med over 10 000 besøkende hvert år. ■

ALLEREDE I ENTREEN møtes besøkende av ett av de i alt åtte veggmaleriene som Le Corbusier malte i huset – uten Eileen Grays tillatelse.
MOTSTÅENDE SIDE: SKODDENE ER BARE ett av flere multifunksjonelle elementer Gray tegnet til villaen. De kan brettes opp for å få inn luft, og de går på skinner, slik at de kan skyves til side etter behov.

Foto: Benjamin Gavaudo/CMN

DEN GAMLE SVEIVEGRAMMOFONEN ser nesten anakronistisk ut der den står på Eileen Grays moderne og funksjonelle tralle. **MOTSTÅENDE SIDE: STUEN** – som også rommer en seng – er fylt med noen av hennes mest ikoniske design, blant annet den hvite lenestolen Bibendum. Med sitt runde, voluminøse formspråk er den inspirert av Michelin-mannen.

BORDET VED SENGEN heter Adjustable Table og er i dag en del av den permanente samlingen på Museum of Modern Art i New York. Eileen Gray tegnet det slik at søsteren kunne spise frokost i sengen – uten å få smuler i den. **MOTSTÅENDE SIDE: VILLAEN E-1027** ble renovert for få år siden og fremstår i dag like gjennomført som da den sto ferdig – for snart hundre år siden.

PÅ VEGGEN ved spisebordet har Le Corbusier gått løs med farger og streker. Eileen Grays oppfinnsomme og nesten Petter Smart-aktige tilnærming til både arkitektur og interiør kommer tydelig til syne i platen bak bordet, som kan felles ned og brukes som serverings- eller bardisk – og klappes opp når den ikke er i bruk, for å gi fri passasje. Inventaret minner nesten om campingmøbler, i den forstand at alt er flerfunksjonelt og plassbesparende. **MOTSTÅENDE SIDE: HUSET LIGGER I EN BRATT SKRÅNING**, man går inn i første etasje – men underetasjen ligger også i høyde med terrenget. Det gir følelsen av at bygningen har to inngangsplan. Nederst er det et utekjøkken med spiseplass.

BESØK E-1027

E-1027 ligger i kystbyen Roquebrune-Cap-Martin, åtte kilometer fra den fransk-italienske grensen. En kort spasertur fra villaen finner du et besøkssenter med utstilling som viser både E-1027 og Le Corbusiers hytte Le Cabanon – som ligger rett bak Eileen Grays hus. Begge bygningene er kun åpne for besøk i følge med guide, og det lønner seg å bestille billetter i god tid i forveien. Nedenfor eiendommen ligger Plage du Buse – en vakker og lite besøkt strand som i seg selv er verdt turen.

Billetter: capmoderne.monuments-nationaux.fr og @sitecapmoderne.

ARKITEKTUREN HAR KLARE maritime referanser – med rekkverk som minner om en båtripe og seil for å skjerme for solen. **MOTSTÅENDE SIDE: PÅ BADET**, med korklokk på toalettet og plexiglass foran lampen, får man – som i resten av huset – følelsen av å være om bord på et skip.

BIDET.

E-1027 ligger i kystbyen Roquebrune-Cap-Martin, åtte kilometer fra den fransk-italienske grensen. Byen ble grunnlagt i 970 og er kjent for sitt pittoreske middelaldermiljø og fantastiske utsikt over rivieraen.

OM EILEEN GRAY

- Eileen Gray ble født inn i en aristokratisk familie i Irland som Kathleen Eileen Moray i 1878. Senere arvet moren en baronessetittel av en skotsk onkel, baron Gray, og familien tok da navnet Gray.
- Faren var landskapsmaler, og som 18-åring ble Eileen Gray en av de første kvinnene som kom inn på kunstskolen Slade School of Fine Art i London. Der fordypet hun seg blant annet i japanske lakkeringsteknikker. I 1902 dro hun til Paris for å studere tegning, men etter fire år valgte hun å satse på design i stedet. Hun lot seg særlig inspirere av japanske lakkarbeider og geometriske uttrykk. Senere kom også interessen for tekstiler.
- I 1922 åpnet hun butikken Galerie Jean Désert i Paris, hvor hun solgte egne design. Stilen bar preg av datidens populære materialer som stål, glass og krom. Butikken innredet hun sammen med kjæresten, den rumenskfødte arkitekten og arkitekturkritikeren Jean Badovici. Det var han som kjøpte en tomt i Roquebrune-Cap-Martin i Sør-Frankrike, og det var der Eileen Gray i årene 1926–1929 tok steget fra å være designer og kunstner til også å kalle seg arkitekt.
- Hun tegnet den moderne villaen E-1027. Navnet er sammensatt: E for Eileen, og tallene 10, 2 og 7 viser til bokstavene J, B og G i alfabetet – for Jean Badovici og Gray.
- Hun sto også bak to andre hus: Tempe à Pailla i Menton og sitt eget hjem, Villa Lou Pérou, i Saint-Tropez.
- Eileen Gray døde i Paris i 1976, 98 år gammel.

Arkitektparet Leif Birger Jensen og Grethe Gottlieb bygget i 1975 et visjonært hus som svever mellom tid og sted, med referanser til japansk minimalisme, amerikansk Midcentury Modern og en retro-futuristisk stil. I dag bor Amanda og Klaus Heiberg Boberg her med sine tre barn – og har restaurert huset med respekt for arkitektenes opprinnelige ideer.

Foto **PETER KRAGBALLE** Tekst og styling **CAMILLA TANGE**

TILBAKE TIL FREMTIDEN

AMANDA HEIBERG BOBERG er nyhetsredaktør i dansk TV 2, mens mannen Klaus er biolog. Her lener hun seg på et gammelt flislagt bord – en spennende kontrast til huset, som både rommer futuristiske visjoner og har tydelige retroreferanser.

HUSET ER BYGGET med flere nivåer og platåer, noe som gjør det spennende. Her en nedsenket stue med en lun og intim atmosfære, som forsterkes av den innebyggede peisen. Avisstativet av Verner Panton fant de på et loppemarked, og bildet over stativet er laget av Helle Mie Hellesen. **MOTSTÅENDE SIDE: INNE- OG UTEROM** glir over i hverandre i det flotte inngangspartiet. Lyset flommer inn fra alle kanter – også ovenfra. Det store gule maleriet er av Osmund Hansen.

Assosiasjoner til filmen *Tilbake til fremtiden* melder seg straks du trår innenfor i denne perlen av et hus i Lillerød på Nordsjælland. Huset er fullt av referanser til fortiden, samtidig som det peker mot fremtiden. Det er både retro og high-tech, med tydelig inspirasjon fra 50- og 60-tallsdesign og japansk minimalisme.

Huset ble i sin tid tegnet og bygget av arkitektparet Leif Birger Jensen og Grethe Gottlieb, som både bodde og arbeidet her. Man får følelsen av at dette var deres visjon av det perfekte hjemmet. Rundt om i huset finner man flere spesiallagede løsninger, skreddersydd til deres liv og vaner. En av de mer sjarmerende detaljene er vasken ved siden av peisen – paret likte å steke pannekaker over åpen ild, og da var det praktisk å ha kort vei til vann og rene fingre.

Arkitektparet etterlot seg to ringpermer med tegninger og korrespondanse om huset – et fascinerende innblikk i prosessen og kampene for å få byggetillatelse. Det tok hele fem år fra de første tegningene var klare til huset sto ferdig, et tydelig bevis på parets kompromissløse vilje. I mappene finnes det blant annet en lang brevveksling med kommunen om utformingen av trappen. Kommunen mente den var for farlig, men arkitektene stod på sitt – og til slutt var det estetikken som vant.

Amanda og Klaus hadde aldri sett for seg å bo i området, men da de oppdaget dette særegne huset, endret de mening på et øyeblikk.

– Vi hadde aldri sett noe lignende! Tenk at det fantes et slikt hus i Danmark. Selv om ingen av oss jobber med arkitektur eller design, så vi straks at dette var noe helt spesielt, forteller paret og legger til:

– Noe unikt som fortjente å tas vare på.

Å gjøre et hus med så mange løsninger, skreddersydd for en annen familie og deres hverdag, til sitt eget var en utfordring. Men Amanda og Klaus tok oppgaven på strak arm. De bestemte seg for å restaurere med respekt for arkitekturen og de grunnleggende idéene, og samtidig tilpasse der det ga mening. Vasken ved peisen ble for eksempel fjernet.

– Vi har hatt stor respekt for huset og alle de valgene som er tatt. Ingenting er tilfeldig her – alt er solid laget av gode materialer. Derfor har det vært naturlig å restaurere det som fantes, i stedet for å erstatte med nytt. Vi har oppgradert der det var nødvendig, men alltid brukt de samme materialene som opprinnelig. Kjøkkenet har fått nytt korkgulv, soverom og gang har fått nytt sisalteppe. Ellers har vi slipt og lakkert kjøkkenet, polert messinghåndtakene, malt og byttet punkterte ruter – men beholdt de gamle rammene, forteller Amanda.

– Det er utrolig tilfredsstillende å vekke huset til live igjen – og det lar seg gjøre nettopp fordi det ble bygget med omtanke og av solide materialer.

Noen steder passet ikke rommenes opprinnelige funksjon til Amandas og Klaus' hverdag. Arkivrommet som hørte til arkitektenes kontor, ble for eksempel gjort om til et gjesterom. Og uteområdene krevde mye arbeid, med oppgaver som var både tidkrevende og vanskelige.

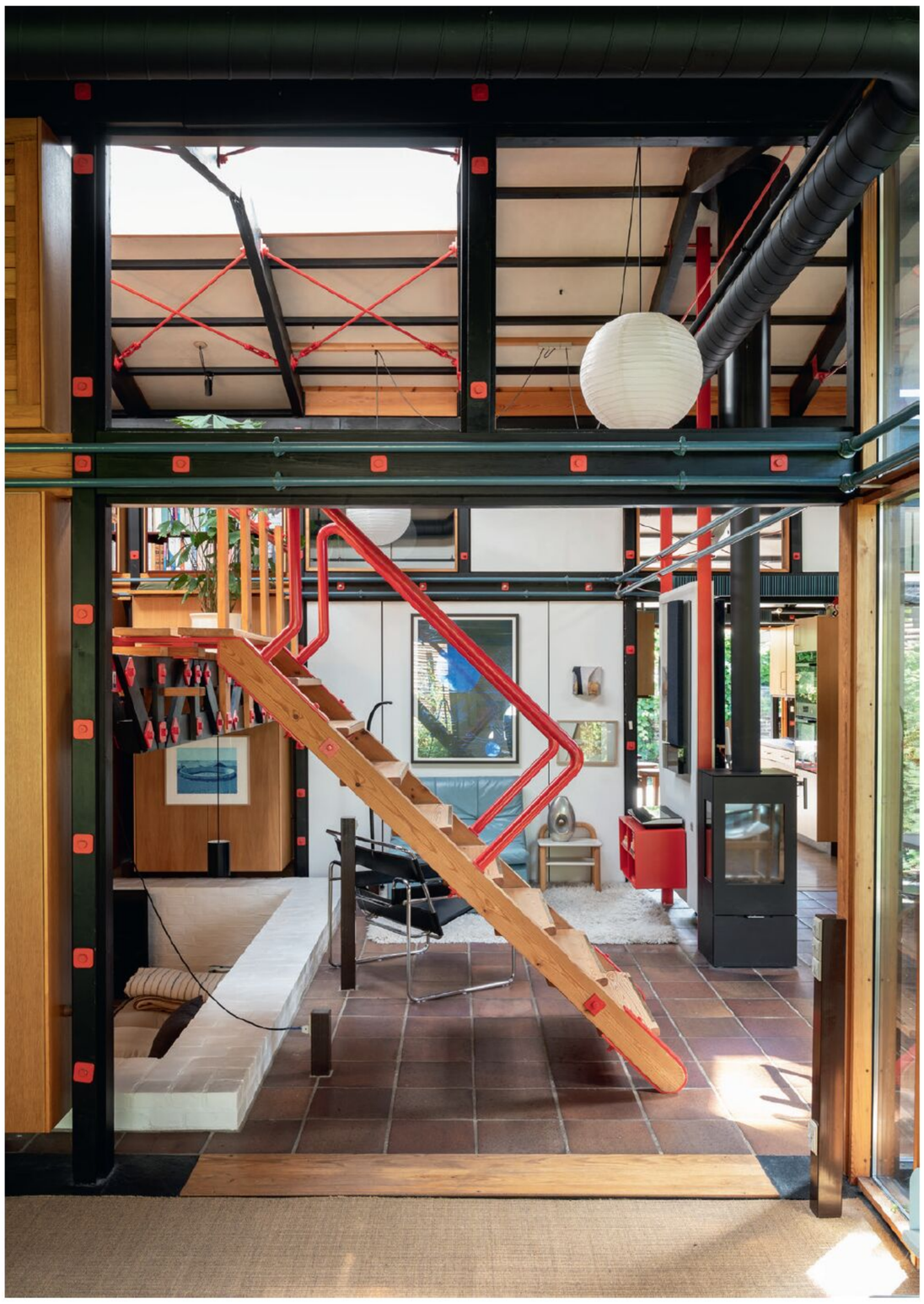
– Hele hagen, oppkjørselen og terrassen var lagt med jernbanesviller fra 70-tallet. De var ikke bare giftige, men også pill råtne. Vi fjernet rundt 175 stykker – et skikkelig slit! I stedet har vi fått laget ny terrasse og en flislagt gangvei, forklarer Amanda.

Resultatet er et hus som har blitt akkurat slik de ønsket – fylt med små, finurlige detaljer som inviterer til oppdagelsesferd. ■

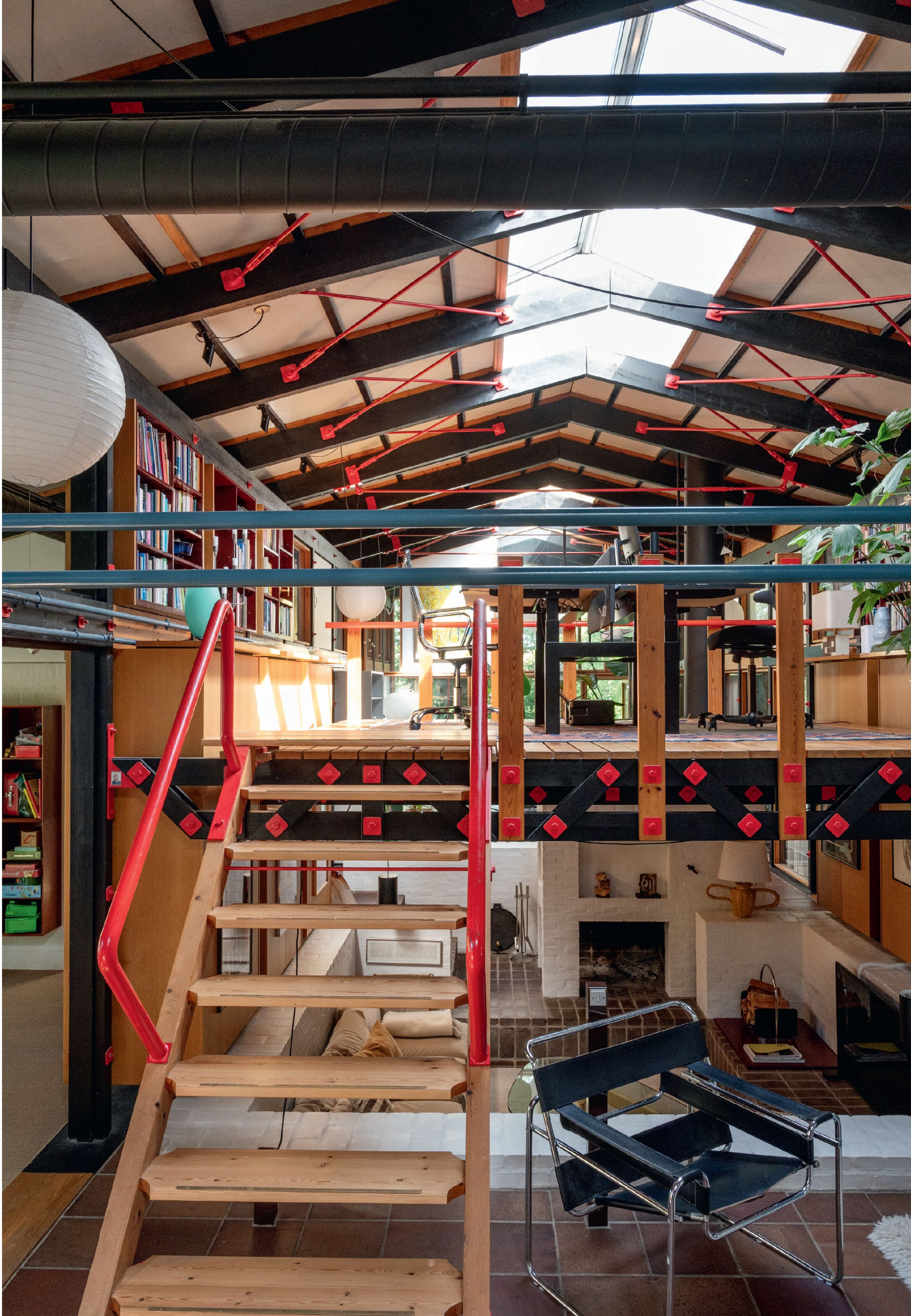
I SPISESTUEN STÅR et italiensk spisebord designet av Adolfo Natalini for Driade, fra slutten av 80-tallet, kjøpt på auksjon. **MOTSTÅENDE SIDE: DE SVARTE SYVER-STOLENE** har Amanda arvet fra sin farfar. Ved enden av bordet henger et verk av Asmund Havsteen-Mikkelsen, mens lampene over bordet er Arne Jacobsens AJ-pendler.

DEN «FARLIGE» TRAPPEN som fikk lov til å bli etter arkitektenes iherdige argumentasjon. Bak den ligger en liten stue, møblert med en kopi av Marcel Breuers ikoniske Wassily-stol – et av Klaus' loppefunn – sammen med en blå stol fra Incanto. Det store mørke bildet er et litografi av Alexander Tovborg. **VERKET VED DEN** grønne døren er laget av kunstneren Emma Kohlmann. **MOTSTÅENDE SIDE: FRA STUENE** er det åpen forbindelse til et kontor, hvor man både kan nyte utsikten til hagen og lyset fra takvinduene.

PÅ GLASSBORDET står en lysestake fra 90-tallet, kjøpt på Illums Bolighus, en vintage lampe og – på hyllen under – en falsk akvariestein brukt som skulptur. Høyttaleren på veggen er en B&O-modell fra 1988. **MOTSTÅENDE SIDE: KJØKKENET SER UT** som det gjorde da det ble bygget, men er grundig restaurert: nytt korkgulv, slipte og lakkerte fronter, polerte håndtak og slipte benkeplater – i tillegg til ny komfyr, ovn, vask og armatur. Det grønne fotografiet er av Peter Bonnén.

I ENTREEN er det lagt nytt sisalteppe – akkurat som det var opprinnelig. **BADET ER** det eneste rommet som ser helt annerledes ut enn da paret overtok. Det gamle hadde lysegule plater rundt badekaret og røde fliser på gulvet, men dusjgulvet var rustet bort, fliser løsnet og vinduskarmen hadde fått fuktskader. Derfor startet de helt på nytt, men beholdt både badekaret og armaturen til vasken, og valgte nye elementer som passet til det originale uttrykket. **OVERGANGEN** mellom ute og inne er en gul portal, som henger i lenker som en gangvei mellom to verdener. Tomten som huset ligger på, er omgitt av gigantiske trær, og lysspillet mellom dem gjør tomten til en egen magisk verden.
MOTSTÅENDE SIDE: SENGEN beskriver paret selv som «tidenes 90-talls bruktfunn». Bordlampen er fra Søholm, og de svarte pendellampene er gamle Louis Poulsen-modeller som Klaus fikk av håndverkere som totalrenoverte en skole. Sengeteppet er fra Tekla x Jacquemus.

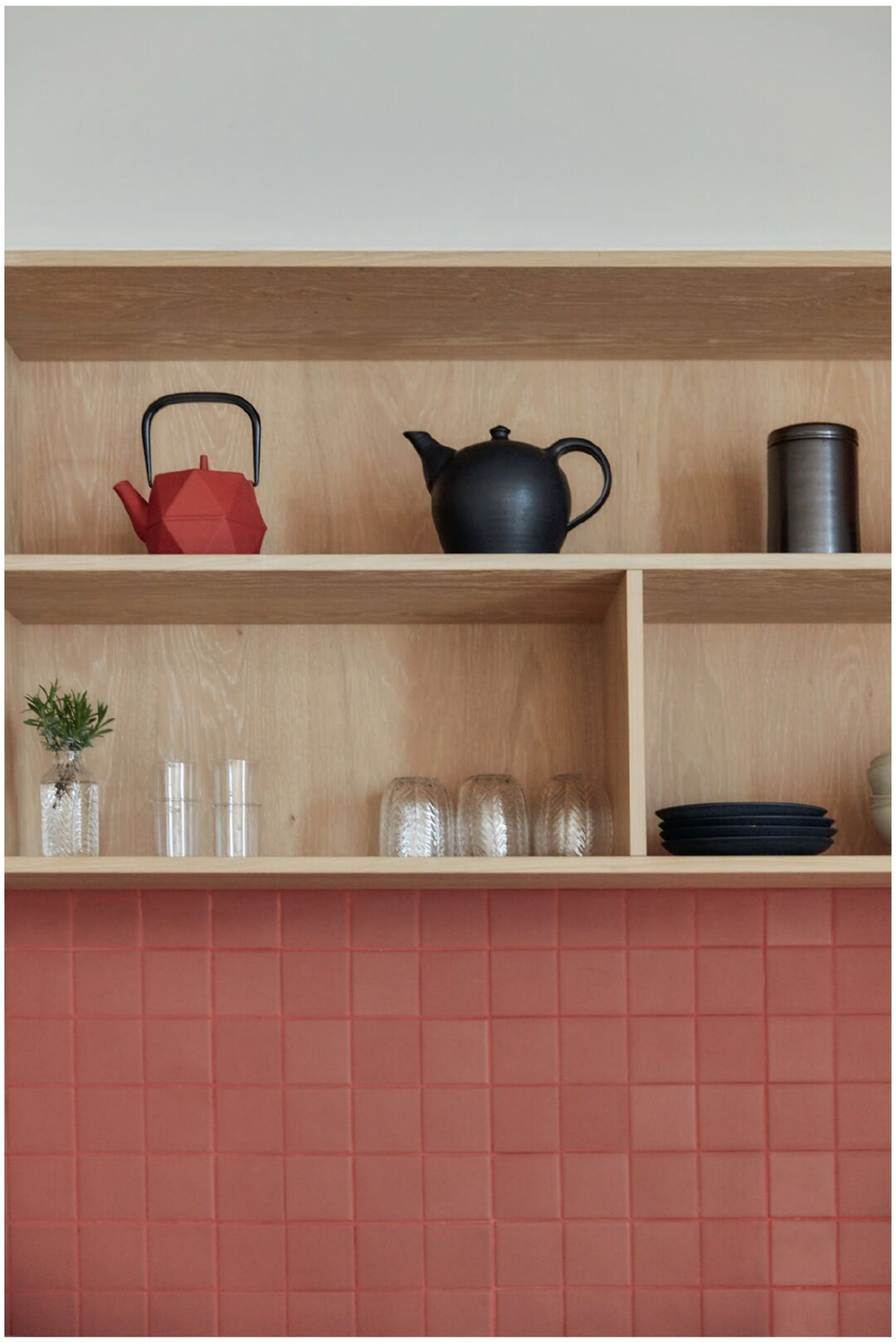

LYS, LUFT OG ET STORBYLIV I BALANSE

Anne-Marie Buemann, den ene halvdelen av den suksessrike designduoen OEO Studio, og ektemannen bodde allerede i Nordhavn i København da de fikk høre om et nytt boligprosjekt med sjøutsikt. De slo til, og etter to års ventetid står leiligheten nå ferdig – med stor terrasse, uforstyrret utsikt og et interiør som tydelig bærer preg av Anne-Maries profesjonelle virke.

Tekst **TRINE JØRCK** Foto **BIRGITTA WOLFGANG BJØRNVAD**

DE RØDE FLISENE PÅ KJØKKENET har en farge som minner om bygningens mursteinsfasade – og viser at uttrykket er gjennomført fra ytterst til innerst. **MOTSTÅENDE SIDE: ANNE-MARIE BUEMANN** er partner i det internasjonale interiørselskapet OEO Studio, som hun driver sammen med Thomas Lykke.

OEO STUDIO har i mange år samarbeidet med kjøkkenprodusenten Garde Hvalsøe. Derfor var det naturlig å velge et kjøkken hun selv har tegnet. Hun setter pris på detaljene, håndverket og funksjonaliteten – og har selvfølgelig vært med på å utforme løsningen til boligen, blant annet med åpne hyller som gir en lun og hjemlig følelse og binder kjøkken, spiseplass og stue sammen. Alle hvitevarer er skjult.
MOTSTÅENDE SIDE: FRA ENTREEN kommer man rett inn i det romslige kjøkken-allrommet, med store vinduer mot balkongen og utsikt over sjøen.

Nord for København ligger bydelen Nordhavn, som de siste årene har gjennomgått en enorm forvandling. Det som før var et øde industriområde, er i dag blitt et attraktivt boligstrøk – fylt av liv og kultur, og med nærhet til sjøen. Helt i ytterkanten av området ligger Nordø og Porten, to bygg signert det prisvinnende firmaet Henning Larsen Architects. Det er her Anne-Marie Buemann, den ene halvdelen av designduoen OEO Studio, har slått seg ned sammen med ektemannen.

– Vi bodde tidligere et annet sted i Nordhavn og trivdes godt der, men vi savnet mer ro og privatliv. Vi så dette prosjektet med en gang det ble annonsert – og sikret oss en leilighet umiddelbart, forteller hun.

I de to årene paret ventet på at leiligheten skulle bli ferdig, bodde de midlertidig i Nyhavn. Og selv om de satte pris på det historiske området, ble det stadig tydeligere for dem at Nordhavn var stedet de ville bo.

– Det var gøy å bo i en gammel bydel – på mange måter var det det stikk motsatte av å bo her. Men selv om Nyhavn er vakker, er den full av turister, og vi savnet det å møte naboene. I Nyhavn føltes det som om området var alles og ingens på samme tid. Ingen så ut til å bry seg – det fløt med søppel og el-sparkesykler. Den likegyldigheten har vi aldri opplevd her. Og så var det håpløst å finne parkering.

Her er livet enkelt. Vi har metroen, det er alltid plass til bilen, og når vi er ute og går tur med hunden, møter vi naboer som gjør det samme. Vi kjenner Mads som driver sushirestauranten i nærheten, og som gjerne slår av en prat når vi er ute på kveldstur. Fiona, som jobber hos oss, bader i havna hver søndag sammen med kjæresten og vennene sine. Det er en helt spesiell energi og atmosfære her, forklarer Anne-Marie Buemann – og det er lett å høre hvor glad hun er i stedet.

– Vi har matbutikk, kino, apotek – alt du trenger finnes i nærheten, og stadig åpner det nye steder. Nå har det nettopp kommet en ølbar. Det er rett og slett et godt nabolag. Det minner om en såkalt «5-minuttersby», der alt er innen rekkevidde. Her ute er alt gjennomtenkt – og det fungerer. Det gir en egen livskvalitet: Du bor i byen, men har samtidig luft og rom rundt deg. Og så hjelper det selvfølgelig at vi bor ytterst og øverst. Vi ser himmelen, får luft – og har utsikt!

Paret var heller ikke i tvil om å bytte til en mindre leilighet – til gjengjeld fikk de en stor terrasse og fri utsikt over vannet.

En annen viktig grunn til at de valgte nettopp dette bygget, var kvaliteten på prosjektet.

– Bygningen er tegnet av Henning Larsen Architects, og det er blant annet brukt murstein fra Petersen Tegl. Måten de har jobbet med trappene og fellesarealene på – det er ikke spart på noe. Det er derfor jeg elsker arkitekturen. Når man ser bygget fra sjøen, ser man at det har ulike høyder, slik at de som bor i de bakerste leilighetene også har utsikt over vannet. Vi bor i fjerde etasje. Nivåforskjellene og den røde mursteinen gir variasjon og åpner opp, med mange fine kroker og uterom, forteller hun.

En utfordring med nye boligprosjekter er at de ofte mangler personlighet og kan føles litt standardiserte, men her hadde arkitektene valgt materialer og løsninger som passet Anne-Maries smak perfekt. Varme og personlighet har hun lagt til etterpå. ▶

– Løsningen på badet var allerede bestemt fra arkitektenes side, og de hadde valgt fliser fra Mutina – en italiensk leverandør vi jobber mye med i OEO Studio. Kjøkken- og baderomsinnredningen kunne vi selvsagt velge selv, og i tillegg kan man jo gjøre mye med maling og tekstiler. Vi har brukt varm grå-hvit og lignende nyanser på veggene, og myke gardiner med struktur. Vi ville ikke at alt skulle være hvitt, så vi har valgt farger og overflater som tilfører varme og særpreg.

Som interiørdesigner og partner i et av Danmarks mest anerkjente designstudioer, vet Anne-Marie godt hvordan man gjør et hjem både personlig og innbydende. Sammen med kollega og partner Thomas Lykke har hun nylig gitt ut boken *Compelling Minimalism*, som beskriver designfilosofien deres – og som også preger hjemmet hennes.

– For oss handler innredning om mennesker. Et rom skal få deg til å føle deg velkommen – ingen vil bo i et utstillingslokale. Den tankegangen tar vi også med oss når vi innreder restauranter. Hvis stedet er eksklusivt og dyrt, kan det virke prangende og skape avstand. For oss er det viktig å skape aktivitet og atmosfære i øyenhøyde, slik at folk får lyst til å oppholde seg i rommet. Det handler mye om å stimulere det sosiale – og legge til rette for møter og samtaler mellom mennesker.

Hun smiler når samtalen kommer inn på minimalisme.

– Vi ler litt av det. For både Thomas og jeg – særlig Thomas – har utrolig mange ting, både hjemme og på kontoret. Når vi snakker om minimalisme, mener vi ikke et hvitt lerret, men å fjerne det som er overflødig, slik at det viktige får plass. Det handler om å ta bevisste valg – hva betyr noe for deg, og hva gjør ikke det?

Anne-Marie reiser seg og går bort til hyllen.

– Her er for eksempel noen gamle vifter jeg fant på et marked i Japan, og her er en sølvkanne mannen min har arvet. Det er ting vi har kommet over på reiser, arvet eller designet selv. Alt her betyr noe. Den store lysskulpturen, for eksempel, er laget av Jonas Trampedach og Viola Heyn-Johnsen – folk jeg kjenner og har et forhold til.

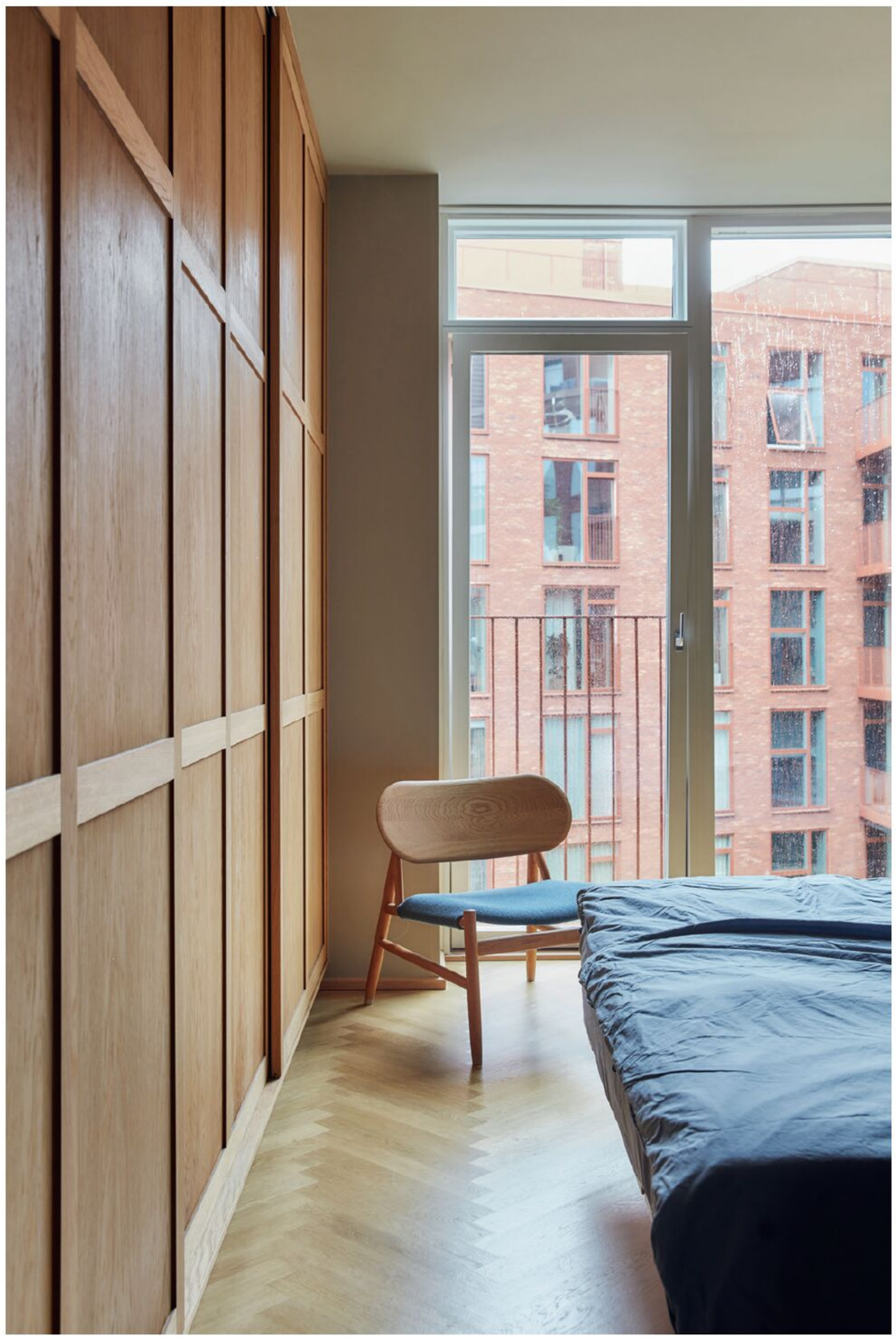
– Ingenting i denne leiligheten er tilfeldig. For meg handler god innredning om å omgi seg med ting som har en historie. Personlige valg – enten det gjelder gjenstander, kunst eller møbler. Og så må det være et godt sted å være: komfortabelt og hyggelig. Det handler om farger på veggene, riktig belysning og god akustikk. Når du kommer inn i rommet, skal det føles som en omfavnelse. Det er en følelse det er vanskelig å beskrive med ord, men det er nettopp den vi alltid prøver å fange, forklarer hun. ■

FRA STUEN med den lille kontorplassen har paret fri utsikt over sjøen. Hyllen i tre har hun fått laget til leiligheten – et varmt innslag hvor egne eiendeler får stå fremme og gir rommet karakter. Møblene er fra Vitra, Fredericia og &Tradition.
MOTSTÅENDE SIDE: UTSIKT fra stuen, gjennom spisestuen og inn mot kjøkkenet.

SPISEBORDET ble opprinnelig designet av OEO Studio for en restaurant i Tokyo – og har siden vært brukt i flere private innredninger. Da Anne-Marie Buemann så det brukt i et prosjekt i San Francisco, visste hun at hun ville ha det selv, og håpet en dag å ha plass til et. Nå står det midt i spisestuen. Rundt bordet står CH33T-stoler av Hans J. Wegner, og over henger pendellampen Viscontea fra Flos. Den brune lampeskulpturen til venstre er laget av Jonas Trampedach og Viola Heyn-Johnsen – designere Anne-Marie kjenner, noe som gjør den ekstra betydningsfull for henne.

ANNE-MARIE BUEMANN bor med mange av sine egne design – både fordi det er lurt å kjenne på hvordan møblene fungerer i hverdagen, og fordi designene hun har vært med på å utvikle i OEO Studio, har en historie hun kan relatere seg til. I sove-rommet står det for eksempel en skjenk hun og kollegaene har designet for Stella Works. OEO står også bak gulvteppet, skapet, loungestolen og speilet. **MOTSTÅ-ENDE SIDE: DE RØDE BOLIGBLOKKENE** er tegnet av Henning Larsens Arcitects.

Kongacph har designet et kjøkken som – både i funksjon og uttrykk – er like mye et møbel som en oppfordring til å la egen personlighet komme til syne.

Tekst **MARLENE TOLDBOD JAKOBSEN**

RENE LINJER

KONGACPHS 25X25 WORKSHOP-KJØKKEN er bygget av fleksible moduler som er enkle å tilpasse – uansett om du har liten eller stor plass. Det er laget i oljet eik fra Litauen, et land med sterk håndverkstradisjon, og det er der kjøkkenet blir produsert av dyktige snekkere.

ÅPNE HYLLER inviterer til å la favorittingene stå fremme – og på den måten tilføre kjøkkenet personlighet, også når det er en del av et større oppholdsrom.

To ideer ligger bak Kongacphs kjøkken 25x25 Workshop. Den første er at kjøkkenet ikke lenger er et lukket rom, men har flyttet inn i oppholdsrommet – uten at utformingen har endret seg særlig mye, og slett ikke til å gli naturlig inn som en del av stuen. Den andre er at det i hverdagen lages stadig mindre mat på kjøkkenet, mens lidenskaper som surdeigsbaking og kaffebrygging i stedet har tatt over.

Arkitekten bak kjøkkenet, Mette Fredskild, forklarer:

– Når man har store oppholdsrom, kan kjøkkenet lett bli et anonymt sted der alt gjemmes bort. De lidenskapelige hobbyene er et uttrykk for personlighet, og derfor fikk kjøkkenet navnet 25x25 Workshop. Det er tenkt som et arbeidsmøbel for håndverk, der tingene kan få stå fremme og vise hvem man er.

Kjøkkenet er utviklet for å skape en flytende overgang, utformet som et møbel med detaljer – på samme måte som en bokhylle, hvor man gjerne viser frem bøker eller keramikk.

– Vi ønsket et åpent kjøkken. Derfor står modulene på bein, slik at det er luft under, og med åpne hyller som gir rommet letthet. Men i et åpent rom kan kjøkkenet lett bli et stort og dominerende element som skaper visuell ubalanse, forklarer Fredskild.

Designmessig er kjøkkenmodulene bygget opp av 25 x 25 millimeter eikeprofiler med fine snekkerdetaljer i sammenføyningene. Uttrykket er rent og nedtonet med slanke proporsjoner. Materialene er like enkle som de er moderne: kun eik og stål, ingen farger. Man kjenner igjen det gode håndverket – møbler laget av hender, ikke maskiner – som tilfører varme og personlighet.

– Slår du av et hjørne på et laminatskap, ser du sponplaten under. Lager du derimot et hakk i treverket på en av modulene her, ser du bare mer tre. Det får lov til å eldes naturlig og vakkert. Målet har vært å skape en enkel ramme, der kjøkkenet ikke tar oppmerksomheten i rommet, men heller gir plass til at eierne kan vise hvem de er og hva de liker. ■

BY APPOINTMENT TO
THE ROYAL DANISH COURT

CARL HANSEN & SØN

ER DU PÅ JAKT ETTER NYTT SPISEBORD? Få plass til hele storfamilien rund et spisebord fra danske Carl Hansen & Søn.
Stikk innom en av våre butikker og få hjelp med valg av treslag, størrelse på bord og antall illeggsplater – Velkommen til en god handel.

Kvalitet du kjenner – service du husker

BERLE

Fantoftvegen 16 C
5072 Bergen
Tlf 55 10 95 00

www.berlebergen.no

BERGEN

haukaas®

Madlakrossen 25
4042 Hafrsfjord
Tlf 51 59 97 40

www.haukaas-mobler.no

STAVANGER

Berge Interiør as

St Olavsgate 10
7012 Trondheim
Tlf 73 51 85 00

www.bergeinterior.no

TRONDHEIM

Våre interiørkonsulenter hjelper deg med å sette sammen hele interiøret. Vi kommer gjerne hjem til deg for å bistå med gode løsninger.

1
STILLE LUKSUS
I HVERDAGEN
Innred kjøkkenet med stål, tre og myke farger, og få et sofistikert
og tidløst uttrykk du aldri blir lei av – et som kan vare i generasjoner.
Velg en steinplate med karakter til kjøkkenbenk eller -vegg,
og la rene linjer og tilbehør fullføre helheten.
Tekst og utvalg **TRINE JØRCK**

2

3

4

5

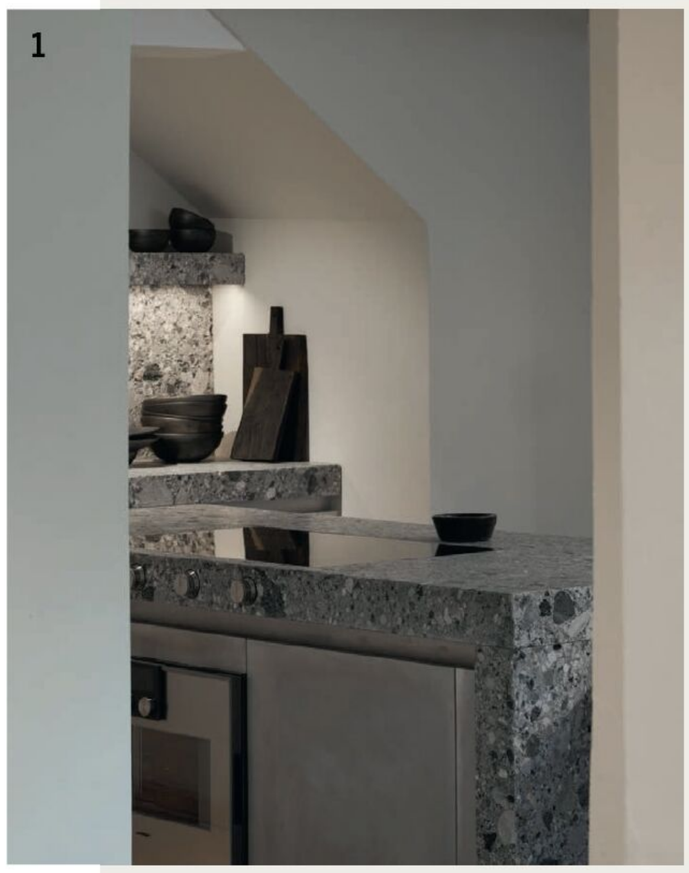
1. ITALIA ISLAND i rustfritt stål. Kjøkkenet er designet av Javier Sánchez og Robert Hutchison og er fra Arclinea. **2. VANNKOKEREN ELKEDEL** av Jacob Jensen. Rommer 1,2 liter, har syv temperaturinnstillinger fra 70–100 grader, 2300 kr. **3. MEMPHIS TALLERKEN,** servise, kommer i flere farger, deler fra 275 kr, Stilleben. **4. HØYSKAP MED VITRINE** fra Nordiska Kök. **5. MONOLITTISK,** Cove Kitchen, designet av Zaha Hadid for Boffi. **6. SPIRA HAZEL** med overskap i eik og vitrineskap med hamret glass. Vask i rustfritt stål med avtagbar rist, armaturen fra Vola sitter på kalksteinsplaten Silver Moon. **7. EDGES,** brett, design Nika Zupanc, ca. 1350 kr, Alessi. **8. GLASS,** 2-pakning, 29 cl, 129 kr, Aida. **9. ARMATUR** i rustfritt stål, design Roberto Innocenti for Zazzeri.

6

7

8

9

1

2

3

1. KJØKKENET, K5, designet av Simonsen & Czechura, nå videre-utviklet i samarbeid med interiørbutikken Rue Verte. **2. BESTIKK,** Clivo, designet av Patricia Urquiola, 24 deler, ca. 4200 kr, Alessi. **3. KJØKKENET V3** i anodisert aluminium med vertikale riller. Design Vipp, bildet er fra Vipps gjestehus i Lagrasse i Sør-Frankrike. **4. SKREDDERSYDD KJØKKENDESIGN** av Caia Leifsdotter. **5. ESPRESSOMASKIN,** Youn, Ligre. **6. KJØKKENVIFTE,** Mirage, Falmec. **7. MEMPHIS BOLLE**, servise, kommer i flere farger, deler fra 275 kr, Stilleben. **8. SERVERINGSBRETT,** rustfritt stål, 98 kr, Søsterne Grene. **9. SKJÆREFJØL I BJØRK,** mønster inspirert av tradisjonelle treskjæringsmotiver i serien Preg, 920 kr, Oslo Aula.

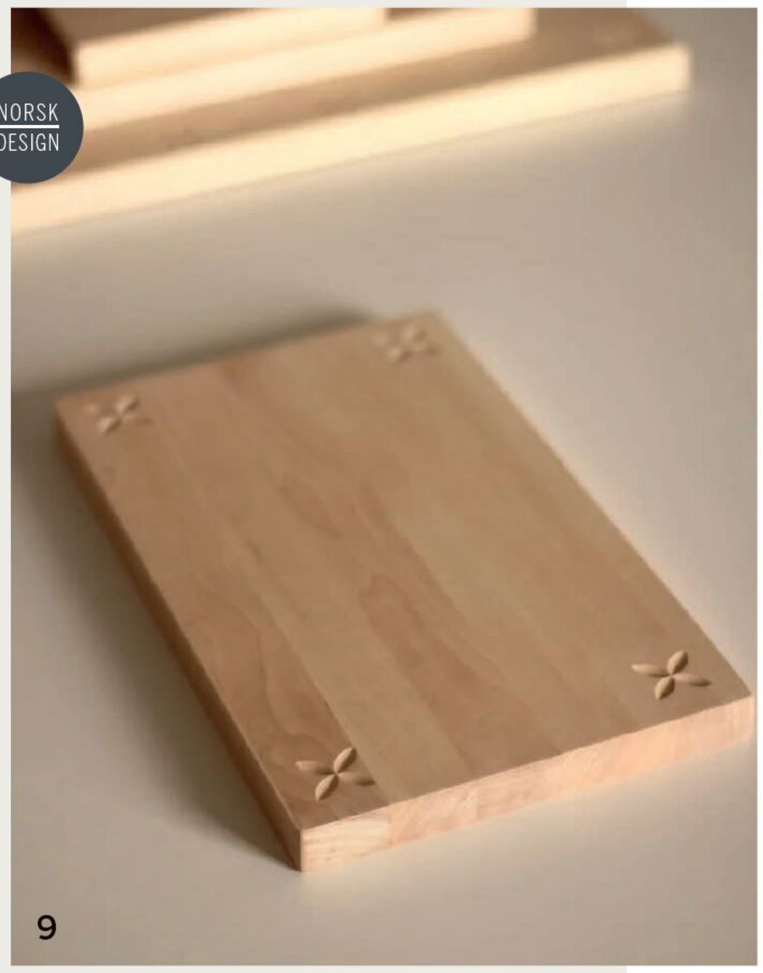

4

5

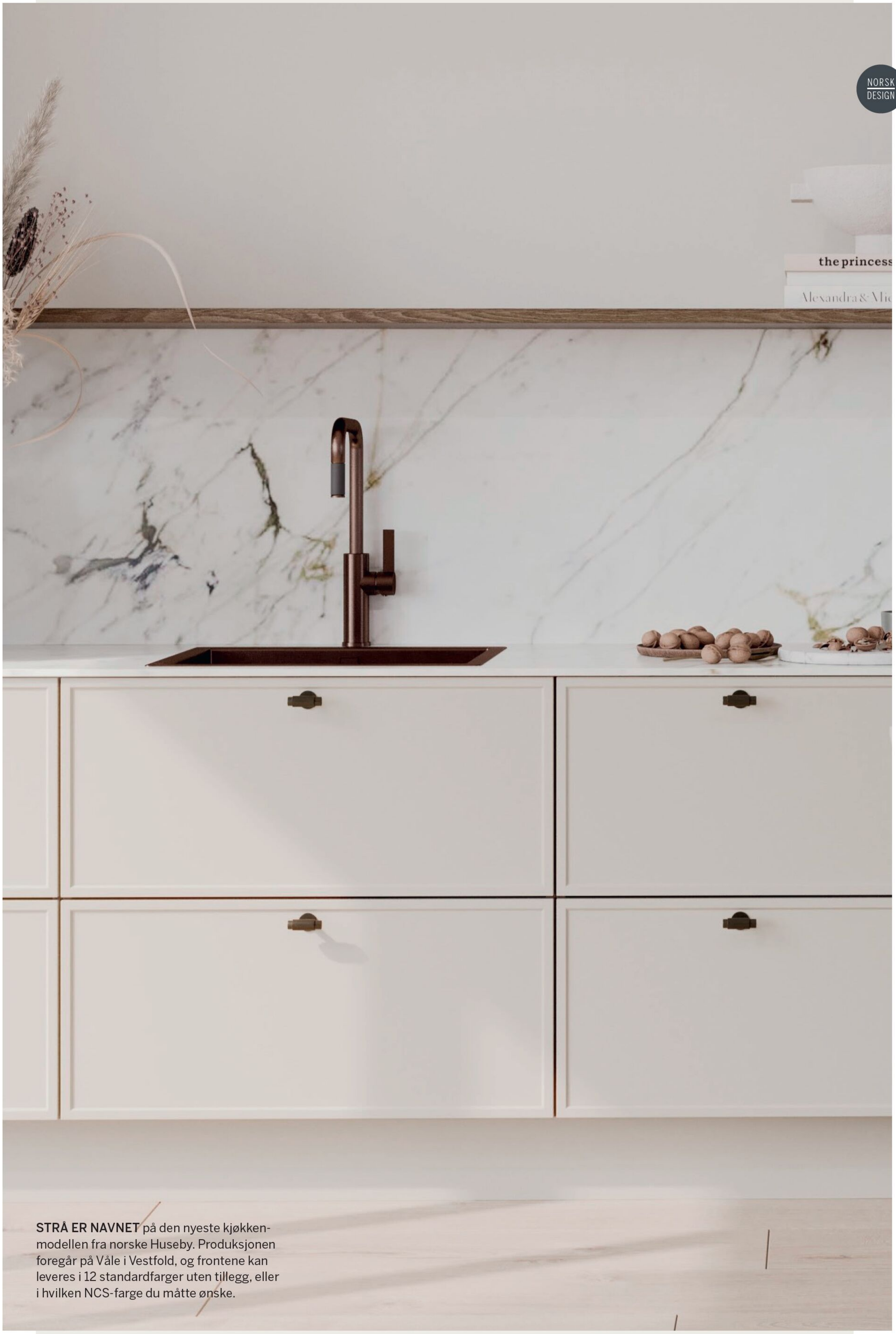

6

7

8

9

STRÅ ER NAVNET på den nyeste kjøkkenmodellen fra norske Huseby. Produksjonen foregår på Våle i Vestfold, og frontene kan leveres i 12 standardfarger uten tillegg, eller i hvilken NCS-farge du måtte ønske.

1

2

3

4

5

6 7

1. UNOFORMS Classic fra 1968, designet av Arne Munch, er oppdatert og kommer nå i elleve nye farger. **2. KJØKKEN-HÅNDKLE MED NOSTALGI.** Mønsteret i serien Solveig fra Solberg Spinderi ble opprinnelig tegnet i 1958, hentet fra Solbergs arkiv av historiske tekstiler. 300 kr. **3. FRONTER** malt i sarte farger, slik at trestrukturen fortsatt er synlig og er med å gi rommet karakter. Svane Kjøkkenet. **4. BORDLAMPE,** Question, 1599 kr, Halo Design. **5. VEGGLAMPE,** Sletterhage, design Laura Bilde, 1699 kr, FDB Møbler. **6. BRETT,** Observe, ask, fås i tre farger, design Ayla Gürsoy, 2290 kr, Northern. **7. VASE,** Brim, glasert keramikk, design Ann Kristin Einarsen, fra 1990 kr, Northern. **8. ALIGN,** nytt kjøkkendesign av Rikke Frost for Kvik. **9. COLUMN** designet av Inga Sempé for Reform.

8

9

Mora MMIX Tronic reduserer vannforbruket fordi en sensor i kranen automatisk slår av vannet.

DET ELEGANTE DESIGNET I MODERNE NYANSER SKAPER INSPIRASJON TIL DRØMMEBADET.

Mora MMIX Tronic er berøringsfri og finnes i fem flotte overflatebehandlinger. Krom, polert messing, champagne, polert kobber og sort. Hvilken blir din favoritt?

Se alle våre produkter og forhandlere på **moraarmatur.no**

mora
DESIGN TO BE USED

KJØKKEN designet av Frame Studio. Stålet fra skapveggen går igjen blant annet i lampen I-Model Cord fra Anour.

Alveblomst

Magiske øyeblikk starter i det små

I en tid hvor alt går fort, minner Alveblomst oss på det som ikke lar seg skynde.
Hver lille blomst er et symbol på de små øyeblikkene.
Et måltid. Et lys. Et blikk - fordi magiske øyeblikk starter i det små.

wik-walsoe.no

Utforsk kolleksjonen

WIK & WALSØE

KJØKKEN SPESIALBYGGET
av Hamran i kvistfri furu,
overflatebehandlet med linolje.
Prosjekt: Smau Arkitektur.

FARGE
NYHET

/ STORIES
– DESIGN MED OMTANKE

Frontene i Stories-kolleksjonen er Svanemerket. Det betyr at de oppfyller Svanemerket strenge miljø- og klimakrav gjennom hele produktets livssyklus.

COLOUR STORIES

Din fortelling finnes blant fargene

Den handler om ditt perspektiv på verden og hverdagen. De små detaljene og de store linjene. Det som trer frem, og det som skaper ro i bakgrunnen. Med Stories har vi skapt en kolleksjon av nøye utvalgte farger som fungerer like godt alene som i samspill med hverandre og med materialer som tre, metall og stein. Hver kombinasjon forteller en ny historie. Slik skapes rommet for din unike fortelling. Besøk HTH og opplev de mange forskjellige designuttrykkene det er mulig å skape med Stories-fargene.

KJØKKENKJÆRLIGHET SOM HOLDER

SMELTEDIGEL FYLLER 100 ÅR

En gryte fra franske Le Creuset varer livet ut, du kan nesten ikke ødelegge den, og disse klassikerne hjelper både hobbykokker og profesjonelle til å bli enda bedre på kjøkkenet. BO BEDRE ble med til den lille nordfranske byen Fresnoy-le-Grand, hvor fabrikken har ligget siden 1925 – og der produksjonsmetodene fortsatt ligner de opprinnelige, bare med litt hjelp fra moderne teknologi.

Tekst **ERIK RIMMER,** invitert av Le Creuset, som ikke har hatt noen innflytelse på artikkelen.

AV ILD ER DU KOMMET ... Franske Le Creuset har i 100 år smeltet jern og laget kjøkkenredskaper. På fabrikken i Fresnoy-le-Grand støpes produkter som sendes til mer enn 60 land verden over. For å feire jubileet lanserer Le Creuset en «limited edition»-versjon av den originale fargen Flamme Dorée – Gylne Flamme – med mineraler som fanger lyset og får overflaten til å funkle. De har også laget en «signaturknott» i gull for dem som vil pimpe opp en gammel Le Creuset-gryte. **MOTSTÅENDE SIDE: FØRSTE DEL AV PROSESSEN** fra jern til gryte handler om å smelte jern og andre materialer til en flytende masse som deretter støpes i former. Mye av arbeidet gjøres fortsatt for hånd.

Splitte mine bramseil! Litt som kaptein Haddock er kursen satt fra Charles de Gaulle-flyplassen i Paris til den lille nordfranske byen Fresnoy-le-Grand, ikke langt fra grensen til Belgia. Kanskje er det derfor Tintin – eller hans mer hissige venn – spøker i bakhodet. To timer i bil gjennom det verste uværet i manns minne – flere mennesker omkommer i Paris – og som sjåføren vår sier dagen etter: Han har ikke opplevd maken. Når man, lettet over å ha kommet helskinnet frem, setter foten innenfor Le Creuset-fabrikken morgenen etter, er det fortsatt naturkreftene som råder – riktignok i en mer kontrollert form.

Siden 1925 har Le Creuset – som betyr «smeltedigel» – laget kjøkkenutstyr i støpejern. Prosessen er i dag omtrent den samme som for hundre år siden: Råjern, karbon og andre legeringselementer smeltes ved temperaturer på over 1500 grader. Det er et fysisk krevende arbeid, men moderne teknologi gir en hjelpende hånd. Likevel er det fremdeles herdede, erfarne arbeidere som tar seg av den første fasen.

Den glovarme massen helles i former som fabrikken har utviklet gjennom årene – alt fra fondygryter og taginer til mer klassiske suppegryter.

Le Creuset er kjent over hele verden, noe som speiles i spesialutgaver tilpasset lokale mattradisjoner – fra Asia til USA. Etter støpingen kjøles grytene og tas ut av formene. Deretter sandblåses og rengjøres de grundig før emaljeringen kan begynne. Den påføres for hånd i flere lag – et presisjonsarbeid som tar måneder å mestre. Så brennes grytene på nytt. Underveis samarbeider mennesker og roboter om å sikre perfekt resultat, mens produkter med feil sorteres ut. Fra råmetall til ferdig gryte er hele 15 par hender innom hvert eneste produkt – «håndverk» er ingen overdrivelse.

Fargepaletten er et kapittel for seg. For den forsiktige finnes klassiske varianter i hvitt og svart, mens de mer vågale kan velge kirsebærrødt eller jubileumsfargen Flamme Dorée – Gylne Flamme – en hyllest til den aller første gryta. Nye farger utvikles stadig på fabrikkens laboratorium, der det hender at både gull og – tro det eller ei – kokain(!) inngår i prosessen. Hver ny farge bruker to år fra idé til ferdig produkt.

Det var Armand Desaegher og Octave Aubecq som i 1925 skapte den første emaljerte støpejernsgryten i originalfargen Volcanic. På 1950-tallet designet fransk-amerikanske Raymond Loewy – kjent som «den strømlinjeformede designens far» og «oppfinneren av industriell design» – modellen Coquelle, en minimalistisk versjon av den klassiske, runde gryta.

På fabrikkens lille museum kan besøkende følge historien fra 1930-tallets annonser og frem til i dag, og se spesialutgaver laget for alt fra Star Wars til Harry Potter – nå ettertraktede samleobjekter. Men først og fremst handler Le Creuset om å lage solide kjøkkenredskaper til hverdagsbruk for både amatører og profesjonelle.

BO BEDREs utsendte har hatt en Le Creuset-gryte i mange år, og etter besøket er den tatt i bruk igjen – ikke minst til verdens enkleste grytebrød. Her i en variant med havregryn: Rør sammen 6 dl vann, 10 g gjær, 1 ts honning, 500 g hvetemel, 150 g havregryn, 1 ss salt og 3 ss olivenolje. La deigen heve i kjøleskap over natten. Sett gryta med lokk i ovnen og varm til 250 grader. Dryss litt mel i bunnen, ha i deigen og stek med lokk i 30 minutter. Senk temperaturen til 225 grader, ta av lokket og stek i ytterligere 10 minutter. Gode grytekluter anbefales!

På Le Creusets nettsider finner du mange oppskrifter utviklet av eksperter – særlig gryteretter som utnytter støpejernets evne til å fordele varmen jevnt. Le Creuset markerer også jubileet med *Le Creuset: A Century of Culinary Cookware* – en praktfull, fargerik «coffee table»-bok på 300 sider. Den veier hele 4,5 kilo – litt mer enn en gjennomsnittlig Le Creuset-gryte. ■

STJERNEKOKKEN Per Thøstesen fra Bistro Boheme i København bruker grytene fra Le Creuset hver dag –og her deler han sin hyllest til 100-årsjubilanten. Det er mange ingredienser i en bouillabaisse, så han anbefaler å koke minst dobbel porsjon. Den holder seg fint i fryseren i flere måneder. Suppen serverer han med godt brød og hjemmelaget rouille. **I PROSESSEN FRA RÅMETALL** til ferdig gryte er 15 par hender innom produktet, i tillegg til robotene. I jubileumsåret lanserer Le Creuset en rekke nyheter. Den gresskar-formede gryta kommer i ny utgave nå i høst, og det lanseres jevnlig nye farger.

BOUILLABAISSE À LA BISTRO BOHEME

4–6 PERSONER:

Bouillabaisse er kanskje den mest klassiske sydfranske retten. Opprinnelig er den fra fiskehavnen i Marseille, der familiene gjerne brukte restene av dagens fangst til en smakfull suppe som de serverte med brød og rouille, en majonesaktig saus.

SUPPEN
4 fedd hvitløk
1 skive sellerirot
1 stilk stangselleri
½ fennikel
½ kepaløk
1 stor tomat
½ purre
½ gulrot
¼ fersk chili
Litt smør

Hakk alle grønnsakene fint, fres dem gyllen-brune i en stor støpejernsgryte og legg til side.

750 g fiskebein
100 g rekeskall
80 g tomatpuré
½ dl cognac
1 dl Pernod
2 dl Noilly Prat
½ liter hvitvin

Hakk fiskebein og rekeskall, ha det i gryta, og fres med tomatpuré. Tilsett alkoholen, og kok helt inn.

1 liter kyllingkraft
½ liter tomatkraft
½ liter fiskekraft
3 g fennikelfrø
½ stjerneanis
4 g korianderfrø
1 laurbærblad
3 g svart pepper
3 g rosepepper
2 g piment d'Espelette eller mild chili
½ g safran
1 ss persille
1 ss basilikum

Ha grønnsakene tilbake i gryta, tilsett kraft og krydder. Kok opp, skru ned varmen og la det småkoke i maks én time. Ta kjelen av vamen og la suppen stå og trekke i en time før den siles.

TILBEHØRET
12 cherrytomater
2 store poteter
1 fennikel

• Bak tomatene i ovnen med litt olivenolje og salt, og legg til side.
• Skjær poteter og fennikel i 1 cm små terninger, og kok dem møre i suppen.

FISK OG SKALLDYR
1 nett blåskjell
200 g blekksprut
200 g reker
6 store kamskjell
600–800 g fisk, gjerne det som er i sesong, her er det blant annet brukt piggvar
1 dl Pernod

Til bouillabaisse kan du bruke alle typer fisk og skalldyr. Fordi denne oppskriften er en hyllest til Le Creusets 100-årsjubileum, er det brukt både kamskjell og piggvar.

• Rens blåskjellene for skjegg, damp dem i Pernod og sett til side.
• Skjær blekkspruten i tynne ringer, stek den raskt på høy varme i en vanlig stekepanne, flamber med Pernod og sett til side.
• Stek kamskjellene på én side. Legg i rekene, stek alt ferdig og sett til side.
• Skjær fisken i mindre fileter.

SERVERING
Urter, som dill, kjørvel, basilikum.

• Varm opp gryta med suppen, potetene og fennikelen.
• Ha i fisken, og la den trekke i 2–3 minutter.
• Ha resten av sjømaten i gryta, og dryss urtene over.
• Server med brød og rouille.

TIL DET IMPONERENDE trebygget HAUT i Amsterdam, (neste side) har designer Sabine Marcelis laget skulpturen Beacon, som nå lyser opp og markerer fremtiden i ASKOs nye kjøkkenlaboratorium. Der kan man blant annet oppleve de nye platetoppene Celsius, som gir full kontroll over matlagingen.

PRESISJON PÅ MENYEN

Hvitevarer skal gjøre hverdagen enklere og mer velfungerende, og produsentene jobber hele tiden med å forbedre teknologien. Vi har besøkt ASKOs nye Smart Lab – som ligger i en spektakulær trebygning i Amsterdam.

Tekst **ERIK RIMMER**

Med sine 73 meter og 21 etasjer er HAUT det hybride trebygget i Nederland – og faktisk også et av de høyeste i verden. Her har ASKO valgt å plassere sitt Smart Lab, et senter som peker ut hvitevarenes vei inn i fremtiden og markerer de neste stegene for varemerket. Historien startet i det lille jordbrukssamfunnet Jung i Sverige på slutten av 1950-tallet. I dag er ASKO en del av Hisense Group, som utvikler teknologi på aller høyeste nivå.

HAUT er et bærekraftig signalbygg, med solcellepaneler i fasaden, takhager med regnvannsoppsamling og rundt hundre reir for fugler og flaggermus. Når vi besøker stedet denne kvelden, er det til åpningen av designeren Sabine Marcelis' nye verk – en 7,5 meter høy glasskulptur kalt Beacon, som med sin fargeprakt lyser opp inngangen.

Alt er lagt til rette: stjernekokker står for maten, og slovenske kvalitetsviner fra Zaro Wine fylles i glassene. Dette er slik hvitevareprodusenter i dag møter potensielle kunder – med profesjonelle kokker som på en enkel og pedagogisk måte viser hvor lett den nye teknologien kan brukes. Og selvfølgelig også med litt trøffel og kaviar.

Wouter Ditters, leder for smarte løsninger og tjenester i ASKO, forteller at målet er å møte kundene på deres egen arena og samtidig sette sansene i sving.

– Dagens kjøkkenteknologi kan ofte mye mer enn det vi tar i bruk til daglig. Det er synd, og derfor vil vi inspirere og gi kundene våre nye ideer. I Smart Lab tester vi ut ny teknologi, blant annet AI, og vi trekker inn brukerne for å kartlegge behovene. Det er helt avgjørende for å utvikle neste generasjon ovner og platetopper.

I et av rommene i bygget ligger selve ASKOs Smart Lab. Her får man innsikt i oppskrifter som stadig utvikles for å gjøre matlaging enklere. Samtidig demonstreres det hvor presise dagens ovner og platetopper faktisk er – som Celsius°Cooking-systemet fra ASKO. Med denne teknologien har man full kontroll over matlagingen, helt ned på graden. Temperatur og tid kan justeres, stilles inn og overvåkes direkte på induksjonstoppen, med en presisjon som lar amatørkokker føle seg som proffer for en kveld. Og med et tilkoblet steketermometer blir resultatet enda mer nøyaktig. ■

GODE RÅD FØR DITT NESTE KJØP

Når du kjøper hvitevarer, start med å skrive ned hva du faktisk trenger, hvor stor kapasitet husholdningen krever – og mål opp hvor mye plass du har. Alt dette bør gjøres før du går til en forhandler eller begynner å søke på nettet. Det høres selvfølgelig ut, men det gjør prosessen langt enklere. Det hender nemlig oftere enn du tror at det ikke er plass til kjøleskapet eller oppvaskmaskinen som nettopp er levert … Mange av de nye hvitevarene er svært teknologiske, så tenk nøye gjennom hva du faktisk har behov for. Velg gjerne produkter med høy energimerking – de er mer energieffektive og kan spare deg for mye penger på sikt. Hvert enkelt smarthome-produkt trekker lite strøm, spesielt de nyere modellene. Men har du mange smarthome-produkter hjemme, kan det likevel bli merkbart på strømforbruket.

OPPVASKMASKINER

Oppvaskmaskin eller ikke? Et av livets store spørsmål. For hva er egentlig mest miljøvennlig – vaske opp for hånd eller la maskinen gjøre jobben? Nye, energieffektive oppvaskmaskiner bruker bare opptil 10 liter vann per vask. Svaret er derfor klart: Maskinen er best. Spesielt hvis du fyller den godt, velger programmer på 40–50 grader og ikke skyller serviset altfor mye på forhånd.

KJØLESKAP

Kjøleskap er et område der produsentene virkelig har gjort store fremskritt. I dag kan samme skap gi forskjellig kjøling til ulike matvarer – litt mindre kulde til grønnsaker, litt mer til meieriprodukter – og dermed redusere matsvinn.
I smarte kjøleskap og frysere kan du til og med stille temperaturen individuelt for å spare strøm.

PLATETOPPER

Platetopper blir stadig mer presise. Nå kan du for eksempel velge 58 grader når du skal lage béarnaisesaus – den skiller seg som kjent ved 60. Utviklingen går også mot at hele toppen kan brukes, slik at gryten selv bestemmer kokefeltet. Flere produsenter eksperimenterer dessuten med å integrere platetoppen helt i benkeplaten.

OVNER

Også ovnene blir stadig mer nøyaktige. Mange av de nyeste modellene har funksjoner som bakesensor eller damp, som tilpasser programmet – for eksempel med litt damp underveis til brødet eller perfekt gyllen overflate på lasagnen.

VASKEMASKINER

De nyeste vaskemaskinene kan redusere vasketiden med opptil 50 prosent. Det skåner klærne og takket være intelligent vannregulering, belaster det miljøet mindre. Maskinene kan identifisere både mengde og type vask, og justere vannnivået og vaskesyklusen deretter.

VEDLIKEHOLD

Husk rengjøring og jevnlig vedlikehold av hvitevarene dine – det gjør at de varer lenger og fungerer bedre. Og går for eksempel en oppvaskmaskin i stykker, trenger nødvendigvis ikke hele maskinen byttes ut.

VI INNVIER ROTFRUKTSESONGEN med en delikat tartar av jordskokk med eple og parmesan. Server den gjerne med et glass kjølig riesling. Tallerkener fra HAY og bestikk fra No. 217, mens glasset er privateid.

ØNSK HØSTEN VELKOMMEN

En liten smak av det høsten har å by på.
Her får du en sesongmeny som er både enkel
å lage og hyggelig å dele med gjester.

Opskrifter og styling **LONE KJÆR** Foto **TIA BORGSMIDT**

FORRETT
JORDSKOKKTARTAR MED EPLE
OG PARMESAN

HOVEDRETT
KYLLING MED KNUSTE POTETER,
PURRE OG ESTRAGONSAUS

MELLOMRETT
BLÅMUGGOST MED FIKEN
OG HONNING

DESSERT
MANDELKAKE MED MASCARPONE
OG BJØRNEBÆR

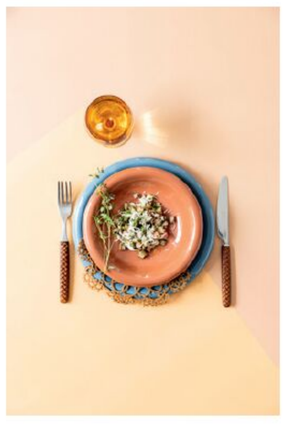

FØLGER DU ANVISNINGEN, er hovedretten enkel å lage. Kyllingene stekes i form og serveres med tilbehør som smaker av høst. Blå tallerken fra HAY og liten skje fra keramiker Helle Hansen, mens fatet, skålen og blondeduken er privateid.

EN SMAKFULL MELLOMRETT før desserten. Den krever ikke mer enn en god blåmuggost, noen modne fikener og litt honning. Tallerken fra HAY, privateid blondeserviett og kniv.

BJØRNEBÆR SERVERT til en saftig mandelkake med luftig mascarpone. Kaken rekker til mange, og den holder seg like god i flere dager. Tallerkener fra HAY, mens blondeservietten og brosjen er privateid.

FORRETT

JORDSKOKKTARTAR MED EPLE OG PARMESAN

4 PERSONER

HJEMMELAGET MAJONES
2 eggeplommer
½ ts flaksalt
1 fedd hvitløk
1 ts dijonsennep
1 ½ dl olivenolje
Saften av ½ sitron
Pepper

JORDSKOKKTARTAR
400 g jordskokker
2 ss olivenolje
4 kvister timian
Flaksalt og pepper
1 eple
Saften av ½ sitron
50 g parmesan
1 håndfull bladpersille
2 ss salte mandler
1 ss olivenolje
Litt frisk timian til pynt

HJEMMELAGET MAJONES
• Ha eggeplommene i en bolle med flaksalt, presset hvitløk og sennep.
• Tilsett oljen gradvis mens du pisker. Pisk til en tykk og kremet majones.
• Smak til med sitronsaft, pepper og ev. mer salt.

JORDSKOKKTARTAR
• Sett ovnen på 200 °C varmluft.
• Skrubb jordskokkene, skjær dem i terninger på ca. 1 x 1 cm, og vend dem i olje og hakket timian.
• Fordel jordskokkene på et stekebrett med bakepapir og krydre med flaksalt og pepper. Stek i ca. 30 minutter til de er møre. Vend underveis.
• Skjær eplet i små terninger, og drypp sitronsaft over. Riv parmesanen – legg litt til side til pynt. Skyll og hakk persillen. Hakk mandlene.
• Vend eple, parmesan, persille og mandler med jordskokkene.
• Smak til med olivenolje, flaksalt og pepper.

SERVERING
• Fordel litt majones i bunnen av dype tallerkener. Legg jordskokktartar på majonesen.
• Dryss revet parmesan over og pynt med timian.

HOVEDRETT

KYLLING MED KNUSTE POTETER, PURRE OG ESTRAGONSAUS

4 PERSONER

KNUSTE POTETER
600 g små poteter
2 ss olivenolje
Flaksalt og pepper

KYLLING
2 små kyllinger (ca. 1 kg hver)
Salt
4 sitroner
8 kvister rosmarin
50 g smør
Flaksalt og pepper

PURRE
4 purrer
75 g smør
1 dl hvitvin
1 dl grønnsaksbuljong
Frisk timian

ESTRAGONSAUS
1 liten sjalottløk
10 kvister estragon
½ dl eddik
2 dl grønnsaksbuljong
2 eggeplommer
2 dl kremfløte

KNUSTE POTETER
• Skrubb potetene, og kok dem i lettsaltet vann i ca. 8 minutter. Hell av vannet.
• Vend potetene i olje og fordel dem på et stekebrett med bakepapir. Krydre med flaksalt og pepper.

KYLLING
• Sett ovnen på 180 °C varmluft.
• Tørk kyllingene og krydre med salt. Skjær 2 sitroner i båter, og legg dem inni kyllingene sammen med rosmarinkvistene.
• Legg kyllingene i en smurt ildfast form sammen med resten av sitronene, delt i to. Fordel smørklatter over kyllingene, og krydre med flaksalt og pepper.
• Sett kyllingene og potetene i ovnen, og stek i 45–50 minutter til kjøttsaften er klar og potetene er møre. Potetene kan bli ferdige litt før kyllingene – om så, ta dem ut og hold dem varme.

PURRE
• Rens purrene og skjær dem i ca. 3 cm tykke biter.
• Smelt halvparten av smøret i en panne og brun snittflatene.
• Tilsett hvitvin og la den koke nesten helt inn.
• Ha i buljong, legg på lokk og la purrene dampe i ca. 10 minutter til de er møre.
• Ta av lokket og rør inn resten av smøret.

ESTRAGONSAUS
• Finhakk sjalottløk og estragon. Ha løk, estragon og eddik i en kjele og kok til halv mengde.
• Tilsett buljong og kok igjen til halv mengde. Ha i fløte og eggeplommer, og pisk forsiktig under svak varme til sausen tykner. Den må ikke koke.
• Smak til med flaksalt og pepper.

SERVERING
• Knus potetene lett og fordel dem i bunnen av tallerkenene.
• Fordel en halv kylling på hver tallerken og server med purre og estragonsaus.

MELLOMRETT

BLÅMUGGOST MED FIKEN OG HONNING

4 personer

4 fikener
150 g blåmuggost
Flytende honning
Litt rucola
Kjeks

• Del fikenene i to.
• Skjær osten i 8 skiver.
• Anrett ost og fiken på tallerkener, og drypp honning over.
• Topp med ruccola og server med kjeks.

DESSERT

MANDELKAKE MED MASCARPONE OG BJØRNEBÆR

4 PERSONER

BJØRNEBÆRKOMPOTT
150 g bjørnebær
50 g sukker
1 dl vann

MANDELKAKE
(8–10 SKIVER)
200 g smør
4 egg
200 g sukker
200 g mandelmel
25 g potetmel
1 ts vaniljesukker
1 ts bakepulver
½ ts flaksalt
2 ss mandelflak til pynt

TILBEHØR TIL
4 PERSONER
2 beger mascarpone
2 ss melis

BJØRNEBÆRKOMPOTT
• Skyll bærene og ha dem i en kjele med sukker og vann.
• Kok på svak varme i ca. 5 minutter. Ta bærene ut og kok laken til passe mengde.
• Avkjøl bær og lake.

MANDELKAKE
• Sett ovnen på 180 °C varmluft.
• Smelt og brun smøret lett. Pisk egg og sukker lyst og luftig i ca. 2 minutter. Tilsett det brunede smøret og pisk videre.
• Bland mandelmel, potetmel, vaniljesukker, bakepulver og flaksalt, og vend det forsiktig inn i røren.
• Smør en brødform på ca. 10 x 25 cm med smør, og dryss med sukker. Hell røren i formen, og dryss mandelflak over.
• Stek i ca. 35 minutter. Sjekk med en kakepinne – henger det røre på pinnen, stek litt lenger.
• Avkjøl kaken.

SERVERING
• Rør mascarponen sammen med melisen.
• Skjær kaken i skiver og legg på tallerkener.
• Topp med mascarpone og fordel bjørnebær og lake over.
• Server straks.

5-24

..OG DER VAR

1 AV UKAS 3 FISKEMÅLTIDER I BOKS.

REDAKTØRENS FAVORITTER

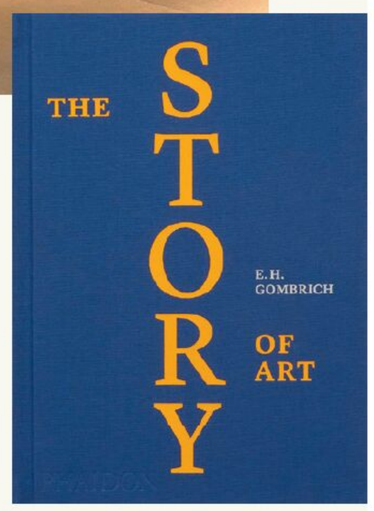
DETTE INSPIRERER MEG AKKURAT NÅ

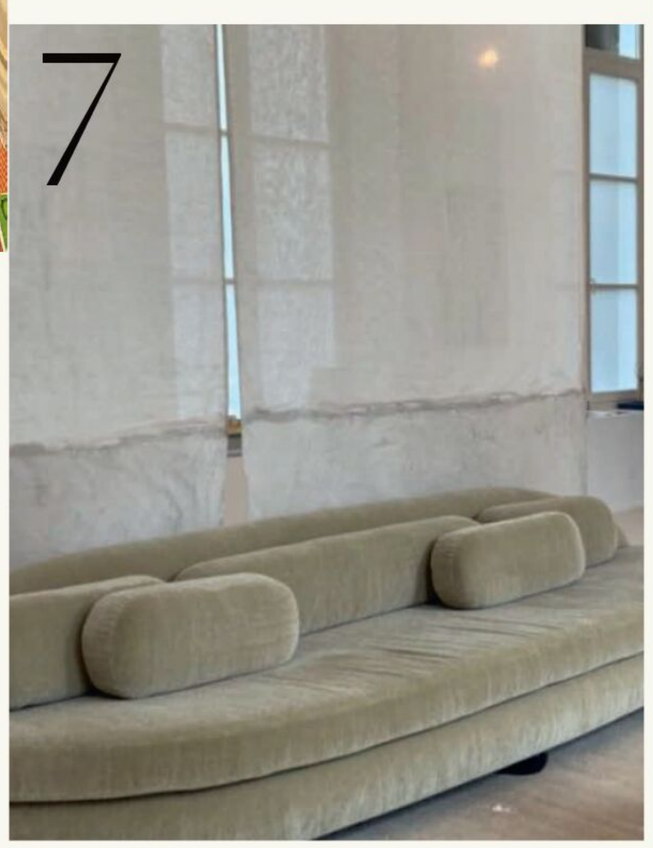

1. DETTE BADEROMSPROSJEKTET AV MARIE STADSBADER ER SÅ FINT, og jeg liker spesielt godt dusjforhenget. Ingen stang, ingen ringer – bare et enkelt tekstil festet rett i veggen med kroker. Det gir rommet en ro og mykhet som fungerer så godt her. @marie_stadsbader **2. TRONCO CHAIR BLE DESIGNET AV JOSÉ ZANINE CALDAS I 1979,** og jeg kommer stadig tilbake til den. Den kraftige trekonstruksjonen, det hengende tekstilet og den skulpturelle roen i formen gjør den til et møbel det er vanskelig å glemme. **3. LAMPEN, DMB 26, BLE OPPRINNELIG DESIGNET AV** den tyske designeren Marianne Brandt på 1920-tallet og produseres i dag av Tecnolumen. Den enkle konstruksjonen og den opale glasskulen oppsummerer mye av det Bauhaus sto for – funksjon, balanse og varighet. Så fin! @tecnolumen **4. JEG DRØMMER OM Å MALE ET TAKMALERI HJEMME –** ikke nødvendigvis i denne skalaen, men noe lignende. Bildet er fra et prosjekt av George Osparra, som jeg har begynt å følge med stor interesse. Jeg elsker hvordan han blander klassiske referanser med et mer lekent, håndtegnet uttrykk. @georgeosparra **5. JEG SKAL INNRØMME AT JEG IKKE KAN SÅ MYE OM KUNST,** men jeg har lyst til å lære mer. Boken *The Story of Art* av E.H. Gombrich ble anbefalt som det perfekte stedet å begynne. En klassiker som forklarer uten å forenkle – og som gjør terskelen lavere for å forstå hva man egentlig ser på. @newmags **6. ARNO GLASS ER EN RELANSERT KOLLEKSJON** basert på et originalt 60-tallsdesign av Joe Colombo – produsert for hånd i Sør-Korea med de samme teknikkene som ble brukt den gang. Colombo døde ung, bare 41 år gammel, men rakk likevel å sette et tydelig preg på etterkrigstidens designhistorie. Den kantede hanken, den tykke basen og det sirkulære formspråket er typisk Colombo: futuristisk, geometrisk og like mye objekt som kopp. @arnoglass_official **7. DA JEG KOM OVER DENNE SOFAEN PÅ PINTEREST**, måtte jeg umiddelbart finne ut hva det var. Den heter Palais Royal og er designet av den franske designtrioen Pierre Augustin Rose. Formen er generøs og skulpturell, med en lavmælt eleganse som minner litt om Jean-Michel Frank og Pierre Chareau – men i en helt oppdatert drakt. Jeg elsker den dempede grønnfargen og den matte fløyelen. @pierre_augustin_rose

TEMA
ÅRETS FINESTE JULEGAVER

Julen kommer tidlig i år – gled deg til neste nummer, hvor vi viser vakre hjem fulle av inspirerende juleideer. Her finner du adventskranser, nye kakeoppskrifter og stemningsfulle julebord!

I SALG FRA 24. OKTOBER

NYHET

J39 med setepolstring
av Børge Mogensen, 1947

Fredericia

AWORD OSLO, FRIDTJOF NANSENS VEI 5B T: 231 97 800
TANNUM OSLO, DRAMMENSVEIEN 120 T: 231 15 390

SE MER PÅ AWORD.NO

MØBLER OG MILJØ ÅLESUND, MOA PARK 8 T: 701 46 640
HAUKAAS STAVANGER, MADLAKROSSEN 25 T: 515 99 740
MØBELGALLERIET STAVANGER, NEDRE STRANDGATE 89 T: 515 10 290